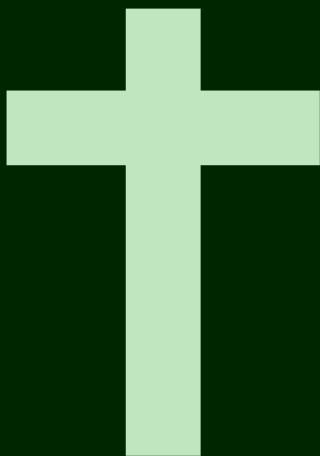

Bu New Testament

The New Testament in the Bu language of Bauchi State,
Nigeria

Bu New Testament

The New Testament in the Bu language of Bauchi State, Nigeria

copyright © 2025 The Seed Company in collaboration with Language Developers and Bible Translators Association

Language: (Bu (Bauchi State))

Contributor: Language Developers and Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 10 Jul 2025

7da64ee9-3eda-533f-931e-8f6ddcdf993c

Contents

Malkus	1
Mi'shinkən	19
YAKUBU	47

Shilən ki Lya a toh də Malkus

Mul lashti lwasbatu ki shilən mul təptu tiki Malkus gunə bal shinwasi iki Yohanna Malkus. Ti yelən ki Bitlus kəni mulkina (Ya 1 Bit 5:13). Lashti mbokən toh tən, lacən lwasbatu kapən nda ki ulushelima də hwonki 70 kal ki zi' Yesu, a tya ge' luki Loma, lacənti kapən na lwasbat maki ki shilən mul təmti ki Yesu. Lwatbatu gopin nə usu "Guki shilən mul təmti atən Yesu Almasihu yakən ki Lya." Shilən u də usu Yesu mbalənni mul kyautən nə kuma ndəlti. A yen ndəltwasi age kushtiwasi, nə pekətl migatli, nə paci' mbalən bezən ləbawasən. Yesu a shilən tən gawasi tənti Yakən mbalən gunə mbo təngaki tə' bəl mbatlwasi təkəkətl mbalən dəge' bezən ləba. Lwatbatu ti ngətl nə bətl ndəlti a tən ulnə Yesu pəli u ngətl shilənwasi nə kushtiwasi. Pati ki shilənni səpəlīni tən kyautən ki Yesu age' pati ki mutti məkawasi ki dām ləba i mbəl cin ki mushtwasi nə hlilyawasi.

Unnə A gibi i

Lika' shitu ki pətl dadabəl ki Yesu 1:1-13.
Kyautən ki Yesu a Galili 1:14-9:50.
Hilyawasi a Galili də lətya Ulushalima 10:1-52.

Pa'ti ki mutti mkka ki Yesu 11:1-15:47.
Tlil lya ki Yesu ge' mil mushti 16:1-20.

Shilən ki Lya ki Yahaya Mul Baptisma

¹ Gopti shilən ki Yesu almasihu, yakən ki Lya kənggu.

² Kan u nəda ki laci ge' lwasbatu ki Ishaya mulneshinkən u, ti usu, "In ngu an shin mulshinkən i ni tənnda kina, mulnə ti likəni ki shitu u.

³ Yal mul tati bi age' dəlgən ti usu, likəni Lya shitu nə mbatldlwakən, likənə shituwasi."

⁴ Yahaya mul baptisma mbi gawasi ge' dəlgən, ti dləp shilən ki Lya, "Tə mbalən za pəl bezən ləba a pəlsi baptisma tingaki təkəkətl bezən ləba wasən də."

⁵ Mbalən ki galt ki Yahudiya nə kum mbalən ki Ulushalima is go' mbə' mati, a si dləp bezən ləba u nəp pəli u, i pəlsi baptisma a dlilka ki Uldun.

⁶ Yahaya ti nə ulki laki a dli ki medlən ki Lakumi, nə ulkəndədlom ki bati amisi, ulki dāmi wasi zhita nə mal du.

⁷ Ati dləp shilən ki Lya, i' usu, "Mulən də mbəti ge kalini mul nalti ngədləni, zhīm kapitalan wasi ambəci ta ngusi a batli wai.

⁸ A mibo ge mal kən ami pəlīkin baptisma, tibo nə Yal ki mbatli ki Lya ki zeki ti pəlīkini."

A pəli Yesu Baptisma

⁹ Nəgu dāmi Yesu i' mbə te' Nazillat ge atl ki Galili, i Yahaya pəl' baptisma a dlilka ki Uldun.

¹⁰ Də petuwasi to' ge mali i' en lya abuli, i Yal ki mbatli ki Lya pesul lya kənə kulu.

¹¹ I kum yalon sul lya də usu, "Kiki yakuyini gunə ami lyamti, nəti ami holtugi iye."

Shedan Cibəl Yesu

¹² Aləbi aləbi i Yalkimbatli ki Lya dloti i' te' ge' dəlgən,

¹³ A tiki dāmi, mutti kutl kutl ləbi upsi, a Shedan də cibəlti, atine' tlu kige' dəlgən a mi' shinkənki Lya də pəlliti kyautən.

Yesu Gop Kyautən Wasi a Galili

¹⁴ Kalki dləl Yahaya, i Yesu te ge' atli ki Galili, ati dləm shilən ki Lya.

¹⁵ Ati usu "Cini apoyi gunki Lya bəlnja i. Zakən pətl byazən ləba ndənə nə shilən ki Lya."

Yesu Taki Mi' Latī Lekku Bi Gudul Upsi

¹⁶ Ati bəuti abi dlilka ki Galili, i' en ki Bitlus nə Andalawus yelse wasi, asi lati lekku a dlilka təngaki si mi' gopti Kes kənə.

¹⁷ I Yesu ulsisu "bələnnən kali, an palkini adəmni mi' ngau mbalən."

¹⁸ Aləbi aləbi is za lati lekku wasən is bəlti kali.

¹⁹ Nəs bəu kina ten i' en Yakubu nə yelse wasi Yahaya, mil ki Zabadi, a ge Kudələn ki mali asi likə' lekku.

²⁰ Nə' takisi bi'u Aləbi aləbi is bəlti kali. Is za bwaswasən Zabadi age Kudələn ne' mil pəlti kyautən.

Mul Du Mi'gadli

²¹ Is tege gatli ki Kapalnahum cin shuti, i' Yesu tege lu dopga ki Yahudawa ati kulcisi shələn ki Lya dadanu.

²² Is en ulki gagashinti tən ulnə ti kulcissi u, tən gaki ti kulcissi kənə gunə ti kumti nə ndələn u, bə kənə mi' lashti zhil ki Musa wai.

²³ Mulən də, mul du mi'gatli a ge'lu dopga wasən, i' la yali,

²⁴ I' usu, "Yalamineki Yesu yakən nazalet? Ki mbəni ki hwotimi bezən ləba ya? A manini ki wokəni, ki yakən ki Lya mul zo'mbadl kəni!"

²⁵ I Yesu mati mi'gatli ki geti, i' usu, "Dəm shot! Pe' də ge mulu!"

²⁶ I ki i bezən mi'gatli i' u mulisi. I' la yali, i' petaka geti.

²⁷ Kum mbalən en ulki gagashinti, is go' gyep yelsəni, a si u'su, "Yakən nəgu u? A səti pyal kushti won ngə! Mulu tinə ndətl ki pi' du mi'gatliyi shilən, a si kup shilən wasi!"

²⁸ Aləbi aləbi shilənni zəga ko una ge' atl ki Galili.

Yesu Ndokəl Kom Ki Bitlus

²⁹ Nə petwasən ge' lu dopga ki Yahudawa, ki Yakubu nə Yahaya is te libi ki Bitlus nə Andalawus.

³⁰ Kom ki Bitlus ki mudī atli ti gonti, nə te ki Yesu, is piti.

³¹ I' lə mati, i' gopi' toh i' tilitilya, i' ndoki, i' hilya ma i' pəlsisi kyautən.

Yesu Ndokəl Mbalən Dībəli a Suti

³² A suti, kalki ki nda ki cin, is mbəlli Yesu mi' gonti, nə mil mi'gatli.

³³ I mbalən ki ge' gatli kup si domga a kina dlabi.

³⁴ I' ndokəl mbalən dībəli, ko wongi nə unndi gontuwasi, iki pe'kəl mil mi'gatli dībəlli. Ta ndəgi tə mi'gatli shilən wai, tən gaki simanənti.

Yesu Zəga də shilən nə Lya

³⁵ Nə kyau, balu a pa' ciltuwai, I Yesu hilya i' peki, i' zəga gelu u nə bə mbalən dāwai u, i' zəga də shilən nə Lya tyaka

³⁶ I Siman nə mbalən u nə tinesu u is zəga də ngauti.

³⁷ Nəs mbitu, is ultisu, "kup mbalən də ngauki."

³⁸ I Yesu ulsisu, "Mələn ge' gatlu gunə kina u, ta dləm shilən ki Lya də danu. Ulnə laki yambəda ungu."

³⁹ I kup ti tyatya ge' atl ki Galili a ti dləm shilən ki Lya a ge' lu dopga ki Yahudawa, a ti pyakəli' mbalən mi'gatli.

Yesu Ndokəl Mul Go' Ki Dakəlti

⁴⁰ Mul go' ki dakəlti i' mbə ma Yesu, i' ngusiti i' ngemti, a ti ussu, "Inka ndəgu, kin ma'paltən mul ləshi dəti."

⁴¹ I ci' gontuwasi gop Yesu, i' ta toh wasi i' tənti, i' ultisu, a ndəgi, a ndokəlki, dəmi mul ləshi dəti!"

⁴² Aləbi aləbi i dakəltisi zati, i' dām mul ləshi dəti.

⁴³ I ki i Yesu pi' shilən mul ndəlti, nə təs zəga u.

⁴⁴ I' ultisu, "Bə pi mullən wai. Məllə le' en ləba, a bəl Lya ulki okətl bezən ləba kanwunə Musa dləmi u tən gaki wokəlti. Pəli nəgu təngaki tə mbalən mani də ka ndoki."

⁴⁵ Ge' shuki nəgu, i muli peki i go' dləp shilənəni tyai. I gu la Yesu ta man te' ge gatlon a dwardən də ye' dwardənwai, i' go' dāp gelu u nə mbalən də wai u. Ngo nə nəgu, mbalən go' mbə mati, te' ge lu en.

2

Yesu Ndokəl Mul ki Tle' ki Mi'gatli.

¹ Kal ki mutti ten, nə palte' Kapalnahum, is kummi ti a libi.

² I' mbalən dom ga dībəlli, lu zə' a sən ma dāwai, abi dlabi ma. A Yesu də pi'si shilən ki Lya.

³ Mbalən upsi is mbə, is kam Mulən tyai ki tle ki mi'gatli.

⁴ Saman tələ'ti ma Yesu wai təngaki dībətl ki mbalən, is mbulən gabini tu' malu u nə Yesu də u nəs mbul gabini u, is shim muli sudī, nə lu muttuwasi.

⁵ Nə Yesu en lati mbatluwasən u i' ulmul ki tle ki mi'gatlisu, "Yakuyini a paci bazən ləba wagi."

⁶ Mbalən mi' lashti zhil ki Musa siki dəmi a ləbi, a si shilən a mbadli,

⁷ A si ussu, "Ya lakida mulu də shilən nəgu? Pəli' Lya bezən ləba ti də! Wokən ma' wokəli yakən mbalən* bezən ləba wasi ənbə Lya kən nəmmwai u?"

⁸ Aləbi aləbi i Yesu man ulnə si dləmti a mbadlu, i Yesu ulsisu, "Yakən laki də ki unndi shilən u a mbadlwakən?"

⁹ Gukən ngətti nə mbələ, ti ulmul ki tle usu, 'A wokəli bezən ləba wagi' nə ta usu, 'Hilya kam lumuttwagi ki zəgaya?'

¹⁰ Ami lyamti ki manini Yakən mbalən† ti nə ndətl ki wokəl bezən ləba a dəplaba." I' ul mul ki tle ki mi'gatli su

¹¹ "A ulkisū, hilya kam lumuttuwagi ki zəga libi."

¹² I Aləbi aləbi tə hilya, i' kam lumuttuwa si, i' peki a kum mbalən də yetti, a si kup gagashinti, a si natl Lya asi ussu, "Ma en ulən nəgu gason wai."

Taki' Lawi bi

¹³ Yesu peki i' lə bi Dləlka ki Galili də danu, Mbalən dībəli is domga a malgən wasi, ati kulcisi.

¹⁴ A ti beuti, i' en Lawi yakən ki Halpa ki dəmi ati kyautən ki ka' upki ban. I Yesu ultisu, "Bələn kali." I' hilya i' bəlti kali.

¹⁵ Gason Yesu də dāp ulki dəmi a libi ki Lawi, mul ka' upki ban ne mi'bezən ləba nə mbalən dībəli si dāmti ne'ti ne mil kushti wasi, tən gaki mil dībəlti gesi mi' bəlti ni;

¹⁶ Nə mi' lashti zhil ki Musa si palisiyawani is enti də dāmti nesi, nə mi'bezən ləba nə mi' ka' upki ban u, is ul mi' kushti wasisu, "Ya laki ti dāmti nə tleti ne' mi' kap upki ban nə mi'bezən ləba də?"

¹⁷ Nə Yesu kumi nəgu u, i' ulsisu, "Mi' ginə bə də gontwai u sikan lə' mamul pətl igən wai, mi' gonti si də ngau mul igən. Tən gaki mi' pətl ze kautənkən a mbədawai, tən gagi mi' bezən ləba ni."

Gyemti a Tən pətl Kuzən Mali

¹⁸ Mi' kushti ki Yahaya mul baptisma nə ki palisiyawa si pətl kuzən mali. Mbalən en ngem Yesu is usu, "Yalaki də mi' kushti ki Yahaya nə ki palisiyawa si kuzən mali gwabo si də pətl ti wai?"

* 2:7 2:7 Yakən mbalən Gu shilən tən yakən mbalən kənda

† 2:10 2:10 Yakən mbalən Gu shilən tən Yesu də

¹⁹ I Yesu ulsisu, “Yelənsi ki mul kutleti sən pətl kuzən mali a mul kutleti nesiya? Tunna mul kutleti nesi u səkən pətl kuzən malilwai,

²⁰ Cin də mbəti sinkap mul kutletiyi taka də masi. Cinisini sən pətl kuzən mali.

²¹ Kən ca'ti mbulən gəsi nə pyal lulutwai. In a caki nə nali u, pyal luluti nən kyeshti gus lulutisi, nən ngətləti ki kal nə kyeshti.

²² Kən bəna pyal mal ki mil pə' ki annabi ge gus kal ki bati wai. Mun nə a bine u, mali si nən tatlti kal ki bati si, a hol kal nə mal innabi isi. Pyal mal ki mil pə' ki innabi, sai nə pyal kal ki bati.”

Mi' Kushti Ki Yesu Go' Cotlti Alkama Cin shuti

²³ Gason cin shuti, Yesu ne mil kustiwası si beuti ge' gu ki alkama. Sige beuti i mil kusti ki Yesu is go' catl ga alkama en.

²⁴ I palisiyawa ultisu, “En ulnə mil kushtiwa də pəlti u. Ya laki da si pətl ulnə zhlil ki Musa a ndigi ti pəlti cin ki shutwai u?”

²⁵ I Yesu njesi shilən nisi i' ulsisu, ka kummən shilən ki ulnə Dawuda pəli u waiya, cin u nə kuzən gopti, ti ne' yelənsi lətwaswaiya?

²⁶ Hwon u nə Abiyatal tiki bal ləba, Dauda tege' Libi ki Lya, i' dam bileđi gunə zəđli u iki bəl yalənsiwasi ginə ne'tu, ki dami ki ləbasi ni nəgwasən mulən kən damtwai.

²⁷ I Yesu ulsisu, “Pələn cin shuti təngaki mbalən, ba pələn mbalən gaki cin shutuwai.

²⁸ Yakən mbalən kənki mulban ki shuti nə ki cin shuti.”

3

Mul nə Mi'Gadli tle Toh

¹ I Yesu te ge' lu dopga ki Yahudawa, mulən da aləbi mul toh kitle ki mi'gadli.

² Tən gaki səmbi shitu ki gopti Yesu da. I mbalən yen zid dwađən, tən ndokəl mulisi cin shutwa?

³ I Yesu ulmul toh ki tle yisu, “Pete' ki akina.”

⁴ I Yesu ulsisu, “Ambuni tə pəl ze' ləba ko bezən ləba cin shuta? Ti pekəl mul məshti, ko ti tlota?” Is dəm shot.

⁵ Nə' yasi nə mbadli ki lewi u, ati du mbadli nə dəshti ki mbadlwəsən, i' ul mulisi, “Ta' toh wa'teđi.” Ittakit tye, i toh was pal ləbi.

⁶ Nə palisiwa yani nəgu u is peki, Aləbi aləbi is dlil shilən nə mbalən ki Hilidus a tənti, kau u nə si' tlodu.

Mbalən Dom ga Dibəli Abi dləka

⁷ I Yesu hilya ne' mil kushtiwasi, is za'gatli is lə tya bi dləka ki Galili. Mbalən mi' dibəlti iye ki Galili is bəlti kali.

⁸ Nəs kum ulnə ti pəlti u, mbalən is mbə te' Yahudiya nə Ulushalima, nə atl ki Edom,

nə te' bə gasi ki dləka ki Uldum, nə te'ge luki Taya nə Sidom, bal dopga mbə mati, tən gaki si' kum ulnə ti pəlti u.

⁹ Tən kitəlli' bə mbalən dibəli gyemti, i ul mil kushtiwassu shakəli nən kudələn ki mali nəm teđi.

¹⁰ Ti' pəlin nəgu u tən gaki ta ndokəl mbalən dibəlli, i laki da kum mbalən mi' gonti si shimga te' mati tən gaki si' tənti.

¹¹ Du mi'gatli, ko anəmi si enti, as nda kinawasi asi lati yali, asi ussu, “Ki yakən ki Lya kənə.”

¹² I' dləmsi bəs pi mbalən okənki ti wai.

Yesu zabəl mbalən kutl nə Lop

¹³ I' Yesu totən zənga, i' taki ginə ti lyap siyi bi, is lə mati.

¹⁴ A gesi is zabəl mbalən kutl nə lop si' dəm neti, tən gaki ti'go' shi'si asi dləm shilən ki Lya,

¹⁵ I' bəlsi dəlti ki pekəl du mi'gatli.

¹⁶ Ginəs zabəl siyi kəngyi, Bitlus,

¹⁷ Nə Yakubu yakən ki Zabadi, Nə yalke-wasi Yahaya, i' bəlsi shin Buwanaljis' mil ki ndaltannaca.

¹⁸ Iki dađanu i' zabəl Andalawus, nə Pilibus nə Baltamawas, nə Matiyu, nə Toma, nə Yakubu yakən ki Halpa, nə Tad-dawus, nə Saminu Bakan'ane,

¹⁹ Nə Yahuza Iskalıyoti gunə bəl Yesu.

Yesu nə Ba'alzabul

²⁰ I Yesu te' libi won, iki i mbalən dopga dađanu hal saman dađ ulki dami wai ti ne' mil kushtiwasi.

²¹ Nə yelsənə wasi kumi nə gu u, iki is lə də goptiti, tən gaki si usu, “Ga agəlti.”

²² Mi' kushti zhlil ki Musa gənə pete' Ulushalima is usu, “Ba'alzabul kən totənti! Nə ndəti ki guu mi'gatlkən ti pekəti mi'gatli.”

²³ I Yesu takisibi, i' cimbəlisi i' usu, “A u kən ti Shadan man pekəti Shadan?”

²⁴ In gu' a bwasi a tən nge yelsəni u, guntu kən lə' kinawai.

²⁵ Nəgu in libi a bwasi a tən nge' yelsəni u, libi u kən lə' kinawai.

²⁶ In shaidan a dlani ga wasu, a bwasi, kən lə' kinawai, patwas kəmbə.

²⁷ Mul ma' te' ge libi ki mul ndəlti a' em galwasi dawai. In bə' kəndi mul ndəlti wai u, iki annda yep gal ki libini.

²⁸ Bali ami pi'kini nən paci ko mulu kən bezən ləbawasi, nə bezən shilən u nə təpəli u.

²⁹ Gunə a pəli Yalkimbatl ki Lya ki gunti bezən ləba u, kən paci tiwai, nə ngatlti ki dəp ləba.”

³⁰ Gi bə si usu, “Du mi'gatli ni'da.”

Dya ki Yesu ne' Yelsəniwasi

³¹ Iki dya ki Yesu ne' yelsəniwasi is mbə. Is dlil a dla, is ta' shinkən timmbə.

³² Dop ga ki mbalən ki dəmi a malgən wasi, is ultisu, "Dya wa' kəngu nə yelsəni wagi si kauki a dla."

³³ I' gyemsi, "ki wokən ki dya ini nə yelsəni ini?"

³⁴ I' ya ginə a malgən wasi, i' usu, "Dya ikəngu nə yelsəni ini!"

³⁵ Ko mulu kən pəl ulnə Lya də lyamti u, tiki dya ini nə yelsəni ini, tiki koli ini daḏanu."

4

Cimbəlti ki Mul Otliti Ləba

(Mt 13:1-9; Lk 8:4-8)

¹ Daḏanu Yesu a gop kulci'si shilən ki Lya abi dlilka u balu, I' mbalən mil dibəlti domga amati, I lati, i'te ge' kundələn ki mali, Adləka, i' dəm a gifi. I' dopga ki mbalən dləl atən bəgasi abi dləka isi.

² I' kulcisi ləba dibəlti nə cibəlti. A ge kulcisiwasi i' ulsisu,

³ "Ga kən kum! Mulən mul kotllu won da is zəga gegu tən gaki ti' wotl o'.

⁴ Tige dlati wundi ləba, Ina wundiyeən nda tən shutu, i yatli ḏakən unndiyisi.

⁵ Un ndiyen is nda age lu mul zənga luwu nə bə atl da iye wai u. Aləbi aləbi is te' tən gaki atli loluwai.

⁶ Nə cin peku, Is landəli, tən gaki dləlgwasən loluwai, Is kwakəni.

⁷ I gyen nda age ili, I ili sənkaləsi, Sa man pətl gwewai.

⁸ I gyen daḏanu is nda gye lu atl ki zeki, Is te' kizeki, Is nali, Is pəl gwe, I gyen pəl gwe kutl kutl ləbi maki, Gyen kutl kutl ləbi məkka, Gyen kutl kutl ləbi kutl." I Yesu usu,

⁹ "Mul kəm ki kumti təkumi."

Ulnə Lati Də Cimbəlti u

¹⁰ Nəs pal mal gəni u, Mil bəltti nə kutl nə lopi yi iki is gyemti yakən cimbəlti u də dləmti.

¹¹ Iki i' ulsisu, "Kini bo, a ndəgikini i kimannən tuki libi ki Lya, Gyen ginə bə da gye keni wai u, Sai nə cimbəlti.

¹² " 'Yenti nə dwaḏən bo, Sa yeniyi, bə a mbatldlwai. Kumti bo, Sa kumiyi, Sa man ulnə də dləmti u wai, Tən gaki, bəspaltyai a pacisi bezən ləba wasən da.' "

Yesu Dləm Cimbəlti Ki Mul Wotlti Unndi

(Mt 13:18-23; Lk 8:11-15)

¹³ Yesu ulsisu, "Al, Kimanən cibəlti uwayya? Tu i mi kənkimanən na cibəlti en da?"

¹⁴ Mul wotlti o' u, Shilən ki Lya kənti wotlti.

¹⁵ Ginə ndatən shutu u bo, Siki cibəlti ki gənə wotl shilən ki Lya a mbatl dlwasən u. Sən kup shilən nisi, Aləbi aləbi a shaidan kam shilən u nə wotldli a mbadlwāsən u.

¹⁶ Nəguni daḏanu gunə wotl unndi o' a ge lu zənga u, Siki ginə sən kup shilən ki Lya as kami nə hwoltugi.

¹⁷ Si bo, Gəs nisi dawai, si kən dəm iye wai, ko ulukən hwossi təngaki shilən ki Lya u, Aləbi aləbi as pal nə kali.

¹⁸ Unndi ginə nda gelu ili u, iki cibəlti ki mbalən u nə kum shilən ki Lya u,

¹⁹ Dəp ləba a hwosi u, nə lyap usən u, Nə laki ləba u, Nənte'ti gesi asənkəl shilən nisi, Ashilən nisi kən dəmti kizeki masiwai.

²⁰ Undi u nə nda age luki zeki u, iki cimbəlti ki mbalən u nəkum shilənisi, Sən kamti, As pəl kyautən nə nali, As mbi mbəlti tənki gyen kutl kutl ləbi maki, Gyen kutl kutl ləbi məkka, Gyenbo kutl kutl ləbi kutl."

Cibəlti Atən Pitila

²¹ Yesu ulsisu, "Nən mbətl pitila tedi a idlati nə bal gala, ko nənəzədlī agəs lumutti, kin zəti atən lu dəmtuwa swaya?"

²² Kum ulnə ki hwundəli u, nən pekəlti. Ulnə ki kuppi u, nən ḏutiti.

²³ Mul kəm ki kumti, ti' kumi."

²⁴ Yesu ulsisu, "Kumini, ko'talaku' nə cimbəltin da u, nə nali si' cimbəltiki, hal ma as mbəli da.

²⁵ Təngaki mulnə ulən ni'da u, sim mbəli' tiḏa, mulnə ulən ni' dawai u, na' ulnə nitu sin kamiti taka."

Cimbəlti Ki Unndu nə Ate u

²⁶ Yesu ulsisu, "Gu' ki libi ki Lya kənə mul dlati u'kəni a atli.

²⁷ Mutti nə hillya i undi te, i nali, timan kan u nə pəl dli uwai.

²⁸ Atli nə gawasi ti bətl ləba, ki nəm iki ulnə də te'ti, sai ga, nə balgye ləba tənki.

²⁹ In gwe yi a nyau, iki aləbi aləbi atlo'dli nə kwaltən, gis acilu ngu."

Cimbəlti nə Gwe' Mastad

³⁰ I' usu daḏanu, "Nə yakən tən cimbəltən gu' ki Lya? Ko nə yakən tən cimbəltənti?"

³¹ Kənə gwe mastad kənda, gunə, iki yakən gwe ləba gunə də wotlti adəp ləba u,

³² Ngo nə nəgu in wotl tu, an ngətl kap na dwa nə nalti, ap pəlbəs mil toh, yatl ma as man nda a gwasən wasi."

³³ Nə cimbəlti dibəlti Yesu dləm misi shilən ki Lya, ndace nə mantiwasən.

³⁴ Ti da pissi ulənwai, sai nə cimbəlti. Iki ti pi' mil kushtiwasi ko yanngi a malgəni bə nə cimbəltiwai.

³⁵ Age'cinisi, nə cin balnja ti nda u, i Yesu ul mil kushti wassu, "Mi' ḏakəcin tyatən bi dləka ka."

³⁶ Nəsza dopga ki mbalən akalū, is zəga neti kau u nə tiḏa u age kundələn ki mali, na kundələn ki mali si amalgən wasi.

³⁷ I bal lya ki mali mul yetəl dlitodi, i bəski mali go' tlti lya də lyap jakə' kudələ nisi.

³⁸ Yesu bo ati tu kal age kundälön ki mali atön lumutti, ati nde enbudü, is ultisu, "Mul kushtiwasi is dlilti dë enbudü, is ultisu, "Mul lashti, mun mäshiti kin dë entiwaya?"

³⁹ I' hilya dë enbudü, i' mati etëlli, i ultisu "dëm shot!" Iki i yetëlli mudü, i kumlu dëm shot.

⁴⁰ I' ultisu, "Tön gaki yakön lakida ikumän banti nëgu? Hal nëgun lati mbatl kën nuna?"

⁴¹ Iskum banti iye, is ulyelsënisu, "Wo këngu? Yetël në mali ki dlila si bätl shilën wasi!"

5

Yesu Ndokäl Mul Besän Migatli

¹ A Yesu ne mil kushtiwasi is bëci bidlilka age atl ki Galasinawa.

² Në pe'tuwasi dëge kundälön ki mali, iki mul du mi'gatlon këngu te' gelu gum mbalën i mbë ma Yesu.

³ Ti bö lugum mbalën kën ki lë dëm tuwasi. Mul ma'këndätti dëawai, ko në ulkëndë mbalën kidom.

⁴ Tën a tle këndätti toh në asën në ulkëndë mbalën ki dom, ati babatlti, a cacal dom ki tën asëni. Mul ma'pëlti ulën dëawai.

⁵ Gasi në dloncin a gelu gum mbalën ti dëmü, në tën zëga, ati latiyali, ati gëlështi dli wasi në zënga.

⁶ Në en Yesu te' lölü u, i' em kitël tyä mati i' gus akinawasi.

⁷ I' layali i' usu, "Yesu yakön ki Lya mul nalti, ya lakënmiki? A maki në Lya yi, bë hwoti besën lëba wai."

⁸ Të ndan akinawasi nëgu u tën gaki Yesu ultisu, "Za mulu, Ki du mi'gatli!"

⁹ I Yesu gyemti, "Ya kën ki shinwagi?" I' ultisu, "Shin i kënki, hututu, iki mi dimbëli."

¹⁰ Iki i' go' gyep Yesu bë'katsi dë kiwai

¹¹ Amalëbisi lu byatl dës kibän dë suttän mis calgadli.

¹² Mi'gatli gyemti is usu, "In kandëgu katmi swa ge dës kibän yi, tën te gesi."

¹³ I Yesu ndëgisi. Iki yi du mi'gatli peki, is te ge dës kibän nisi. Dëbätl ki dës kibän nisi sën pët zangu lop, is hilya në kitël, suttän mis calgadli is ndage mali ki dlilka is gëli.

¹⁴ Aki kën mil byatl dës kibän ni tlë në kitël, is su dlëm shilënni age bas gatli në mil gatli. I mbalën bë si' en ulnë nda u.

¹⁵ Nës bë ma Yesu u is en mul nës pekëli mi'gatli ngu ki dëmi, në luluti ki laki adli, ti ge dliwasi dëdanu, is kum banti.

¹⁶ Ginäs pël ulisi a tën dwardön wasën u, is go' palli' mbalën shilën ki ulnë nda u në mul mi'gatli në dës kibän yi u

¹⁷ I mbalën nisi pi Yesu ti' zaki atlwäsën.

¹⁸ Ti te'ge kundälön ki mali kën ngu, mulnë dë du mi'gatli dë u bëltibi ti' dëm mati.

¹⁹ Yesu a ndëgi tuwai, i Yesu ultisu, "Lë libi ma yalsënë wagi, a pisi bas ulnë Lya pëliku, në ci'gontuwagu në' eni u."

²⁰ I' zëga libi, i' tege dlëm shilëni a Dikapolis ki bas lëba u në Yesu pëlitu. I kum mbalën i kum ulki gagashinti.

Ndokäl Yakön ki Yayilus në Këli mul Bëna' ki Hwula

²¹ Në Yesu dëkëci tyatën bëgasi gwa u ge kundälön ki mali dëdanu u, I bal dopga ki mbalën gandëlti. Ati abi dlilka.

²² Iki mulën ngu age bas mul kina ki lu dopga ki Yahudawa, mul shin Yayilus. Në en Yesu u in nda akina wasi,

²³ I' bëlti bi balbali, i' ultisu, "Yakuyini yakënkëli ti abiki mëshiti. Ami bëlti bi ngädü ki zittöh tängaki tin ndoda."

²⁴ Iki is zëga neti. Bal dopga ki mbalën dë bëlti kali, asi gyepti.

²⁵ Iki këli won ngu ta pël hwon kutl në lobpi a hwula dë binetti,

²⁶ Këli u ta tle bal bëna a toh ki mil bëlt igën dëbëli, ta gël kum ulnë ni' dë u, i ngo nënëgu tambi ndotuwai, kina kina gonti dë.

²⁷ Në kumi dë dlëm Yesu u, i' molti te' kalki Yesu age dopga nisi, i' tën bi lulugël ki Yesu.

²⁸ Tën ti usu a mbatl tluwasi, "Lulugël ma atëni u, an ndoti."

²⁹ Alëbi bina' ki hwulawasi dlëli, i' kumi a dliwasi ta ndoki gontuwasi.

³⁰ Alëbi alëbi në Yesu kumi ndälton a pëdë getu, iki i' go' yalu age dopga, i' usu, "Wokön tën lulugëlni?"

³¹ Iki i' mil kushtiwasi ultisu, "Ki ye' dopga ki mbalën nëgu, a usu, wokön tënka?"

³² Iki i' Yesu yalu kali tängaki ti' en mulnë pëli' nëgu u.

³³ Këli yi në man ulnë ndaniti u, iki i' bë në banti, ati nyepeti ki dli i' nda a kina ki Yesu, i këliyi pi Yesu bali.

³⁴ I Yesu ul këli usu, "Yakuyini, lati mbatl-luwagi a ndokëli. Mboci lau, ka ndo dë gontuwagi."

³⁵ A tige shilën, iki gyenkënni ge' libi ki Yayilus, is usu, "Yakuwagi ta mëci, yalakida ki'la' mul lashti dë bënadä?"

³⁶ Yesu a päl këm tën ulnë si dlëmü uwai, i' ul Yayilus su, "Bi kum bantuwai, la mbatl katl"

³⁷ Ta za mulën a bëlsi kaluwai iki Bitlus, në Yakubu, në Yahaya yalse ki Yakubu si bëlti kali

³⁸ Nës mbëci libi ki Yayilus mul kina ki lu dopga ki Yahudawa u, is kumi wotilu, në kulu, në latiyali yenti dëawai bë kumti dëawai.

³⁹ Në te' gëbi u, i' Yesu ultisu, "Yalaki dë ki wotilu në kulu dë nëgu? Yakëni kimëci tidëawai, nde yëmbukën tida."

⁴⁰ Iki is pəli gyetlti ki mbəlti. Kalki ki Yesu a pekəl mbalən nəsı kumwasən tuwa dlayi, iki i' kan bwasi ki yakənkəliyi nə dyawasi nə mil kushtiwası guni netu, is te' gelu u nə yakən kəliyi da u.

⁴¹ I' Yesu goppi toh, i' ultisu, "Talita kumi", iki, "Yakənkəli, ami utlkisu, hilya."

⁴² Aləbi aləbi yakənkəliyi hilya i' go' ləti. Təngaki timul hwon kutl nə lop kəni. Gu lakisi ulki gagashinti iye

⁴³ Iki i' matisi bə mulən kum shilən uwai, i' ulsisu dadanu si' bəl yakən kəliyi ulki dami.

6

A Nazalat is nge' Yesu

¹ I Yesu za' ləbisi ippal tiya ge' gatluwası, I mil kushti wası is bəltikal.

² Nə Cin shuti pə' u, i' gop kulcissi age'lu dopga ki Yahudawa, dibəl mbalən yi nə ləbi u si ga'ti kamu is kum gagashinti, asi ussu, "A ukən mulu mbi ulu nəgu u?" Is ngemti, "Undi mallaba ukən ninnəgu? Undi gagashintu kən ti pəlti nəgu?"

³ Guki mul tlatti ləba u waiwa? Yakən ki Malyamu nə yelse ki Yakubu, nə Yusupu, nə Yahuza nə Saminu? Yelsəni was mudli simi ne'sə a kiwu waiwa?" Is nge'ti.

⁴ I Yesu ulsisu, "Mulnjeshinkən nənəda mbin nalti ge'gatluwaswai nə ge' yelsəniwası nə a libi wası."

⁵ Taman pətl ulki gagashit tiya kawai, iki is zi mi'gonti ginə bəs dibəllwai u toh is ndoki.

⁶ I' kum gagashinti nə hotl la'ti mbad-lawasən. I'go' duk tiya ge' mil gatli ati kulcissi.

Yesu Shin Mil kushtiwası Kutl nə Lob

⁷ Immbe mil kushti kutlh nə lopi bi is shinsi lob lob. Ibbəlsi ndəlti tən du mi'gatla.

⁸ Ippisi i' usu, "Bə kamən ulənwai də lə tuwasənwai kumbəlkən ki kamin katl bəs kan ulki damiwai bə kamən kulu wai bə kamən ulpwai.

⁹ Shimən kaptəlan, ngo nənəgu bi mbələn lu'ləgəl tənkiwai.

¹⁰ Libi u nə ka shitin ləbi u a' dəmni ləbi hal a' za'kən gatlıda.

¹¹ Lu u nə bəsa njekiniwai u ko sa nge kupkini u, za'kən gatli abatən kushka ki asənwakən taka gaki tədəm dətləkəm də ma'si."

¹² Nəgu si peki asi dləmi' mbalən shilən ki Lya gaki sə' za' pətl bezən ləba.

¹³ Is pekəl mi'gatli dibəli, is suwati mi'gonti dibəli mili is ndoki.

Mushti Ki Yahaya Mul Baptisma

¹⁴ Nə guu Hilidus kumi nəgu u, tən gaki Yesu apəl shin i, gemma si usu, "Yahaya mul pəli mbalən baptisma ti tlilya ge' mi' məshti,

I lakıda ti nə ndəlki kyautən ki gagashinti də pə' ma'tida."

¹⁵ Gen də usu Iliya ni, gen ne si usu, "Nəm kən ge' mul njeshinkən ki Lya ki dğini."

¹⁶ Nə Hilidus kumi nəgu u, I' usu, "Yahaya u na patti ga taka u hilya ge' mil mushti!"

¹⁷ Ti Hilidus nə gawasi illaki sə' gop Yahaya, is ki ndəti as la'ti ge'lu kəndə'mbalən. Tə pəllən gu gaki Hilidiya kəli ki yelse wasi Philip, gunə' kanti ippalti də kəliwası.

¹⁸ Tən gaki Yahaya ul Hilidus su, "A mbuni ki dəm nə kəliki yelse wagwai"

¹⁹ Tən gaki nəgu Hilidiya ngap Yahaya a mbatldli, ti lyamti tə' tloti, ngo' nənəgu tamaniwai gaki Hilidus.

²⁰ Hilidus də' bənti Yahaya, gaki ti mani Yahaya mulzo' mbatł kəni mul pətl ləba kizokini, I lakıda bə tida za'ti ulən ti nda nətiwai. Hilidus in tikum shilən ki Yahaya u də hwottiti, ngo nənəgu ti bəldə kupiti də shilən u, ti kup hwol mbatł nə kup ti.

²¹ Iki ipmbi shitu nə cin ki zə'ti mbə u, ip pəli Gumsisi wası nə bas mi'kina ki dlati ne' bas mbalən ki Galili daddabəl.

²² Nə yakən ki hiludiya tete' dlom də nyeptu, i' mbuni Hilidus ne'səbəlswasi. I Guu ul yakən kəlisu, ngem ulnə ki lyamti u an bəlki.

²³ I Hilidus ndəgiti nəzal ulnə ka ngemi u an bəlki, "Ko ti bwasti dlom ki guntikəni."

²⁴ Ippeki, in ngem dyawasi, "Yakən ta ngemi?" I dyani usu, "Gaki Yahaya mul pəli' mbalən baptisma."

²⁵ A ləbi aləbi is susu' nə dleuti, ma' guu i' ultisu, "Ami lyamti nəgun nəguni ki bələn ga ki Yahaya mul pətl baptisma, age' gal ki pəti."

²⁶ I mbatł ki guu lewi, Ngo nənəgu gaki ta ultisuyi nəzal akina də səmbəlswası, təkən lyapti ti' ultisu zakiwai.

²⁷ A ləbi i' guu la' mul shinkən wası, illaki səm mbəl ga ki Yahaya. I mul shinkəni le' kotl ga ki Yahaya tedi a ge'lu zəm mbalən.

²⁸ Im mbəl gami age' galpəti, ib bəl yakən kəliyi, i' yakən kəliyi bəl dyawasi.

²⁹ Nə mil kushti ki Yahaya kum shiləni u, is mbə is kan dli i, is guti.

³⁰ I mil shinkən ki Yesu is pal te' ma'ti, is dlimi' mus ulnəs pəli u, nə ulnəs kulci u.

³¹ I Yesu ulsisu nganni tən na' shu'ni ge' lu u nəbə mbalən də wai u, gaki mbalən didəli si ləti asi palti, mbi' dlil də dāmtima mil shinkən ki Yesu ma sambiwai.

³² Is zəga ge' kundələn ki mali si nəgwasən lu u nə bə mbalən də wai u.

³³ Iki mbalən dibəl, is yen zə'ga wasən, si mansi, mus mbalən kige gadli nə ləbi u is dululu is ngətl nə mbəkəsti.

³⁴ Nə pe'ti ki Yesu dige' kundələn ki malu, i'yen dibəl mbalən i' kum ci' gon twasən, gaki si kənə mbəla u nəbə mil be'lsi dāwai u. I' go' kulcissi ləba dibəl.

I Yesu Bəl Dibəl Mbalən Ulki dami

³⁵ Nə cin bəl nja tənda u i mil kushti wasi mbə ma'ti, is ultisu, "Ləbisi ngu mbalən dawai, i ngu cin bəl nja ti ndayi."

³⁶ Za' mbalən nisi sə zəga tiya ge' gatlu nə nja aki u, sə' uli gawasən ulki damida."

³⁷ I' ultisu, "Kiniḡo bələnsi ulki damida" Is ul Yesu usu, "Ulki damiwasən nə pətl bwasti dlom ki upki lii hwon nəm kikyautən ki yakən mbalən, tən ullisi ulki dami dangwa?"

³⁸ I Yesu ngemsi, "Ulki dami nəmi nikini? Su' yanini." Nəs yani toḡu, is ultisu, "Ləpa nantam kəni, nə kes lob."

³⁹ I Yesu ul mil kushti wasi usu sə' bwast mbalən tiya as dām atli tiya tən di'me.

⁴⁰ I mbalən dām atli swai nami kutl kutl ləbə kutl, nami kutl kutl ləbə nantam.

⁴¹ I Yesu kan ləpa nantami nə kes gudəl lopisi, it taki lya, i' gode lya, i' caccal ləpa i, ib bəl mil kushti wasi sə' buwasi mbalən, is buwasisi kes lopi dādanu.

⁴² Muswasən is dami i kəmsi.

⁴³ I mil kushti wasi yem dəs kutl nə lop ki ləpa gunə sa u nə kesi.

⁴⁴ Dibəl ki mwani yi nə dami u sa təla zangu nantam.

Yesu dā la' tən mali

⁴⁵ Nəguni i Yesu la' mil kushti wasi sə' tege' kudələn ki mali sə' ngətl ti dā dəkəsh tiya Basaida, tiya ge'lu yiwon ki bal mal, i ul mbalən su sə' zəga.

⁴⁶ Nə' zasi u i totən zənga dā gyem lya.

⁴⁷ Nə gas pə'u, kudələni tiya dlom mali, Yesu tən bəgasi nəm nə gwası.

⁴⁸ Nə' en dəl kudələn dā hwottisi u, tən gaki ndəl ki yetəl, adlom gasi i'go lə te'tənsi, a ti lə'tən mali. Ippəli kənə tə' dəkəsh si,

⁴⁹ Nəs yen ti dā la' tən malu, is yeni kənə nul kəni, is la' yali.

⁵⁰ Tən gaki kapuwasən i bə'gobsi nəs yentu. I Yesu bəlisi bi aləbi, i' ultisu, "Bə bənniwai amini."

⁵¹ Iki it tege' kudələn ne'si, i yetəli mudfi. I gagashi' gob mil kushti wasi,

⁵² gaki saman ulən tən ləpa gunə bəl mbalən zangu nantam is dām ti dā uwai, gaki mbatldlowasən a kangəli.

Yesu Ndo'kəl Mi'gonti a Jenisalata

⁵³ Nəs dəkəci, is mbəci ge' atli ki Jenisalata, is kəndə kudələni tən bigasi.

⁵⁴ Nəs pe' dīge' kundələni u i mbaləni mansi.

⁵⁵ Is ngwal atlisi nə kitəl, is go' ka' mi'go' tottən lumut si tala'si tiya ge'lu u nəs kumi ti dā u.

⁵⁶ Mus lu u nə Yesu ləda u, bal gatli ko yakən gatli, as mbəlləc mi' gonti abi lu doḡa, as ngemti səttin bi lulə gəlwasma. Ginə təntu is ndoki.

7

Ulnə dā Bezə' yakən Mbalən u

¹ Nə palisiyawa nə gyen mi' bətl lashti zhil ki Musa ginə mbə te' Ulshelima is domga ma' Yesu.

² Is yeni na mil kushti wasi si dām ti sida o'kəl towai tēngaki bətl ləba ki mi' kina.

³ Palisiyawa ne' Yehudawa sən dā dām ti pawai sənə sa o'kəl toh pa, gaki si bətl ləba ki mi' kina.

⁴ In sa pal te'ge'lu doḡa ki ulti nə ulti taka u, sēnda dām tipawai sənə sa utisi mal takapa. Undə ləba endā dibəli nəsmbima' mi'kina wasən asi pəti, kənə ki o'kəl gali ne' ki twom mali ne' kal ki dom.

⁵ I palisiyawa ne' mi' kulci' mbalən zhil ki Musa is ngemti, "Ya lakida mil kushti wagi sida bətl ulnəs mbima mi'kina wasən u wai, si dām ti bəsida o'kəl towai?"

⁶ I' ultisu, "Bali Ishaya dləmi tənkin, mi' bəna ki dwadən, kan u nə dā ki laci u:

" 'Mbalənyi agabi ki naltəni, mbadlwakən lolu nə ami.

⁷ Bətl lya wasən u bali wai, ge'shu ki zhil ki lya, zhil ki mbalən kən si kulcissi.'

⁸ Ka lakən zhil ki lya taka i, ka ngapən zhil ki mi' kina i."

⁹ I' ultisu, "Kimanən shitu ki la'ti zhil ki lya taka huti aki ngapti zhil ki mi' kina.

¹⁰ Gaki Musa usu, 'Nal bwagi nə dyawagi,' 'Mulnə, abyal kwasu ko dyawasu, a tloti.'

¹¹ Ngo nənəgu kini ki usu, in mulnə azi ulən tēngaki ti' dəl bwasi nə dyawasi adəm Kolban i', (iki, abəl lya i)

¹² nəgu katl, kəkən za'titi təpəli bwasi ko dyawasi kyautən ki ulən wai.

¹³ Nəgu lakida ki dā katshilən ki lya baliwai gaki bətl zhil ki mi' kina. Ki njikə' pətl undigi."

¹⁴ Dādanu i Yesu taki dibəl mbalən bi, i' ultisu, "Kumənnəni muswakən, a'manangu.

¹⁵ Ulnə dā su' ge' yakən mbalən tu'dla u i dā bezətiwai, ulnə dā pe'tito' ge'tu dā bezəti."

¹⁶ Mul kəm ki kumti, ti' kumi,

¹⁷ Kalki za'ti hwu'mbalən i, nətte libi u, i mil kushti wasi is ngemti yakən cimbəti u dā dləmti.

¹⁸ I' ultisu, "Kinima kimaniniwaiya?" "Ulnə dā suge' mbalən tu'dla u, kən bezətiwai,

¹⁹ Nəbə ambadlwās kən suwai u, atu'da'ka su, tu'nəgu təpekki." Nənəgu Yesu pal mus ulki dami ki zeki.

²⁰ I' usu, "Ulnə dəpe'ti to'ge' tu'ki yakən mbalən u idə bezətti."

²¹ A tugı, age' mbadl ki yakən mbalən, kən bezən ləba dəpe'ti, kənə kwonti, nə mēgəlti, nə tlom mbalən,

²² nə pəti, nə lyap ləba, nə ngashti, nə ship totugi, nə nge lya, nə ndau bishitu, nə

bezən dəmti, nə nalkiga, nə kon nəmbalən, nə ndokənti.

²³ Mus bezən ləbāgi atu'kən sipe'titodfi, si də bezən mbalən."

Lati mbatl ki Kəli Solopinikiya

²⁴ I Yesu za'ləbi illə Taya nə Sidon. It tege' libiwon, ta lyami təmulən maniwai ngo' nənəgu a hwinwai.

²⁵ Kəliwon, gunə du mi'gatli gob yakuwasi, nəkumi Yesu də ki u, illə in ndakina dākka.

²⁶ Kəliyisi yakən Helinawa ni, atlki zətti iki Solopinikiya ni. In ngem Yesu təp pekkəli yakuwasi du mi'gatli taka.

²⁷ I Yesu ultisu, "Hwe təkəm mil pa, gaki a'mbuni akan ulki dəmi ki milwai təbəl kadiwai."

²⁸ I kəliyi ndəgiti i'ultisu, "Mul nalti, ey nəguda, ngo'nənəgu kadi nəndə dab bi ki mil."

²⁹ I Yesu ultisu, "Gaki shilənwa'gu, paltya, du mi'gatli aza' yakuwagi yakənkəli."

³⁰ Nə' paltya libi u ille'mbi yakuwasi kəmuđi tən lumutti, du mi'gatli apeki.

Yesu ndokəl mul nə bəda kup kəm nə ma'shilənwai u

³¹ I Yesu za' lukə Taya, i' bəli Sidon tən shitu i' bəli Dikapoli illə dlilka ki Galili.

³² Is mbəlli' mulnə bəda kub kəmwai u mul dəddətibī, is ngemti təszitto.

³³ I Yesu Kanti ispal malgəni' ki hwu' mbalən, i Yesu shim mil toh age' kəm ki mulisi, ibbezə' makkən, ittən ləgawasi.

³⁴ Illa'ga lya immbə mbadli, i'ultisu, "Ip-pata!" (Iki, "būli!")

³⁵ I kəmwās būli, i ləgawas laki, i'gob shilən.

³⁶ I Yesu dlimisi bəs dlimi mulənwai. Sine se mbətl dləmtitənki sida.

³⁷ Is kumgagashinti, is usu, "Tapəl mus ləba mbuni! Mulnə bə də kubkəmwai u ma ta kumi i, mul dəddəti bima taman shilən I."

8

Dəmti nə Mbalən ki Zangu Upsi

(Mt 15:32-39)

¹ Age cinisi i hwu' mbalən domga dādanu. Ulki dəmi nisi dawai, i Yesu imbe milkushti wasbi, i' ulsisu,

² "Ami kub go'kə' hwu mbalənyi, gaki asəti mutti maki ngu asi ne'kəni, ulki dəmi nisdawai.

³ In a zasi sa zəga libi nə kuzən u, səkən ma'mbəkəshiti libiwai, i ngu nami pe'ni lolu."

⁴ I mil kushti wasi ndəgiti is ultisu, "A ukən tə mbalən mbi ulki dəmi u nətə kəm mbalən age'dəlgən u?"

⁵ I Yesu ngemsi, "Ləpa nəmi nikini?" Is usu, "Ninngi."

⁶ I' ul dibəl mbalənsu sə'dəm atli. Nə'kan ləpa ninngiyi, i' gode Lya də, iccəcali, i'go' bətl milkushti wasi sə' bwasi mbalən, is pəli nugu.

⁷ Kwesen nisisida ten ngulen. Nə' gode Lya u, ippi milkushti wasi sə'bwasi mbalən.

⁸ I mbalən dəmi i kəmsi, i milkushti wasi yemi is njikən dəs ninngi nəgunə sa u.

⁹ Mbalənisi sa pəl zangu upsi. Kal ki pallisibi,

¹⁰ ittege' kundələn ne' mik kushti wasi, illəge' luki Dalmanuta.

Palisiyawa də Lyap Ye'lwadfi

¹¹ I palisiyawa gop ngep Yesu. Tən sə' cimbəlti də, is ngemti, tən gaki tən mbokisi toh tən lwadon sul lya.

¹² I Yesu mbə mbadli lolu, i'usu, "Ya lakida kini mbalən kinəgun ki ngep lwadda? Bali amipi' kini, kənbətlkin lwadon sul lyawai."

¹³ Iki is izza'si, ittege'kundələn ki mal, iddakaci tiyatən bigasika.

Yis Ki Palisiyawa Nəki Hilidus

¹⁴ Imilkushti was musni sa kan bilediwai, ləpa nəm kən nisi katl ge'kundələn.

¹⁵ I Yesu dəllisi kəm, i'ulsisu, "Yanən lu kizoki, apən demdəm nə yiski palisiyawa nəki Hilidus."

¹⁶ Is shilən dāddəsi, "Is usu tən gaki biledi nimindawai."

¹⁷ Yesu man ulnə si dlimti u, i Yesu ulsisu, "Ya lakida iki usu biledi nikin dawai? Hal nəguni ka manini uwaiya? Hal nəgun kin də yentiniwaiya? Mba dlwakən a ndədəli kikən mantiniwaiya?"

¹⁸ Dwadən nikinda bəki enluwaiya nə kəm nikinda bəki kumtiwaiya? Kənda dābətli kiniwaiya?

¹⁹ Na chali mbalən zangu nantam ləpa nantamu, mbutu nəmi ki yemini ki bigeyi gunə sa u?" Is ultisu, "Kutl nə lop"

²⁰ I Yesu ngemsi ləpa ningi u na chali zangu upsi u pa? Mbutu nəmi ki yemini? Is ultisu, "Ningi."

²¹ I ulsisu, "Hal nəgun ma, ka manini u waiya?"

Yesu Ndokəl Dwawon a Batsaida

²² Is mbəkəci a Batsaida, i mbalən en mbəlli' dwawon, is bəlti bi tətənti.

²³ In ngapi dwanisi toh, it mbəti malgən gatli. Ibbezze'makən a dwadən, izza'toh, i Yesu ultisu, "Kən də ye' ulunya?"

²⁴ I dwani ya lulya, i'usu, "Ami yen mbalən; kənə pəti asi duti"

²⁵ I Yesu zə'toh tən dwadəni dādanu. I dwanisi bəl dwadən wasi, in ndoki, i'yen lu kizoki.

²⁶ I Yesu ultisu, "Paltya libi, bə tege' yakən gatluwai."

Shilən Ki Bitlus Tən Yesu Tiki Almasihu

²⁷ I Yesu ne' milkushtiwasi, is tege' mil gatki Kaisaliya Pilibi. Tən shitu in ngemsi, "Ya mbalən də mbetəni?"

²⁸ Is ultisu, "Yahaya mulpətl baptisma; gyyenne, Iliya; gyyenne dadanu, si usu nəm ge' mik nje'shinkən ki Lya kəni."

²⁹ In ngemsi, "Kinipa yaki mbetəni?" Bitlus ndəgiti i'ultisu, "Kikə Almasihu."

³⁰ I Yesu dəlisi kəm bəs dləmi mulən ulən təntwai.

Yesu Dləm Undi Məshtu nə Təppəli U

³¹ I'gop kulcissi, yakən mbalən nən tlebbəna dībəli a ngeti, ma mikkina, ne' bas ləbasi, ne'mik bətl lashti zhil ki Musa, sən tloti, kalki mutti maki tən tloti lya dadanu.

³² I Yesu dləmisi shiləni kan unə sə'mani da u. I Bitlus dəlti malgəni, i'gop matiti.

³³ Ngonəngu nə Yesu yalu kalu i'ya milkushtiwasi, im mati Bitlus i'ultisu, "Pəlolə nə ami shedan! Ge mbatlwagi laba ki Lya dawai sai ki mbalən."

³⁴ Imbe hwu mbaləni bi ne'milkushtiwasi, i' ultisu, "Mul lyab dəp mul kushti ini, tange' gawasi, a'kan gadlənnga ki bənwasi, abbələn kali.

³⁵ Mul lyab gawasi, tənholiti, mulnə a hol gawas gayi u, gaki shilən ki Lya u, ziti tida.

³⁶ Yakən ti yankən mbalən mbi intambi dəb ləba mus, ge shu ki gawasu?

³⁷ Yakən dadanu ti yakən mbalən bəli tən gaki ti'ul mbatlwəs da?

³⁸ In mulnə a kubsha i u nə shilən i u, age' hwon ki nge' ngapti ga nə pətl bezən ləba, yakən mbalən ma tənku bə shaki matti, inta mbə ge' natl ki mulzətti u ne' milshinkən ki Lya kizoki."

9

¹ I' ultisu, "Bali bali ami dləmikini, gənda ki dləli aki səkkən yen məshtwai, sai nə sayen gukki Lya a mbə nə ndəlti."

Shotti Ki Dli ki Yesu

² Kalki mutti məkka i Yesu kan Bitlus, nə Yakubu, nə Yahaya, sinə gwasən it tolsi tən pyasti zənga. I dliwas shoti.

³ I luləgəlwas hwali sol adi kaddwadən, kan u nəbə mulən kən ma' pəlti nəgu tən dəp ləbawai u.

⁴ I Iliya nə Musa is pekkisi, a shilən ne' Yesu.

⁵ I Bitlus ul Yesu su, "Mul lashti, a mbuni nəmini ki u. Hwe tən pələn kəs maki, gudəl nəm gwagi, nəm ki Musa, nəm ne ki Iliya."

⁶ (Ta hwol ulnə tət dləmi u yi, gaki sa kum banti.)

⁷ I lyawon tləttodi i idlasi, i kum yalon ge'lyanisi, ti usu, "Guki yakuyini ki lyami. Kumənti."

⁸ Bəna mantiwasənwai sige nəgu is yalu malgən dəsi sayen mulənwai, Yesu ka'tl ne'si.

⁹ Sige' pe'ti suttən Zəga, I Yesu pisi bəs dləmi mulən ulnəs yen i wai, sai nə yakən mbalən a hilya dīge' mi'məshti.

¹⁰ Is za'shiləni ge' dlomwasən, asi shilən ne' yəlsəni yakənki "Hillya ge' mi' məshti."

¹¹ Is ngemti is ultisu, "Ya lakida mi' bətl lashti zhil ki Musa də ussu Iliya ki mulpatl su' pa?"

¹² I' ultisu, "Iliya ki mulpatl pa, appal mus ləba. Imikənda ki laci tən yakən mbalən, tən tle'bəna dībəli, as ngeti?"

¹³ Ami pikkini, Iliya a ləge tambəyi, sa pəlit ulnə təmisida u i, kan unə da ki laci təntu."

Yesu Ndokəl Yakən Mulmi'gatla

¹⁴ Nəs palte' ma' na mil kushti wasu, is yen hwu mbalən aga ndəsi i, mi' bətl lashti zhil ki Musa də shottibi ne'si.

¹⁵ Nə ye' Yesu, mus hwu mbaləni is kum gagashinti, is lətemma'ti nəkitəl, sə' shinnitti.

¹⁶ In ngemsi, "Shoti bi kiyakən kinida ne'si?"

¹⁷ I gudəl nəm ge'mbaləni ndəgiti, i'ultisu, "Mul lashti, i ngu, a mbəlli' yakuyini, gunə mi'gatli ki nge' shilən nidda.

¹⁸ Nəta totəntu, sai nə tala'ti atli, a biwas dəpə't pukətkət, a ti ashti shinwasi, ati pə'sanganga. Adlimi milkushti wagiya səppe'kəlti, sa maniwai."

¹⁹ I Yesu ndəgisi i'ultisu, "Kini mbalən ki nəgun u nəbə kida la'ti mbadlwai u! Anəmi taman dəp ne'kini? Anəmi taman ngashtibi nəkini? Mbəlli nən yakəni."

²⁰ Is mbəlli' yakəni. Nə mi'gatli yen Yesu u, aləbi aləbi i mi'gatli bat yakəni, i dliwas gon nyepti, in nda atli i'go' bədəlti, a biwas də pət pukətkət.

²¹ Yesu ngem mul zə'yakəni, "Kənə anəmi uli mbitu?" I bwasisi usu, "Addi na' yakən."

²² Ta tle la'titi ge' utu ko mali, gaki tə'tlotida. Ngo nənəgu kən ma'pəl ulən u, kum gontinən a dəlmi."

²³ "In kən manti u?" I Yesu ultisu, "Mus ləba mul pəkəni ma'mul la'ti mbadlə."

²⁴ Aləbi aləbi i bwasi ki yakəni usu "A la' mbadlə. Kati ləshi la'ti mbadlə takal!"

²⁵ Nə Yesu yen hwu mbalən də kitəl tēdu, im mati du mi'gatli i'ultisu, "Ki, mi'gatlu mul nge' kup kəm nə shilən u, a piki bwaski kiti, bə tege'ti nəwai."

²⁶ Kalki la'ti yalki mi'gatli, illi'ti nə ndəlti, dləwas də nepti, ibbwasti nəti. I yakəni palkəni hwwm mbalən, i ge' mbalən kiləbi dībəli nami usu, "Taməcci"

²⁷ I Yesu gobto wasi ti tloti lya, i' hilya gal.

²⁸ I Yesu telibi u i mil kushtiwəs ungemti a malgəni is ultisu, "Ya lakida ma man pekkəltiwai?"

²⁹ I Yesu ultisu, "Undiyi nənda pe'twai saina ngeb lya."

Yesu a Dlim Undi Məshtu Nətə'pəli u Dadanu

³⁰ Is hilya dıləbi, is beu tiya Galili, Yesu alyami tə mullən maniwai,

³¹ gaki ti kulci' mil kushtiwası, ti ulsisu, "Sənbəl yakən mbalən ma'mbalən, sin tlotti, in sa tlotu kuma, kalki mutti maki tən tləti lya."

³² Sine saman shilənəwai, si banti'ngepti.

Wokən Ngəli nə Nalti?

³³ Is mbə kapalnahum. Nə'te'libi u in ngəmsi, "Yaki dlimtin tən shitu?"

³⁴ Ama sa shilənəwai, gaki tən shitu sa shilən i tən okənki baliwasən.

³⁵ Iddəm atli, imbe milkushti was kutl nə lopi bi, i'ulsisu, "Mulnə də lyamti tət dəm mulkina u, tikə mul dəb yakəni, addəm zheli ki mbalən."

³⁶ I'kan na'yakuwon, izziti adlom dasi, illuti adli, i'ul sisu,

³⁷ "Mulnə a nje na'yakən kənə gu u gaki shin i u, ami tə njeni. Mulnə nje u, ami tən njəwai, mulnə shinən suduh tə njeti."

Mulnə da gemmini wai u, ginən kənə

³⁸ I Yahaya ultisu, "Mul lashti, miyen mulən də pekkət' mi'gatl'i nə shin wagı, in ultisu təs zaki, gaki tida bəłmi kalwai."

³⁹ I Yesu usu, bi hane twai. Mulən kən pəl gagashiti nə shinyini, apa aləbi aləbi abhyalənəwai.

⁴⁰ Mulnə bə da leu badl nəmini wai u, ginən kəni.

⁴¹ Mulnə abəlkin mbəga mal nəm gaki kini ki Almasihu u, bali ami pikkini, təkən hol ulnə səbbəltwai.

Shitu ki pəl Bezən Ulən

⁴² Nətə mulnən la'gon ge'na'mili mi'la'ti mbatl nə ami təppəl bes ləba, nən ngətlitti səllaki'bal yegən nə'ti hwu a yaldakka, a la'ti swage'bal mali.

⁴³ In towa'də la'tiki dəpəl besləba u, a pocitaka. Nən ngətl'i ki, ki tege' gukki lya nə ndola toh, də gunə ki' tege' utu nə toh lopu, utuyi mul pəshitiwai.

⁴⁴ [Aləbi zhibəl mi'cissi nənda məshwtai, nənda mbəshti utuyiwai.]

⁴⁵ In asənwa' də la'tiki də pəl besləba u, a pocitaka. Nən ngətl'i ki, ki' tege'gu'ki Lya nə ndola asən, nə səllaki ge' ban utu nə asən lop.

⁴⁶ [Aləbi zhibəl mi'cissi nənda məshwtai, nənda mbəshti utuyiwai.]

⁴⁷ In dwađen wa'də la'tiki də pəl besləba u, a ngongoli taka. Nən ngətl'ikki ki'tege' gukki Lya nə dwađen nəm, nətə' laki age'ban utu nə dwađen lop.

⁴⁸ Aləbi zhibəl mi'cissi nənda məshwtai, nənda mbəshti utuyiwai.

⁴⁹ Nə utu sə'okkəl mbalən, kan unə də okkəl ləba nə kukkudu u.

⁵⁰ "Kukkudu ulki zekkini, in kukkudu i a hamnu, nə yakən tə mbili' təptənki? A' dəmni nə kukkudu ge' mba dlwakən. Pələn dəbki zeki ne'yelsəni."

10

Kushti ki Yesu tən Bwasti kutletti

(Mt 19:1-12; Lk 16:18)

¹ I Yesu hilya dıləbi, illə ge' Atl ki Yehudiya, ne' tən bigasi ki dləka Uldun. I hwu' mbalən maga ma'ti dadanu, i'kulcisi kan u nə'kuda u.

² I palisiyawayen mbə ma'ti gaki səccimbəlti, is ngemti is ultisu, "Kizoda tə yakən mbalən la' kəli wasa?"

³ Inndəgisi i'usu, "Ya Musa pikini?"

⁴ Is usu, "Musa bəl mbalən səllash lwab-batki tlot kutleti, ala kəliyisi."

⁵ Yesu ultisu, "Gaki ndəlki gawakən lakida i Musa lacikin zhiluda.

⁶ Amma tedi 'Lya kənənsi, mwani nə kəli.

⁷ Gaki nəgu a mulən za'dyawasi nə bwasi, an ngap kəliwasi.'

⁸ Nəguni si lopi as dəm dlinəm. Akinaki nəmkanı səkən dəmti dli lopkənəwai.

⁹ Ulnə Lya a mani u, bə mbalən bwasi-wai."

¹⁰ A gip libine i milkushtiwas ngemti dadanu tən shiləngu.

¹¹ I' ultisu, "Mulnə ala kəliwasu, in ngau kundu u, ko'kən ti pəlti nəki lopi.

¹² In kəliyi ala mwani wasu in ngau kundu u, tapəl kontu balu."

Yesu Alaki mil Albalka

(Mt 19:13-15; Lk 18:15-17)

¹³ Mbalən də mbəllit Yesu na' mil gaki tətənsida, i milkushtiwas matisi.

¹⁴ Nə Yesu yenı nəgu u i uli cillo'si. I' ultisu "Zakən na'mil səmbə makkəni, bi hanesiwei. Gu'ki Lya ki unduwasənkəni.

¹⁵ Ami dləmkikini, mus mulnə andə nə gukki Lya kənə gunə na yakən dəpəlti wai u, təkən teti ge'guntiwei."

¹⁶ I Yesu kansı twadli, ati zissito, ati laki'si albalka.

Yakən gidənsi mul usən

(Mt 19:16-30; Lk 18:18-30)

¹⁷ Nə Yesu gollətu, i mulən pe'tetnəkital, inngus kinadakka, in ngemti i'ultisu, "Mul-lashti mul zo'mbadlə, yakəntapəli tambı dləwu nəbə kənpə'twai u?"

¹⁸ I Yesu ultisu, "Yalakida i'mbeki zo'mbadlə? Mul zo'mbatl nəndəwai sai Lya nəgwasi.

¹⁹ Man zhilgi, 'bətlo mbalənəwai. Bə pəl kontwai. Bə məgəlwai, bədləm laga' tən mulənəwai, bə dlu mbalənəwai. Nal mikzə'ki.'

²⁰ I'ultisu, "Mullashti, mus apəl undigi a ami na yakən."

²¹ I Yesu yati ya'ki lyamti, i'ultisu, "Ul nəmkan baliki la ki'ul ulnə ni'zi u taka, a'bəl mingi nəbə ulən nisi dawai u, kən mbi ləba a Lya. Apa a'mbə a'bələnkal."

²² Nə kub shiləni i kinawasnda, izzəga ati du mbadlə, gaki usən nədda eye.

²³ A ləbi I Yesu ya milkushtiwas, i'ulsisu, "Nən lotida təmi' usən tege'gu'ki Lya!"

²⁴ Milkushti yi kum gagashit ki shilənwasi. I Yesu ulsisu dadanu, "Kini milini, nən lotida te'ge guki Lya!"

²⁵ Nəte'kə mul usən ge'guki Lya, nən ngətlə' tə lakumi təbbeu ge'shuki allula."

²⁶ Is kum gagashit mulndəlti, is ultisu, "In nəgu ubo, woken mbi pekkəkan ngu?"

²⁷ I Yesu yasi, i'usu, "Ma'mbalənbo mulpəkkənwai, ama bə ma'lya wai. Gaki muləba mulpəkəni ma' Lya."

²⁸ I Bitlus ultisu, "Mi ngu ma za'ləbayi mabəlkikali."

²⁹ Yesu usu, "Bali ami dləmi'kini, mulən kən za'ti libi, ko yelsəniwas mudlə, ko yelsəniwas mwani, ko dyawasi, ko bwasi, ko milwasi, ko guwasi, gayini nəkuma shilənki Lya,

³⁰ apa a'hwol mbi' dibəl ləba kutl kutl ləbi kutl ge' dəpki nəguni, nə libi, nə yelsəni mudlə, nə yelsəni mwani, ne' mi'zətti mudlə, ne'mil, ne'guh, i ngu kuma nə bəna. A lahila ne, ammbi dliwunəbə kən pa'twai u.

³¹ Dibəli kəkina nənəpaltikali, kikali nənəpalti kina."

Yesu a Dlim Undi Məshtu nə Təppəli u Dadanu

(Mt 20:17-19; Lk 18:31-34)

³² Si to'ulshelima, Yesu də lə'akinadasi, a milkushtiwas də kup gagashinti, mbalənyi nə də bədl si kalu sima asi kupbanti. Im mbə' kutl nə lopi, amaləni i'go'dlimissi ulnə tə mbitu.

³³ I' usu, "I ngu mi sutin Ulshelima, sən bədl yakəmbalən ma'bas ləbasi ki Lya ne'mi'lashti zhih ki Musa, sin pocitti shilənki məshti, as bəl mingi nəbə man Lya wai u.

³⁴ Sin lakkitti bi, as bezze'makən, as li'ti, as tloti, kalki mutti maki kuma atli lya."

Nəpki Yakubu nə Yahaya
(Mt 20:20-28)

³⁵ Yakubu nə Yahaya, milki Zabadi, is sha'temma'ti, is ultisu, "Mullashti, mingepeki ki pəlimi ulən."

³⁶ I ulsisu, "Yaki lyamti na pəlikini?"

³⁷ Is ultisu, "Ndəgimi, cinkə te'ge' naltwagi, tə nəm dəm tən toshimtwagi, nəm tən tonawagi."

³⁸ I Yesu ulsisu, "Kimanən ulnə ngemntini uwai. Kən ma'tleti ge'mbəga malunəta tlewa? Ko nən ma'pəlikkin baptisma unəssə' pələnəwa?"

³⁹ Is ultisu, "Mən manti." I Yesu ulsisu, "Mbəgamalunə tatle nənali u, nənali ki tleni, baptisma u nəsə'pəli u, nənali səppəli kini.

⁴⁰ Ama dəptən toh shimtini, ko tən tohna yini, gikənwai gunə nə halta bəli u. Ai, kəginəs pəli gawasən uni."

⁴¹ Nə milkushtiwas kutli kumi nəgu u, is gob kub dutu'ki Yakubu nə Yahaya.

⁴² I Yesu takisibi i'ulsisu, "Ki manini ginə mansi nə bə Yahudawawai u gumsisi wasən sənə nu ne' mbalənwasən kəmti sənə pəlisi ndəlti.

⁴³ Kəndəmti nəgu ge' dloṃwakənwai, amma mulnə də lyamti tə'dəm bali age' kini u, sainə tədəm zheli wakən.

⁴⁴ Mulnə dəlyab dəb mulkina wakən u, sainə tədəm zheli ki kowonngi.

⁴⁵ Gaki yaken mbalən ma tə mbəni səppəli'bəna dawai, gaki tima təppəl bənədani, abbəl dləwasi gaki dibəl mbalən."

Yesu Ndokəl Baltimawus Dwa u
(Mt 20:29-34; Lk 18:35-43)

⁴⁶ Is mbəkəci a Yaliko. Ti pe'ti də Yaliko ngu, nəti ne'mikkushtiwas, nə bal dwob-gakə dibəl mbalən, i dwa won mul ngeplu shinwasi Baltimawus, yakənki Timawus, tiki dəmi a bishitu.

⁴⁷ Nəkkumi Yesu mul Nazalat kən u, i'go' tləl yali ati usu, "Yesu yakənki Dauda, kum gontini!"

⁴⁸ I dibəl mbalən matiti, tən bəshilənnuwai. Amma i'gob mbətl tləl yaltinki, ti usu, "yakənki Dauda kum gontini!"

⁴⁹ I Yesu dlili i'usu, "Takitibi teh." Is taki dwanisi bi tedi is ultisu, "Albishiliwagi! Letedi, ti mbekkibi."

⁵⁰ Ila' ul idlati taka, ittlətyama' Yesu.

⁵¹ I Yesu ultisu, "Yaki lyamti ta pəliki?" Idwani ultisu, "mullashti, tambu yellu!"

⁵² I Yesu ultisu, "Zəgawagi, la'ti mbalwa' a ndokəlki." Aləbi i'ellu, ibbəl Yesu kal izzəga.

11

Yesu te' Ulshelima Ge'shu ki Gunti

¹ Nəs balnja' nə Ulshelima u nə Betapaji, nə Betanya, a ma' Zənga Ki zaitun, i' Yesu shin mil kushtiwas lob,

² I Yesu ulsisu, "Tenge' yakən gatlu nə kina wakən u, Nəte' twakən kən en' yakən zhaki ki kəndi, gunə bəmulən a to tənti gason wai u. A' təgələn ti sudi.

³ In mulən a ulkinsu, 'Ya kipələn də nəgu?' A ulənsisu 'Mulban kən də lyapti, tən patltisut nəguni.' "

⁴ Is zəga, is le'mbi yakən zhaki a kina dlabi a bishitu, is təngəti.

⁵ Mbələn inə ki dləli a ləbi u, is ulsisu, "Ya laki ki təngəti yakən zhaki u də?"

⁶ Is dləmisi ulnə Yesu pisi u. I mbalənni za'si is zəga,

⁷ Nəs mbəlli Yesu yakən zhaki u, is lala lulutwasən tənti, it toh tənti.

⁸ I' hwu' mbalən lala lulutwasən tən shitu i'nami caldwa te' ge' dəlgən i gen' dizhan dwai nəscali te'ge' dəlgəni u.

⁹ Mi' ki kina nə mi' bətl kalwasi asi tləl yali asi ussu, "Hosanna! Albalka tən mul mbə ge' shin ki Lya!

¹⁰ Albalka ki gut mul mbəti, ki bwasinən Dauda! Hosanna ki Lya!"

¹¹ I Yesu te' Ulshelima, i' te'ge libi ki Lya. Nə yaya lutya u nə' enlu a gemtu, ippeki illə Betənya nə kult nə loppi.

I Yesu Pəli Pə' ki Kah bi

¹² Cilkəlu nə za'ti betanya wasən, a Yesu də kum kuzən.

¹³ Nə' en pəkkə kah tel lolu u mul dwa lede, Nəllə' ya ni u tambi mil tənkiwai. Nəm mbəci ma'tu, tambi ulən tənkiwai amma dwakatł, gaki ləbal kəpətl mil ki kah u wai.

¹⁴ I ul kah nisisu, "Bəmulən dam mil lwanəwai hal patwagi!" Amilkushtiwas də kubti.

Yesu Likən Libi ki Lya

¹⁵ Is mbəci Ulshelima, I Yesu tye ge' libi ki Lya i'gop katti mil ultitaka aləbi, i'dəzhanisi kundən ki ulpwasən taka, ne' mil shotti ulpi, ne'mil utł balutaka,

¹⁶ Taza'si səllə ge' libi ki Lya nə ulən nəwai,

¹⁷ Ippisi shilən, i ulsisu, "Kilacida: 'Libi ini nəndemti libi shilən ki Lya ki mi' dəpləba' ki ni bə ka palliniyi lu dəpki məgəsi."

¹⁸ Nəbas ləbasi nemi' lashti zhil ki Musa nəskumshiləni u is gop ngau shitu kigoptiti sə'tloti, gaki mbalən dibəli sikuḡbultwasi, mus dopga ki mbalən si kup gagashit ki kushtiwasi.

¹⁹ Nə su' pə u Yesu ne' milkushtiwasi is pe' də ge'gadli.

Shilən Tən Ko'Kən Pə' ki kah

²⁰ Nəkyau si beuti, is ye'kah nəsi akokkənyı hal nə tligisi,

²¹ Bitlū dambəti i' ul Yesu su, "Mullashti, nəya! Kah u nə' pəlibi u. Akokkən i!"

²² I Yesu ndəgi. I' ulsisu, "Lakən mbadli tən Lya"

²³ "Bali a mipi'kini, in mulnə a ndə nə Lya u, tən ma' utł calgatł usu, 'Ndus dəki nda swa ge' dləka u' abə ta bwas mba dlwa swai u nən pəlibi ulisi.

²⁴ Gaki nəgu a mi pikkini ulnə ka gyemin ge' shilən nə Lya u, i' ndə nə nali u, kəm mbitini.

²⁵ Kogassi u kən kidləni də gyp Lya u, in ka ngapən mullən mbatlu, a tusintaka, Gaki bwaswakən ki lya ma tən tusi'kin bezən ləbawakən taka.

²⁶ Inkida tusti mulnə ngapənti mbatł takawai u bwaswakən ki lya ma tikən ndusi'kin ulnə ki pəlibi u takawai."

Ngemti tən Ndətl ki Yesu

²⁷ Nəspalswa Ulshelima u, ti dut tyagelu libi ki Lya, i Ləbasi ne'mi'bəl lashti zhil ki Musa, nə mi'kina ki mbalən is mbə ma'ti,

²⁸ Is ul Yesu su, "Nə shitu u kən kəpəl usida u? Wokən bəlkishitu kəpəti nəgu?"

²⁹ Yesu i' ulsisu, "Ta pəllikin undi gyepton. A ndəgi nəni, amine adləmi'kini nə ndətl ki okən amipəl usi də.

³⁰ Baptisma ki Yahaya sul lya, kənpəka koki mbalən kəni? Dləminəni!"

³¹ Is gob shottibi ne' elsəni asi usu, "In ma ulnəsu, 'Sul lya kən pe'ku' tən ulmınsu 'Ya lakida bəma ndə ninətl dəwai?"

³² Ngo nənəgu sa ussu, 'Ki mbalən kən u' " (Sibulti' hwu' mbalən, nə kowongi simani Yahaya mul nje shinkə ki Lya kəni.)

³³ Is ndəgi' Yesu, "Simani wai." I Yesu usu, "Akən pi'kini nə ndəltu kən amipəl usi dəwai."

12

Cibəlti tən mi'ka' gu ki inabi

¹ Yesu pəlisi shilən nə cibəlti, i ulsisu, "Mullən də mulnə pəl gu inabi. I' gandəli, i' dushu ki cetti mill inabi isi. I' kən yakən kəs ki mul butti gu. Ip bəl mbalən yen mi' kwolu kə ləbi. İləge Atliwon.

² Nəgis cilu, i shin zheliwasi ma mi' kwolu i təkami' na mil inabi i te'di.

³ Ngo nənəgu mi'kwolluyi is gobti, is liti is katti tohwas koni.

⁴ I' shin zheli won' danu ma'si; is li'muli aga, is lati ge'sha.

⁵ I' shin gon'danu, tibo, is tloti. I shin gen danu dibəli; genwasən gen'bo is tlosi, genwasən ge'si bə is li'si.

⁶ Hal nəgunma Yakən, nəm diti. Gunə ti lyapti u. Ibpa' shi' yakəni swamasi, i' usu, 'nəgon as yen naltwasi.'

⁷ Ngo nənəgu mi'kollu i ma is ul elsəsu 'Yakuwas kəngu, mulgu tidə nje' bwasi nganni, Mi tloti, aləbəyi dəmginən.'

⁸ Is gobti is tloti, is latitaka tyakalbi.

⁹ Yakən tə mulgu i pəli? Tən mbəti a tlwami' kwollu i si, ab bəmbalən yen gu isi.

¹⁰ Kiniḡba ka yanən shilən ki Lya ki laci gasonwaiya? Ki laci də də ussu, 'Zənga u nə mi' kəbbi nge u, i dəm zənga gəsbi ki ze'ki.

¹¹ Gu kyautən ki Lya kəni, ma'mini ulki gagashi'kəni.' "

¹² Bal ləba, nə mi' bətl lashti zhil ki Musa ne' mi'kina is ngau shitu ki gobti, simani cimbəlti u tənsi ni, is kum bultı ki hwu mbalən. Gaki nəgu is zati, is ziga wasən.

Ngepti tən Bətl up Ki ban ki Kaisal

¹³ Is shin palisiyawa yentey nə mbalən ki Hilidus, gaki si hwodəl Yesu geshilə wasi.

¹⁴ Nəs mbə u, is ultisu, "Mul, lashti mi-mani ki mul dləb balini, kida olt mbalən wai, i' kan kowonngi ndatce, sai kullcıt

mbalən shitu ki Lya kənkida. A ndalini ki tənəlt upki banya, ki Kaisalya bal gu ki Loma, ko imi?

¹⁵ Təm batliya kobən batliwai?" Ti'ma nəm mangashtwasən u nəsikən ndətti u, l'ulsisu, "Yalaki i ki cimbəltən də? Nə kaminən ulpu te'di tanəyani."

¹⁶ Is kamiktai. I ulsisu, "Shin ki wokəni nə shishiṭi ki wokəntənki? Is ultisu, ki Kaisalkəni."

¹⁷ I Yesu ulsisu, "Bələn Kaisal, ulnə ki Kaisal u, a'bələn Lya ulnə ki Lya u." Is kum gagashinti ki Yesu.

Ngep tən Hillya Ki mi' Məshti

¹⁸ Sadukiyawa, si ussu, tləlla ki mi' məshidawai, is mbə ma ti, nə gyeṃti,

¹⁹ "Mul lashti" is usu, "Musa alacimi, ən yelse ki mulən aməcu, isza kəliwasi bə yakən ni'dawai u, adəmi hwel ki kan kəlisi, azi yelse wagisi mil.

²⁰ Is, pəl mbalənyen elsəni ini mwani gudəl ninngi. Nəm pəl kutleti, imməci taza yakənwai.

²¹ Kilopisi ma i kənkəli i, tima imməci, tambi Yakən sitwai. Ki maki ma nəgu.

²² Nəgu must ningi i sambi yakən ne'twai. Patibisi ikəli i məci.

²³ Gas, tləlla kəmik məshti, kəli kəwo kəntidəmi age' si? Gaki muswasən sadəm nəkəli isi i."

²⁴ I Yesu ulsisu, "Gaki nəgu ki gəlni dawaiwa? Gaki kimanən lwabatwai, bəmanən pəti ki Lya wai.

²⁵ Gas tləlla kəmik məshti kuletti nən dawai, abəkəndəti nən dawai, sitdəm kənə milshinkən ki Lya kəni.

²⁶ Gaki tləl lya kimi məshti, kataba, dlap lashti ki lwabakki musa waiya, kənəgunə Lya ultisu, 'Ami ki Lya ki Iblahim, nə Ishaku nə Yakubu waiya?'

²⁷ Gi'nə Lya wasən bə mul mushtiwai u, Lya wasən kamini. Balini kagəl ni i."

Zhil mul Nalti

²⁸ I mul bəl lashti won ki Musa immbə immbisi də shotti bi ne yelsəni. Nə' en Yesu apəlisi shilən ki zeki u in gyeṃ Yesu, "Zhilu kənki mul natl kəni?"

²⁹ I Yesu ndəgiti i ultisu "Mul nalti tikə, 'Kumini mi' Islaila, Lya i nən, Lya nəm kəni.

³⁰ Lyam Lya wagi nə mbadlwagi, nə dliwagi, nəmanti wagi, nə ndəl twagi.'

³¹ Mul bətti iki, 'ki Lyam yelsewagi kənə gawagi.' Zho ulən nənda ti ngətl gu nənaltwai."

³² I' mul lashti zhil ki Musa i ultisu, "A ndəgi balini mul lashti, Lya nəm kəni, gonnən dawai saiti,

³³ A' lyam Lya nə mus mbatlwagi, nə mus mantiwagi, nə mus ndəltwagi, a' lyam yel'sewagi kənə gawagi, Ai ngətl ulnə ki

kyeli Lya u nə poshti poshti u nə kini də u lolu."

³⁴ Nə Yesu Ye'ni tapəlli shilən ki zeki u, I ultisu, "Kida lolu nə gu'ki Lya wai." Pa'ti bisi mulən a ngemti nə ndəl ki mbatl ki ullən nuwai.

Gyep tən Ya'kən ki Dauda

³⁵ Nə Yesu də, kulcik mbalən age libi ki Lya i' usu, "Yalaki i mi' lashti zhil ki Musa usu almasihu yakənə Dauda ni?

³⁶ Dauda gawasi, tən ndəl ki yalki mbatl ki Lya ki gunti I usu,

"Lya ul Lya i usu,

"Dəm tən toh shimtini,

he nə azəkki a ga də mik ngekki." '

³⁷ Dauda gawasi immbə' ki 'Lya.' Yala'ti atdəm yakuwada?" Hwu mbalən is ga'ki' kəm nə holtugi.

Yesu Buli mi' Lashti Zhil ki Musa Galdəga

³⁸ A ge'lu kulcik mbalən ki Yesu, i' usu, "Pən demdəm nəmi bəl lashti zhil ki Musa, mi' lyap dunnə bas lulugəl, lyamtiwasən tə mbalən gob shinnissi age'lu ulti nə ultitaka,

³⁹ lyamtiwasən tə mbalən bətsi ludəp kizeki age'lu dopga ki Yahudawa, nəlu daddabəl.

⁴⁰ Siki mi'dap ləba ki mudliyi nə mwani məcisi u, nə pətl pyasi' shilən nə Lya gaki gəl assan. Sisə' pocisi batlti mulndəlti."

Bətl up Ki kəli u nə Mwani Məcitu

⁴¹ I Yesu dəm malgun kəlu kap up ki libi ki Lya, ati ya' ulpu nəsi uttti agibbi u. Hwu mbalən mik ulki toh asi utti ulpi milnalti.

⁴² Amma guli kəliwonmbə gunə bə ullən nədawai u gunə mwaniwas məc i bəl bwasti dlom ki kobo, iki kobo nəm,

⁴³ I Yesu taki milkushtiwas bi, i ulsisu, "Balini, amipikkini, ulnə guli u utti u gunə bə ulən nəda wai u ngəl ki mbalən kap.

⁴⁴ Musswasən si balini təngaki usən wasən, ti bo jwa ulnə nətoḥ u təbəli, gunə itidəmiti."

13

Yesu Dləm undi Batti Libi ki Lya u nə tə pəldi u

¹ Yesu dəpeti tet libi ki Lya, nəm age'mil kushtiwas i ultisu, "Mullashti, nəyen undi zənga i nə kəpbi i!"

² I Yesu ultisu, "Kən dəye' unndibas kəpbi iwa?" Ba zənga u nə bəkən dizhatti takawai u.

³ Yesu kədəmi atən zəga Zaitun gunə də ya' libi ki Lya u iki Bitlus, nə Yakubu, nə Yahaya, nə Andalawas is gyeṃti amaləni

⁴ "Dləmimi anəmi səppəl usi u? Undi ulu kəntən yenī gasi u nədə lyap ndatu?"

⁵ I Yesu ulsisu, "Maninca bə mulən gəl kiniwai.

⁶ Mbalən dibəli sən bəti ge' shin ini, asi ussu 'Siki ami,' hal Səngəl mbalən dibəli.

⁷ Inki kup shilən ki dlati dlati nə kumini kumini wasən u bə batlwakən tləwai. Hwel nəgu tənda, amma pati bisi i' balla u wai.

⁸ Mbalən nəntli yelsəni mbalən, gunti, nəntli gunti. Nəngotti kup nyapti ki atli aḡə luyen, nə kuzən. Ngo nənəgu la'ti gəs ki bənanı."

⁹ "Pən dəmdəm nə gawakən, gakisən tilakin kina də mik atli, as likin aḡə lu dopga ki Yahudawa. Gaki shin ini, kin dliti akina dəmik kəndədləm nə gumsi tən gaki ki pisi ulnə' manini u.

¹⁰ Adəmi hwel gopti shilən ki Lya kən pa tən dləmi mbalən.

¹¹ Ga'si unə sətəlakin kina də gumsi' u, bə hwok kiniwai, ngo nənəgu kini kəmil shilənwai, Yalkimbati ki Lya kən bətl kin ulki dləmi.

¹² Yel'se nən bətl yel'sewasi as tloti, bwasi tən bətl yakuwasi mil nən tləlli' mikzi'si as laki a tlosi.

¹³ Mbalən nənnge'kini gaki shin ini, ngo nənəgu mulnə a ngashbi nəpatwasu tənpeti."

Bəsən Bəna

¹⁴ Ka yenən a dləl bezən kyautən mull cik zhenti gelu unə bə a mbunwai u (mull dləm lashti təmmanica), Ginə ge' atl ki Yahudiya u as kitəli as tege'zənga.

¹⁵ Mulnə ge libi ki lya u bəppe' sudi atte' libi gaki ka' ullañwai.

¹⁶ Mulnə aḡegu u bə pal te' də ka' lulut-wai.

¹⁷ Mi' tugi nə mi' mil kali aḡe'cin u ulki cik go'kəni!

¹⁸ Shilənni nə Lya bə ulu nda aḡe' watlənwai.

¹⁹ Aḡe cin u nənpəl bezən ləba u nə bə a pəldə gason wai u, tun nə Lya pəl dəpləba, i mbəl cin ki səti, kənpəl u ndwas nəwai, nəpatiki dəpləba.

²⁰ "Tə' Lya abosən mutti takawai u, da mulən kənsatwai, gaki ginə olsi i, in ndokəl mutti taka.

²¹ Aḡe cin u inmullən a ulkisu, 'Yen Al-masihū ngu ul!' Ko 'yenən, ti ngwa!' Bə ndəniwai.

²² Gaki almasihu ki ləgati nə mik njeshinkən ki Lya ki ləgatti sən peti tedi asi pəl ulka gagashinti tən gaki sə'ḡəl ginə' olsi i, ənnən pətu.

²³ Təngaki nəgu a' pən dəmdəm; apikini mus ləba u nə nən ndatu."

Patl ki Yakən Mbalən

²⁴ "Amma aḡe' muttyi, kalki bəna, " 'Cin nəndəp dəmshəl, Liy kən cil nuwai.

²⁵ Cadləl nən gobti nda sullya, Nən wu' bas ləba ki lya.'

²⁶ "Aḡe' cin u mbalən nən ye' Yakən mbalən də mbətiḡe' ku'kuti, nə naltwasi nə ndəlti.

²⁷ Tənshik mil shinkənwas sudi as dom ginə' olsi kal nə kina, tohna nə tohshimti, nə ngwatlti ki dəpləba nə ki lya."

Cimbəlti tən Pət ki Kah

²⁸ "Kulcin ulən tən pət ki kah: Kayənən təbal dəltu, manini watlən bal nja i.

²⁹ Dadañu kayənən u ndigi də ndatu, manini təbal nja i, tən bidlabi kən tībali.

³⁰ Balini, amipikkini, hwonnu kənpatwai, sainə mus usi a nda.

³¹ Lya nə atli nən pati amma shilən yini kənpatwai."

³² "Amma cini nə gasi isi, mullən maniwai ko mik shinkəni ko Yakəni, mul zətti mani katl.

³³ Pən dəmdəm! Dənni nə manti aki shilən nə Lya! Gaki ki manən gasi u nətə cin u mbə uwai.

³⁴ Kənə mullə'lo kəni: Isza' libiwasi ipbəl zheliwasi kyautən ko gukəni nə kyautənwası, i'ul mul kitən dlabi usu Dləḡal.

³⁵ Dləlñigal, gaki kəmanən gasi unə təmulibini paluwai, ko asuti ko aḡasi ko abilucili ko nə kyau.

³⁶ Bəm mbə katl, ambikin də nde' Yemmbudwai.

³⁷ Ulna dləmmikini u, I ami pikkini: 'dləñi galt!' "

14

Mikkina a Dlił Shilən i Si' Tlo Yesu

¹ Mutti lob kən də as pəl daddabəl ki dəkəshti ki biledi u' nə bə Yis dāḡibiwai u, I bas ləbasi ki Lya nə mi'lashti zhil ki Musa is ngau shitu u nə sə' gob Yesu də u ki hwuni sə' tloti.

² Is usu "Bəspəli ge' daddabəl luwai, gaki bə mbalən tləl dlati."

I Swati Yesu Mil mul Ulpi Abetani

³ Yesu a Betaniya a libi ki mulnə si mbeti ki Saminu dakəl. Ti dāmti ngu, I kəliwon mbə nə yakən ləda ḡunəs pəli nə zənga ki onis, nə mil a ḡibi ki naldi mul ulpi. It tatl ləda mili, it ci ndəlli' Yesu aḡa.

⁴ Ginə a ləbi u is kum lwetl ki mbadlə, is ul yelsəni su, "Ya lak kon nə milu də nəgu?"

⁵ Tə'sa ulin taka u, ngətl upki tēpəlini. Hwon nəm as bəḡjinə bə ulən nisi dawai u, da nən ḡəttiti" Is mati kəli isi.

⁶ Iki i Yesu usu. "Zakənti, Ya laki iki hwottiti də? Ulki zokki tēpəlini.

⁷ Ginə bə ulən nisidawai u sinekkini ko gasiukəni. Ko gasiukən ki lyamtini kin pəlissi zo'ləba, gaki ko gasi u kən kine'kəñwai.

⁸ I kæliyi pæl pæl tiwasi. It bene mil adli it li'kənani kamin gutəni.

⁹ Balini amipikkini, mus lu unə tə dləp shilən ki Lya tən dəpləba u, sin gobti dləb ulnə kæli u pəli u gaki da mbətti."

Yahuza Dəgi Ti'bəl Yesu

¹⁰ I Yahuza Iskalyoti, nəm ge' mil kushti-wasi kutl nə lobpi, illəma bas ləbasi ki Lya gaki təbbəl yesu masi də.

¹¹ Nəskumi nəgu u is pəlhwal mbatli, is ndigi səbəliti ulpi. I' Yahuda ngwau shitu ki bəlti.

Yesu ne Mil Kushtiwasi Dam Ulkidami Gelu Dadabəl ki Dəkəshti

¹² Cin ki nəm ki dadabəl ki biledi gunəbə yis dagibiwai u, a kuđi pətl dli i də poshti yakən mbəla gaki dadabəl ki dəkəshti, i mil kushtiwasi gyemti is usu, "A ukən ki lyamti tən le' likəni' lu dəp dadabəl ki dəkəshti?"

¹³ I' shin mil kushtiwasi gudəl lob, i' ulsisu, "Ten ge'gatli, kin mati nə mullən ki kami nə tobmal a' bələnti kali.

¹⁴ Ulən mullibi u nə' te gifi usu, 'Mul lashti də ngau: kəbsi nətə' dəmi ti' dəp ulki dəmi ki dadabəl ki dəkəshti ne mil kushtiwasi?"

¹⁵ Tən mbokikin toh tənbal kəpson ki libi ki lya, gunə ki likəni ki zoki. A ləbi ki likənimi."

¹⁶ I' mil kushtiyi za'ləbi, is su ge'gatli, is mbi ulisi kənə gunə Yesu dləmisi u. Is likən dadabəl ki dəkəshti.

¹⁷ Nə bisu pə u, i Yesu mbə ne' milkushti-was kutl nə lob.

¹⁸ Asi dəp ulki dəmi ngu, i Yesu usu, "balini amipi'kini, nəm agekini tin bəltəni, gunə ti dāmti nə ami u."

¹⁹ I mikushwasi ispəl du'tugi, asi ultisu nə nəm nəm, "ko a mini?"

²⁰ I' ulsisu, "Nəm ge' kutl nə lobpi gunə ami dāmti ge' gal nəm miti.

²¹ Ya'kən mbalən nən zə'ga, kan u nəda kəlaci təntu. Amma ulki zə'go'kəni tənmulnə nən bətl yakən mbalən u, nən ngətl' muli tə azəntwai."

Ulki dəmi ki mulban

²² Si ge' dāmti, i Yasu kan biledi, nən ngem Lya u, iccaccali, ibbəl mil kushti wasi, i' usu, "Kamini; gubo dliykəni."

²³ Iki i'kan mbəgamal, kimal ki innabi iki in ngem Lya, ibbəsi, muswasən is tle a gifi.

²⁴ "Guki hwulayini ki njikə' alkawali, gunə bəna dli gaki mbalən u" i' ulsisu.

²⁵ "Bali ami pikkini, akən tle' malki innabi nuwai, sai gasiwu nətə tle pyale' i ge' gu'ki Lya u."

²⁶ Nəs ulwul ki ndwa'ti Lya u, is peki is totən zəga ki zaitun.

Bitlus Nən Nge' Ma' Yesu

²⁷ I Yesu ulsisu, "Muswakən kən ndatini, ki laciđa: 'An li'ti mul byatl mbəla i', mbəla i nən dla'ti ga."

²⁸ Amma kal ki tləl lya ini, an ngəttikin də mbəkəshti a Galili."

²⁹ I Bitlus usu, "In muswasən sən ndatu, ami akən ndatwai."

³⁰ I Yesu ultisu, "Bali ami dləmi'ki, age' gasu, kapən tə guda la'yal asən ləp, kən usu kəmanən wai asən maki."

³¹ I Bitlus go' dləmti nəndəlti ati usu, "In nən tlotən imimiku, akən nge' makkiwai." Muswasənma nəgu sə dləmi.

Yesu Ngem Lya a Gatsemani

³² Is ləge'luwon nədə mbettiki Gatsemani, i' ul mil kushtiwasisu, "dəmniki ta shilən nə Lya."

³³ I' kan Bitlus nə Yakubu, nə Yahaya, a ge'nəgu i wuli gop hwottiti a mbadlwasi, i wuli tlwedli.

³⁴ I' ulsisu "Mbadi də bəna, kənə ta məci. Dliłni aki, a dliłni gal."

³⁵ Nə' beukina ten ngulen u, in nda atli, in ngem Lya, i' usu, in nən pətu akami' bəna u taka.

³⁶ I' usu, "Abba, Bwasinən, mus ləba mul pəkəni amaki. Kami mbəgamalu taka. Musnə nəgu bə manti ki gayiwai, gwagi."

³⁷ Ippal te ma' mil kushtiwasi im mbəsi də nde' yemmbuđi, i' ul Bitlus su, "Bitlus! Nde' embukən kidaya? Kəkən maddəb kəpədəliwaiya?"

³⁸ Dənni ki pədəli a ngemən Lya, ba'ndan ge' cibəlti, yalki mbatl ki lya akami i' amma dli a ndəlwai."

³⁹ Ippal tya daddanu, in ngem Lya, kənə kidifi.

⁴⁰ Nəppal te'đu, im mbisi də nde' yemmbuđi, gaki yemmbu' a njikən dwadən wasən. Is hwol ulnə sə' dləmitu.

⁴¹ Patl te' ki makisi, i' ulsisu, "Kidī nde' yemmbuđi aki shu'ta? Anjikən i! Cin ambə i. Yanini, sabəl yakən mbalən a toh də mi' pətl bezən laba i'.

⁴² Hillya! Məzənga! Mul bəltən u balu!"

A Gob Yesu i

⁴³ Ti ge' shilən, Yahuda ngu, nəm ge' mil kushtiwasi kutl nə lopi, im mbə ne' hwu' mbalən siki ngapi nə bas pəga nə kumbəl, bas ləbasi ki Lya, mi' lashti zhil ki Musa, ne' mi'kina shinsi suđi.

⁴⁴ Mulbətti u, takəndi nesi i, "Mulnə aku-centtu, tiki mullisi: a'gobpənti, a'zəngane'ti a'ngəppənti kizeki."

⁴⁵ Nə mbəkki Yahuza, I'ləmak Yesu, I' ultisu, "mullashti!" I'kucenti.

⁴⁶ Imbaləni gob Yesu is ngapti nə ndəlti.

⁴⁷ Nəm ge' milkushti ki Yesu ki dləli nja nətə, in ndust pəga wasi ittele zheli ki bali ki bas ləbasi ki Lya nde'ti, ippa'ti kəm.

⁴⁸ I Yesu ulsisu, “kipe'ni ton nə bas pəga nə kuḅəl wakən ki' gobpənnən dama ami mægəlkəma?”

⁴⁹ Ko gasiwu kəni amine'kini, age' libi ki Lya ami dləp shilən ki Lya, kagobnənwai. Pələn dli nəgu gaki tə shilənki Lya njikənənda.”

⁵⁰ Musswasən aləbi is za'ti, is kitəli.

⁵¹ Yakən gidənsiwon gunə bə ulən nidda dliwai u amma ul idlatlti katl, ati bətl Yesu kal.

⁵² Nəs'gob Yesu u, i' kitəli bə ulən nidda dliwai, is zakkisi ul idlati.

Yesu Akina Də mi'Dlil Shilən

⁵³ Is təla Yesu ma' ki bali ki bas ləbasi ki Lya, mus bas ləbasi, ne' mi'kina, ne' mi'lashti zhil ki Musa is domga ma'ti.

⁵⁴ I Bitlus bəlti kali, alolu lolu, swa dlomban də ki bali ki bas ləbasi ki Lya. Aləbi iddəm ne' mi'butti dlabi, a ti ko'utu.

⁵⁵ Bas ləbasi ne'mi'dlil shilən si ngau ulnə səm mbi tən Yesu u tədəmki ta pəl byasləbayi səm mbi sə'tlotti də, sa mbiwai.

⁵⁶ Mbalən dibəli is lige'ga, biwasən anda nəmwai.

⁵⁷ A ge' kale igyen, shali Yesu ləga'ga:

⁵⁸ “Məkum ti usu, ‘Tən batti libi ki lya u nə mbalən kəni nə toh u, a'kən kundu ge'mutti maki, gunə'bə kəntiki toh wai u.’”

⁵⁹ Mus nə nəgu biwasən a nda nəmwai.

⁶⁰ I ki bali ki bas ləbasi ki Lya hiliya ak-inawasən, ingem Yesu, i'ultisu, “Ulki dlimi ni'dawaiya? Shilən u nəsī dlimti tənkuḅa?”

⁶¹ Yesu a shilən wai ta dləmi' ulənwai. I ki bali ki bas ləbasi ki Lya ngemti dəddanu, “Ko kiki Almasihu yakən ki mulnaltwa?”

⁶² Yesu usu, “Amini, kən ye' yakən mbalən kidəmi tənətoḅship ki mul ndəl ki Lya, ti sussudī ge' kukkuti.”

⁶³ I ki bali ki bas ləbasi kye'kyesh lulugəlwasi. In gyemi, “Undə shedu ukən tən ngayin dəddanu?”

⁶⁴ Ka kumən musən Lya u nəppəli uwaiya. Ya kiyanəni? Mus i mbaləni pochi shilən gaki sə'tlotti.

⁶⁵ I gen gob bezetti makən, is kəndi' dwadən, is lili'ti, si ultisu, “Dləmiimi okən liki!” Mik butti dlabi ki libi ki Lya is gob lilititi.

Bitlus Usu Təman Yesu Wai

⁶⁶ Bitlus a atli adlomban ge' libini, I zheli Yakən kəli kə bali ki bas ləbasi mbə.

⁶⁷ Nə en Bitlus diko' utu u, I' yati kizekki. I' ultisu, “Kima a yenənki nə Yesu, Banazelet tul!”

⁶⁸ Amma i musən matti, i' usu, “Aman ulnə ki dləmti uwaima.” Nədl dləmi nəgu u, i' hilya illəbidla, aləmdəmtwai i guda la'yali.

⁶⁹ I zheli yakən kiliyi yenti, itl dləmi ginə ki dləli aləbi u, “Guma age' si tida.”

⁷⁰ Immusənte dəddanu. Alən dəmtwai, iki dlili i is ul Bitlus su, “Kima nəmwəsən kəni, gaki kimul Galilini.”

⁷¹ I Bitlus pəli gawas bi. Ati Lenceti, ati ussu, “Aman mulnə kishilən təntuwai.”

⁷² Aləbi aləbi i guda la'yali asən lob. I Bitlus dambəl shilən unə Yesu pitu, “Kəpən təgunda la'yali ki asən lob, kənmusənti nə ami asən maki.” Nə' dambəlli u, iki imm-butlgekulu.

15

Yesu Akina ki Bilatus

¹ Nəcil kəlu, bas ləbasi ki Lya nə mikkina ki lashti zhil ki Musa, mus mi' dlil shilən is dləl shilən. Təngaki sə' kəndə Yesu, is ziga nəti, is bəl Bilatus ti.

² I Bilatus gyemti i' ultisu “Kiki guu ki Yahudawaya?” I Yesu ndəgiti i'usu, “Nəgu ki dləmi.”

³ I bas ləbasi ki Lya is gob dagəlti tənlabə dibəli.

⁴ I Bilatus gyemti dānu i' ultisu, “Ki ngu, si dagəlti tən ləbə dibəli, kikən ndəgissi waiya?”

⁵ Amma hal nəguni Yesu appallisi shilənwai, i uli hwot Bilatus.

Apoci Yesu Məshti

⁶ Ulnə guu kudī pelti agas cin ki dadabəl tən zakkisi mulnəmi nəm kige' kulkuku gunə mbalən ngemi u.

⁷ Mulənda si mbettiki Balnabas gunə ki kəndə age' kulkuku u, ne'mi'ndəlkiga ginə mbə məshti age' cin ki ndəlkiga.

⁸ I doḅga ki hwu mbalən is mbə ma'Bəlatu təppəli ulnə' kudə pəlti u.

⁹ I Bəlatu ngəmsi i'usu, “Ki lyamitini ta zakikkin guu ki Yahudawaya?”

¹⁰ Gaki tamaniyi si usu gaki ngetti lakida i bas ləbasi ki Lya bəl Yesu a toḅwasi.

¹¹ I bas ləbasi ki Lya is datti mbalən shilən bi, sə'usu təzzakisi Balnabas ge'shuki Yesu.

¹² I Bəlatu ngyemsi dəddanu, “I mikən ta pəli nəmulnə ki mbetti ki guu ki Yahudawa u?”

¹³ Is mbəl la'ti yal tənki dəddanu asi usu, “Tolənti tən gadlənnga!”

¹⁴ I Bəlatu ngəmsi, “Yalakida? Bezən ləbə yakən təpəli?” Is mbəl tləlyal tənki asi usu, “Loti!”

¹⁵ Bəlatu də lyamti təppəli mbalən ulnə mba tlwasən də lyamti u, is zakisi Balnabas. Illaki is lə' Yesu u, ibbəli, sə' tolti tən gadlənnga.

Sojoji is Laki Yesu Bi

¹⁶ I sojoji zəga nəti a tya bidla də guu, (iki bidla ki gunti) is domi dibəl sojoji ga.

¹⁷ Is laki'luləgəl undi ki gumsi mul hwula gagi, is pəl kulu gawon ki gumsi ki ili, is shimi'ga.

¹⁸ Is go'shinitti si usu, "Tə Lya pəli'pyasti ki mutti guu ki Yahudawai!"

¹⁹ Is go'li'titi aga nə kumbəl, asi bezetti makən. Is ngus atli tən si bətti nalti.

²⁰ Nəspa' lakkitti bi nəgu u, is tusi' luləgəl ki guntisi taka, is lakki' luləgəlwası. İki is sulti dla gaki sə'tloti.

Atol Yesu tən Gadlənnga Yi

²¹ Sige'zəgga, sai mulən kəngu də beuti, mulshin Siman, mulki Sayilin, mul zəg Elekzanda nə Lupus, ti petite'ge' yakən gatlon, is la'ti nəngesi dəka' gadlənğa ki Yesu.

²² Is təla Yesu ge'luwon si mbelləbisi ki golgota, (iki "Luga mbalən").

²³ Aləbi sitaki' malki inabi kigushli nə mul in nge tleti.

²⁴ İki is tolti tən gadlənğa. Is bwās luləgəlwası age' dlomwasən, is pəl kuli a tən gaki sə'en ulnə tə kowon ngi mbi u.

²⁵ Nə dom ki nətapsi ki nikyeukən si tolti tən gadlənğa.

²⁶ Is lash shilən ki dagətti aga də'ka, "Tiki Guki Yahudawa."

²⁷ Is tol məgəlsi lop tən gadlənğa ne'ti, gudəl nəm tən toh shimti, gudəl nəm tən tohna.

²⁸ [Gukə njikə'ki nasi u nə' usu, "Sa bətti ge'mi' pəl byas ləba."]

²⁹ Mi'beuti is go'pitti du shilən du shilən ya' shuge mbalən, asi wuga, asi ussu, "Ki-wunə kin batti libi ki Lya, a'kəni ge'mutti makwa,

³⁰ Pe'sutdətən gadlənğa ufa, a' Pe'kəl gawa' də!"

³¹ Nəgu bas ləbasi ki Lya ne'mi' lashti zhił ki Musa is gob lakkittibi age' dlomwasən asi ussu, "Tapekəl gen i', bətaman pekəl gawa swai!

³² Almasihu u, guki isla'ila, təppe'suddə tən gadlənğa nəgun də, mima anyeni anla' mbatlida." Ginəs tloti ne'tu sima is gob byalti.

Məshti ki Yesu

³³ A bal dloncin, i dəmshəl idla atli, i dom maki ki su'pəda.

³⁴ Nə dom maki ki su'ti, i Yesu shilən nə ndəlti i'usu, "Eloi, eloi, blama sabaktani?" (İki, "Lya yini, Lya yini, ya lakida i'lakəntaka?")

³⁵ Nə ginə ki dlili aləbi kumi nəgu u, is usu, "In ngu, timbe' İliya bi."

³⁶ Nə mwəsən kitəli, i lap soso ge'mbya mal ishim tən kumbəl It taki Yesu gaki tətfe, i ussu, "Dilini tən ya nini ko İliya nən pekəlti suđi."

³⁷ I Yesu shilən nə ndəlti, iki məshtwasi.

³⁸ İki labule kige libi ki Lya bwasi ləbi lop, nə alyə nə tli.

³⁹ Mwani mul ndəl ki mbalt, gunə ki dləlli akina də Yesu u, nə' yen məshti, ki Yesu u i' usu, "Balini, mulu yakən ki Lya kəni!"

⁴⁰ Mudli yen is dlətel lolu də yallu. Ge'si Malyamu Magadaliya, nə Malyamu dyaki Yakubu Yakəni nə Yusupu, nə Salomi.

⁴¹ A te' Galili mudliyi bəti kali asi pəltiti kyautən. Mudli yen dādənu dibəli nə s mbəne'ti a Ulshelima asi ləbi.

Agu Yesu I

⁴² A suti, də mbətti təlu cillu cin ki shuti ki Yadudawa.

⁴³ Yusupu mbə, mulki Almatiya, mul dlil shilən kəni, mul pəli'mbalən zo'ləba, mul butti guki Lya u, tə mbə. İppəl ndəlki mbadli illəma'Bilatus, in ngemi sə'bətti dlili Yesu.

⁴⁴ I Bilatus kum gagashinti nə'kumi Yesu a məcçu. Imbe soja yibi in ngemti balima Yesu a məcçuwa?

⁴⁵ Nəm mani nəgu u abid'i soja u, ibbəl Yusupu dli i.

⁴⁶ I Yusupu wul likkapani ki lilin. Nə'shi' Yesu u, illa'ti ge'li'kapani ki lili i, illa'ti ge'lu gum mbalən gunəs dūgi ge' zənga u, ibbədəl zəga i tən bishu gun mbaləni.

⁴⁷ Malyamu Magadaliya nə Malyamu dyaki Yusupu is yen lu u nə s guti də u.

16

Hilya ki Yesu Ge' mi'məshti

¹ Nə cin shuti bə u, Malyamu Magadaliya, nə Malyamu dya ki Yakubu, nə Salomi, is ul mil ki tukəni dli mul təmti, gaki səlle' tukə dli ki Yesu.

² Gas cin ki kina ki shuti, a bilucili petito' kəcçin is ləge'lu u nə s gutida u.

³ Asi tən shitu is ngem yelsənisu, "Okən jakənimmin yegən u taka dəbi shu ki gum mbalən u?"

⁴ Nəs tlił ga lya u, is yeni, a jakən yegəni taka malgəni i, in ngu, balini.

⁵ Sisuwon'ge'lu gum mbaləni, is yen yakən gidənsiwon ki dəmi tən toh shimti, ki dlili nə hwol luləgəl. Is kum banti.

⁶ Tine i'ulsisu, "Bə kumən bantwai. Yesu mul Nazatəl kənki ngəuhtiya? Gunas tolti tən gadlənngawa? Ta hilya tidawai. Yenən lu u nes la'ti də u!"

⁷ Nəgun u zənga ki dlimi mil kushtiwası, nə Bitlus, 'Yesu yinən ngətkin nə mbəkəshti a Galili, tyaka ki yenənti kənə kan u nə' dlimikini u.' "

⁸ I mudliyi pe'nə kitəl, uli a hwossi i asi nepti ki dli. Sa ul mulənsu ulənwai, gaki sikub banti.

I Yesu Mbəl Gawas ma' Malyamu Magadaliya

⁹ Nə Yesu hilya ge' mi'məshtu nə kyeu gascin kəkina ki shuti, im mbəl gawas ma' Malyamu ki Magadala, kəli u nə Yesu pe'kəl' mi'gatli ningi u.

¹⁰ Tine is zəga ille'dləmi mbalənyī nā, sine' Yesu tedu, ginə si du mbadli, asi kulu.

¹¹ Nəs kumi Yesu a məci ta hilya u, tima kəliyi i'enti, sine sala' mbatl nətiwai.

Yesu Mbəl Gawas ma' Mil kushtiwasi

Lop

¹² Kalki nəgu i Yesu bə gedli kishoti Immbəl gawasi ma' mbalən yen'lob age' mil kushtiwasi asi ləti ge' ya'kən gatlon.

¹³ I lopi paltya is dlimi na yelsəniyi nā sine' siyi, is nge nditi nā dlimtiwasən.

Kyautən u nā Yesu Bəl Mil kushtiwasu

¹⁴ Age' kale immbəl gawas ma'kutl nā nəmisi, sigawasən, nəsi dāmti u. Im-matisi tən ngela'ti mbadlwasən nā ndilkə gawasən, sa ndi'nə ginə yen hillya wa-suwai.

¹⁵ I'ulsisu, "Zənga ge'dəpləba, ki'dləmi mus mbalən shilən ki Lya.

¹⁶ Mus ginə ala'mbadlu, i pəlisi baptisma u, səm mbi' pe'ti. Mulnə a nge la'ti mbadlu təkən mbi' pe'twai.

¹⁷ Nən ye' ulki gagashinti ma' mi'la'ti mbadli, nā shinyikən səppekkəl mi'gatli, sən shilənti nā undi biyen,

¹⁸ Səmma' ka' uci nā toh, səmma' tle' byasləba, kən pəlisi ulənwai, səmma'zə' mil gottoh as ndoki."

Akan Yesu Twa lyayi

¹⁹ Ge' kalki Yesu apa pissi shilən i, is kanti twalya, iddəm tən toshipki Lya.

²⁰ I mil kushtiwəs peki, is go'dləb shilənki Lya, a Lya go' dətł isi, is mani bali shilən u nā' dlimisi u tu'tən ye'gagashintu nəsi pəli.

Kyautən ki mi'shinkən

Yesu shilən tən mbə ki Yal ki mbatl ki Lya

¹ Age lwatbati ki nəm, Tiypolos, na laci atən mus unnə Yesu gop pəlti nə kushti u,

² i mbəl cin u nəs kanti twalya u, kal ki ta bəl zhili tu'ma Yal ki mbatl ki Lya ma mi'shinkən u nə'shinsi u.

³ Kal ki tle bənwasi immbəl gawasi masi tən sə' mani kami tida nə ndəlti mul nalti, ati mbə ma'si dlepdlep mutti kutl kutl ləbi upsi, ati dləp shilən ki libi ki gu' ki Lya.

⁴ Age cin won, ati dāp ulki dāmi nesi, immbəlsi zhil gu "Bəs zəga də Ulushelima pa wai, sə' mbu' njikə' ki shilən u nə mul ban pəli u, gunə' kumin abi i u,

⁵ Yahaya bo, nə mal kən tē pəli mbalən batisma, amma kal ki mutti ten nə Yal ki mbatl ki Lya kən tē pəlikin batisma."

Akan Yesu Twa lya i

⁶ I mil shinkənwas domga ma'ti is gyemti, "Mulban, nēgun u ki' palli Islaila gunta?"

⁷ I' ulsisu: "Mat cin ko hwon nə mulban guu Lya zi' tən ndəltwasi gwakənkənwai.

⁸ Amma kən nje ndəlti in Yal ki mbatl ki Lya a suikin sudu; kən dāmītən mi' yenti nə dwadī a Ulushelima, nə a Yahudiya nə Samaliya, nə pa'ti ki dāp ləba."

⁹ Kal ki ta dləm gu i, i kanti twa lya atən dwadənwasən, i kukuti idlati, sa yenti nuwai.

¹⁰ Sage yallu twalya ati zə'ga, iki mbalən loppən kəngi ge' hwol luluti amalgunwasən.

¹¹ Is ussu, "Mbalən ki Galili, yalakida i' dləlni aki, aki ya'lu twalya dā? Nəm Yesu u, nəs kanti twalya u, tən palti kan u nəs kanti taka dā ma'kini twalya u."

A ol Matiyes i Tə' njikən Shu ki Yahuza

¹² Iki i mi'shinkən paltya Ulushelima nəs pəlsud tən zənga gunə dā mbetti ki Zənga Zaitun, gunə nja nə gadl ki Ulushelima lə' ki mil nəm.

¹³ Nəs mbəci' u, is toge' kəpsi ki lya gunə si dāp a gifi u. Ginə mbəyi siki Bitlus, Yahaya, Yakubu nə Andalawus, Pilibus, nə Toma, Baltholomawus nə Matiyu, Yakubu yakən ki Halpa nə Siman Zaloti, nə Yahuza yakən ki Yakubu dāfanu.

¹⁴ Mus is dom ga nə mbatl nəm asi shilən nə Lya, ne' mudli yen nə Maliyamu dya ki Yesu, nə yelsəni ki Yesu.

¹⁵ Age muttiyi Bitlus hillya gal adlom ki mil bətl Yesu kal (dopga ki mbaləni kutl cen nəm nə kutl ləbi lop)

¹⁶ Kini "Yelsəni ini mwani nə mudli, hwel kən tən njikən lwatbatu gunə Yal ki mbatl ki

Lya shiləni tu' bi dā Dauda tēdi tən Yahuza, gunə nde mi' gopiti Yesu kina u.

¹⁷ Tima nəmkəni ge'mini tēdi gunə olti təppəl kyautən ki Lya ne'mini u."

¹⁸ (Nə ulnəs bəlti ki bezən kyautənwasī, Yahuza ul lu dā; a kikən tē nda nə ga, i tugwas mbutli, i mus o'twas bēna.

¹⁹ I kowonngi a Ulushalima kumgu, iki is mbe ləbisi nə biwasən Akaldama, iki, lu ki hwula.)

²⁰ Bitlus usu, "Tən gaki ki laci dā ge' lwatbati ki Zabula:

" 'Libi wasi nən dāmti ko'ni,

bə mulən dāmgiḡiwai.' "

'Naltwasi tē mulən akami.' "

²¹ "Nəguda, hwel kəni tən ollən mulən age' mbalən i nə ne'mini u, mus cin u nə Mulban inən Yesu dā dāp ne'mini u,

²² Gopi tən batisma unə Yahaya pəli u, i mbəl cin u nəs kan Yesu dāma'mini u. Hwel kəni nəm age' mbalən gi, ti' pəl yenti nə dwadən ki hillya ki Yesu ge' mi'məshti, ne'mini."

²³ Is mbo' tohtən mbalən lop: Yusupu gunə si mbeti ki Balsaba (si mbeti dādanu ki Yustus) nə Matiyes.

²⁴ Iki is shilən nə Lya, is usu, "Mulban inən ki mul ma' mbalt ki mus mbalən. Age' mbalən lopi mbokimi tohtən gunə' oltu,

²⁵ tē' dāp mulshinkən ki kyautən gunə Yahuza zaki is zəga ge'lu unə mbunnitu."

²⁶ Iki is pəl olti, i ndatən Matiyes; i mbəltən kutl nə nəm mi.

2

Mbə ki Yal ki Mbatl ki Lya

¹ Nə cinkə penticos mbə u, kummwasən mi'kushti asi gelu kənəmi.

² Sige nēgu i kum otuluwon sullya, kənə mbə' ki bal yetəl, i mbə i ikən libi u nə siki dāmi gifi u.

³ I uliyen kənə ləga ki bələn utu i bwasi tya tən gawasən.

⁴ Kummwasən is ikən nə Yal ki batl ki Lya is gop shilən nə unndi biyen nə Yal ki batl ki Lya bəlsi u.

⁵ Yahudawa yen dā mi' bətl zhil ki Musa, asi ki dāmi a Ulushelima, nəs pete'ge atlen ki dāpləba.

⁶ Nəs kum o'tilu u, i dopga ki mbalən mani, ilu hwodəli, tēngaki kowonngi dā kupsi asi shilən nə bishilənwasən.

⁷ Iki is kum gagashinti, asi usu, "Mi' Galili dā shilən u waiwa?

⁸ Ya lakida musinən mi kupsi dā shilən nə bi inən?

⁹ Mingu paltiyawani nə Madiyana nə Elamawa, mi' dāp ki atl ki Bagadaza, nə ki Yahudiya nə ki Kapadokiya, nə ki Pantas nə ki Asiya,

¹⁰ nə ki Pilijiya, nə ki Bampiliya, nə ki Masal, nə kuma yanki Kulane ki atl ki Libiya nə səmbəlsi te' Loma, wato mi ginə zəmi ge' bətl Lya ki Yahudawa, nə mbalənyi nə tege' bətl Lya undi ki Yahudawa u,

¹¹ nə Kalitawa nə Lalabawa, mus mi kupsi də shilən ki bas ləba ki Lya nə bi kige' gatlinən."

¹² Mus is kum gagashinti, is hwoḍəli, is gop gyep yelsəni, "Yakən ngu?"

¹³ I gyen, ngayisi shilən is usu, "Mal ki innabi si tle iye."

I Bitlus Shilən nə Mbalən Dibəl

¹⁴ Iki i Bitlus hilya nə kutl nə nəm mi, i' tləl Yal i' shilən nə dibəl mbalən, i' usu, "Yelsəni ini Yahudawa nə mus mi' dəp a Ulshelima, hwe ta pikin shilən u; gakən kəm ki zeki tən ulnə ta dləmi u.

¹⁵ Mbalən yi sə tle mal ki innabiwai, kan u nəki zitini uwai, nəgun dom ki nətapsi katl kinəkyau!

¹⁶ Guki ulnə Joyel mul nje shinkən ki Lya shilən tənki u ti usu:

¹⁷ "Age pa'ti ki dəp ləba, Lya usu, anbine' mus mbalən Yal ki mbatl ki Lya suḍi.

Millwakən mwani nə mudli sən shilənti nə ndətl ki Lya, tlu'ti nən mbi mil gidənsiwakən, kolsiwakən sən tlu'ti.

¹⁸ Nəgudə, ge' muttu zhelsi ini mwani nə mudli anbine'si Yal ki mbatl ki Lya suḍi sən shilənti nə ndətl ki Lya ḍadānu.

¹⁹ Anpə'lsi ulki gagashinti a lya, nə lwaḍi su'atli, iki hwula, nə utu, nə hillya ki cil.

²⁰ Kapən mbə ki Mulban balcin mul naltu, cin nə patl dəpshəl lyi nən patl hwula.

²¹ Age' cin u nən dəmti mus mulnə mbe' shin ki Lya u tən mbi pe'ti. "

²² "Kini yelsəni ini Isla'ilawa gakən kəm tən shilən u: Yesu mul Nazalat gunə Lya kəni ma'kini tu tən, pəl ulki ki gagashinti, nə ulki ngaptibi nə lwaḍi, gunə Lya pəli ge' kini tumati, gunən yeninini nə ḍwadəwakən u.

²³ Mul gu, Lya nə gawasi ti bəlkinti a toh wakən nə kan u nəs zi nə mantiwasi nə ndətwasi, kini nə ḍəlki mil bezən ləba, ki tolinti tən gadlənnga i' tloti.

²⁴ Ngonə nəgu i Lya tlətlə də ge' mi'məshti, tənɡaki mushti aman ngaptiwai. Lya tlətlə də ge' mi'məshti, tənɡaki mushti aman ngaptiwai.

²⁵ Dauda shilən tən̄ti i' usu:

" 'Ko gaswukəni Mulban akina ini, ti tən toh shimtini, tən gaki ba wuni.

²⁶ Tənɡaki nəgu mbatl̄ini də hwoltugi,

ləga ini də utl ulki hwoltugi, dli ini nən dəmti nə lati mbatl̄i,

²⁷ tənɡaki nəgu tikən zati dli ini age zuḍiawai, ki kən zati mulɡuntwagi apboswai.

²⁸ Tən la'ti aman shitu ki mbadli.

Tən ikəntən nə hwoltugi akinawasi.'

²⁹ "Yelsəni ini Isla'ila, amma' pi'kin shilən bənə catl mbadliwai atən bwəs ki bwasinən Dawuda. Dawuda ta məci, akupti. Zuḍiwasi ama'mini hal nəguni.

³⁰ Amma ti mul njeshinkən ki Lya kəni timanini Lya apəli' ndə'ti nə ndaltannaca, tən zə'nəm ge' gəsawasi tən guntwasi.

³¹ Tun tedi Dawuda a yenini, i' shiləni tən hillya ki Almasihu də ge' mi' məshti, təkən zatiti age zuḍiawai, dliwas kən bostwai.

³² I Lya tlilti Yesu də ge' mi' məshti, mussinən ḍadānu mi' yenti nə ḍwadən kəni.

³³ Ngo nənəgu a nalti tən tohship ki Lya i, ta nje Yal ki mbatl ki zoki mul gunti ma bwasi, kan u nəppəl ndə'ti, tin bina' Yal ki mbatl ki Lya tən ga inən, i mbəl ulnə yenini u nə ulnə kumini u.

³⁴ Dawuda tolyawai, tinə gawasi, i' usu,

" 'Mulban ul mulban isu,

"dəm a tohshimtini,

³⁵ Sai nə ala' mi'ngeki agəs asən wagi."

³⁶ Tən gaki nəgu, mus Isla'ila sənmanica Yesu u nə' tolti tən gadlənnga u, Lya apalti mulban nə Almasihu."

³⁷ Nə mbalən kumi nəgu u, i shilənisi tənisi mbadli, is ul Bitlus nə na mi'shinkən usu, "Yelsəni, yakən tən pəl̄ini?"

³⁸ I Bitlus pisi, "Zakən pətl bezən ləba a pəl̄ikin Batisma, kowonngi, ge' shinki Yesu Almasihu tən ti' paci kin bezən ləbawakənda. Kən mbi bəlti ki Yal ki mbatl ki Lya ki zoki.

³⁹ Ndə'tu kini pəli kini nə milwakən nə ginə lolu, nə mus ginə mulban Lya nən mbessibi u."

⁴⁰ Nə shilən mul dibətl kən ti ḍəlisi kəm; i' matisi, "Pəkələn gawakən ḍəge' besən hwon ki nəguni."

⁴¹ Ginə kum shilən u ipəl̄isi Batisma, ge'cin u mbalən zangu maki mbəltənsi.

Dəp ki mi'bətl̄ Yesu kal

⁴² Is ga'kəm, tən kushti ki mi' shinkən də pəlti u, asi ma'ga nə yelsəni, asi ḍamti gelu kənəmi, asi shilən nə Lya.

⁴³ Is kum banti, nə ulki gagashin nə lwaḍi nə Lya pəli ma mi' shinkən u.

⁴⁴ Mus mi'bətl̄ Yesu si ge'lu kənəmi mus ləbawasən ge'lu kənəmi.

⁴⁵ Is ul ləbawasən taka nə nisida u asi bwasi' yelsəni wasən ulpisi ginə bənisi ḍawai u tən lyamtiwasən.

⁴⁶ Ko gasiwukəni si dopga age' libi ki Lya nə mbatl̄ nəm. Asi ḍap ulki ḍami a

libiwasən ge'lu kənəmi, si dəpti asi tleti nə hwoltugi, nə ndəti ki mbatli.

⁴⁷ Is dəmshot si ngep Lya asi mbi hwol hwula ma mbalən. Ko cin u kəni a Lya də mbəl dibəltwasən tənki ginəs pe'tu.

3

Bitlus Ndokəl Dakəl mul Ngeplu

¹ Gasiwon Bitlus nə Yahaya silə' libi ki Lya cin ki shilən nə Lya, dom ki maki ki cin su'ti.

² I ki mulən kən ngu gunəs zə'ti dakəl, si mbətti a bidlabi libi ki Lya guni də mbe'ti zeki, aləbi si zə'ti ko anəmi də ngeplu ma' ginə də te'ge libi ki Lya u.

³ Nə'yen ki Bitlus nə Yahaya u də te' libi ki Lya u. I' ngemsi də ulpi.

⁴ I Bitlus utti' dwađen, isi Yahaya. I Bitlus usu, "Yami!"

⁵ I mus i' ga'kisi kəm, nə lati mbatli ki mbi ulən ma'si.

⁶ I Bitlus usu, "Upbo ni dawai, tən gaki nəgu ulnə ni də u ita bəki. Ge shinki Yesu ki Nazalat, daki lə."

⁷ I ki i' Bitlus ngap tohwasi ki tohshmti, i' tilitilya, nə dleuti asənwasi nə Yal asənwasi i ndəli.

⁸ Nə dleuti ippe'lya tən asənwasi i' gop ləti. Illə libi ki Lya ne'si, ati ləti nə pe'ti lya də natl Lya.

⁹ Nə mus mbalən yenti də ləti ati natl Lya u,

¹⁰ Is manti tikudə dəb abidlabi libi ki Lya də ngeplu, is ikən nə ulki ngaptibi nə ulki gagashinti atən ndo'twasi.

Shilən ki Bitlus a ge'libi ki Lya

¹¹ Amuli də bətl ki Bitlus kal nə Yohanna, Mus mbalən mbə nə kitəl ma'si age' libi ki Lya gunə si mbettikə lu shu'ti ki Sulemanu u, asi ngapti bi.

¹² Nə Bitlus yen gu u, i' ulsisu: "Yelsəni ini Isla'ilawa, yalakida ullu də bətkin ngaptibida? Təngaki yaken ki ya'mida nəgu, ki yenti ndəltinən ko bətl Lya inən kən laki i mulu lə'daya?"

¹³ Lya ki Iblahim, nə Ishaku, nə Yakubu, Lya ki mi'zə mi'zəmini, innal zheliwasi Yesu. I ngeti a kina ki Bilatus, nə lyami təs za'tu, gunə' bələnti is tloti.

¹⁴ I' ngeti mulguntu nə zo'mbatlu i' ngemini sə' zakikin mul tlo mbalən u.

¹⁵ I' tlo gəs ki mbadli, iki i Lya tləti də ge' mi' məshiti. Nəgu mi yeni ndatən dwađen inən.

¹⁶ Nə la'ti mbatl ge' shin ki Yesu, mulu nə' yenintu, nə' manəntu, mulnə bəlti ndəltu tiki Yesu, nə la'ti mbatl nə shinwasi tu'mati təmbi ndokəl ti mul gu nə muswakən ki yetti u.

¹⁷ "Nəgun, yelsənə ini Isla'ila amani ge' ləshi ma' ulənəkən ki tloti da kan u nə mi'kina wakən pəli u.

¹⁸ Ngənə nəgu Lya a ikən ulnə' dləmi tun te'du abi ki mus mi'nje shikən ki Lya, də usu Almasihu wasi tən tle' bəna.

¹⁹ Zakən pətl bezən ləba, a' palnitai ma Lya, təngaki tə' santikin bezən ləbawakənda, an ndəlikin mbadli,

²⁰ i'shin Almasihu, gunə' olikini u tun te'di, tiki Yesu.

²¹ Hwelkən tə Yesu dām twa lya hal gasi u nətə Lya patl mus usi pyale u, nə Lya dləl shilən tun te'digi abi də mi'nje shinkənwasi.

²² Musa usu, 'Mulban Lya wakən nən tləli' kin mul njeshinkən ki Lya won kənə ami age mbalən wakən; hwelkən ki gəkən kəm tən mus ulnə ti' pikini u

²³ Mulnə a nge gakitti kəmu nən pe'kəlti də ge' mbalənwasi.'

²⁴ "Nəguda, i gopi tun tən Sama'ila, i lətən ginə mbə kali is shilən tən mutti.

²⁵ Kini ki gəskə mi'njeshinkən, kini ki mi'nje ndəti nə Lya pəli mi'zə'mi'zə'kini. I' ul Iblahim su, 'Tu'ma'gəs ki mbalən wa'kən mus mbalən mi'dəp ləba nən mbin nalti.'

²⁶ Nə Lya a tləl zheli was sudu, makini tishinti pa, tə zikin toh ki patl kowonngi tet taka də tən shitu ki dashti ki tugi."

4

Sə təla ki Bitlus isə Yahaya abidla də mi'dəlti shilən

¹ Ləbasi, nə mi'kina ki bətti dlabi ki libi ki Lya nə Sadukiya is mbə ma' Bitlus nə Yahaya asi ge' shilən nə mbalən.

² Is lyau mbadli nə mi' kushti ki Yesu təngaki si kulci' mbalən, tən hillya ki Yesu ge' mi' məshiti.

³ Is gop ki Bitlus nə Yahaya is idlasi sai nə lu acili təngaki su' kən bəli.

⁴ Amma ginə kum shilən ki Bitlus is ndə'nənəli u; dibəltwasən sa təla zangu nantam.

⁵ Lu cilisi mi'kinawasən nə kolsiwasən nə mi'bətl lashti zhil ki Musa is ma a Ulshe-lima.

⁶ Nə Hanana bal ləba ki Lya ti aləbi nə Kayapa nə Yahaya nə Iskandali nə mus gəskə ki bali ki bas ləbasi ki Lya,

⁷ Nəs mbəl ki Bitlus nə Yahaya akina u is gop ngepsi: "Nə ndəltu kəni ko nə shin u kən, ki pəltin nəgu?"

⁸ Bitlus, ki ikəni nə Yal ki mbatl ki Lya, i' ulsisu: "Kini gumsisi nə kolsi!

⁹ Ki takimibi asəti tən ki ngepmənmi tən ze' ulnə pəli dakəl mulu nə tu' imi kənti ndoda,

¹⁰ manənggu, kinə mus mbalən ki Isla'ila: Mul gu nə ki dləli kinawakən ki ndoki u nə shin ki Yesu almasihu Mulnazalat, gunə

tolənti tən gadlənnga u guni Lya tləti də ge' mi'məshtu,

11 Yesu tiki,
 "Zəngga gunə kini mi'kəpbi nge u, iddam zəngga ki zoki ki kəpbi."
 12 Peti kən mbidli ma mulunwai, kuma shinwondawai guni bəldli a lya nə atli nə ge' mbalən adəpləba hwel ma'ti tənmbi peti."
 13 Nəs yen ndətl ki mbatl ki Bitlus nə Yahaya u, is mani sa pəl lashtiwai, mi'ləshi usun kəni dādanu, is kum ngaptibi is mansi mbalən gi tedi ne' Yesu sida.

14 Amma nəs yen mulnəs ndokəltu ki dləli nesi u, is hwol ulki dləmi.

15 Ngo' nənəgu is bəlsi zhil ki sə'peki də bidla nə sə'shilən nə yelsəni u,

16 is usu, "yakən tən pəlin nə mbaləni? Mus mi'dəp a Ulshelima sə mani sa pəlin ulki gagashinti, tu'imi kəntən pəlin nə mbalən i u məkən ma'ussu sa pəl ulən wai.

17 Amma tēngagi bə ulisi mbəl du'tənki ge' mbalən, tən dələsi kəm bəs shilən nə mulin a ge' shin u nuwai."

18 Iki is takisi bi te' dādanu is dələsi kəm bəs shilən ko kushti ge' shin ki Yesu nuwai.

19 Amma Bitlus nə Yahaya is pəllisi shilən is usu, "Shilən ki Lya kən tən bəliya ko gwakən? Dambələn kini.

20 Mibə, məkən ma'dəb shot tən ulnən yəni u nə ulnən kumi uwai."

21 Kal ki samatisi i, is za'si, tēngaki sahwal kan u nə si'hwotisi ishda u i tēngaki mbalən, mus malən si natl Lya tēngaki ulnə nda u.

22 Mul gu nə pəli' ulki gagashinti ki ndokəltu ta bəl hwon kutl ləbi upsi kali.

I mi' bətl Yesu kal Shilən nə Lya

23 Nəs za'ki Bitlus nə Yahaya u, is ləma' mbalənwasən, is palisi shilən u nə ləbasi ne' mi'kina pisi u.

24 Si dādanu nə kumti nəgu, is tləl yali musswasən nə mbatl nəm asl shilən nə Lya, is usu, "Lya mulnalti," ki pəl lya nə atli nə bəl mali, nə mus ulnə gibi u.

25 Ki shilən tu'ma' Yal ki mbatl ki Lya nə tubi ki zheliwagi, bwasinən Dauda

"Yalakida ginə bə Yahudawawai u imbatl lewisi? Mbalən dādanu is dambəl ulnə də baliwai u?

26 Gumsi ki dəp ləba is kəndə gəske dlati, Mi'kəndədləm is maga, is nge Lya, nə Almasihuwasi dādanu."

27 "Bali nəgudə Hilidus nə Buntus Bilatus sa maga i age' gatlu ne' ginə bə Yahudawai u nə mbalən ki Isla'ila si dutu' nə Yesu zheli wagi mul guunti, gunə' palti Almasihu u.

28 Sa domga i tēngaki səppəl mus ulnə kəndə tən ndəltwagi nə lyamtiwagi tēnda u.

29 Nəguni, Lya, yəni si lyap hane'mi kyautən, bətl zhelisiwagi ndətl ki mbadli ki dləp shilənwagi nə ndətl ki mbatli,

30 ta' tohwagi ki ndokətl mbalən, apəl ulki gagashinti nə lwadi tu'ma' shinki zheliwagi guu Yesu."

31 Kalki sa shilən nə Lya i, lu u nəs domga u igo' nyapti. I mus is ikənsi nə Yal ki mbatl ki Lya, is gop dləp shilən ki Lya bə nə bantwai.

Mi'batl Yesu kal la' Koyanngi wasən idəm Nəm

32 Mus dopga ginə də duk nə Yesu u, ko yangiwasən nəm kənə, mbadlwəsən nəm, mulən də tə' usu ulkə tohwasi gwaskən nə gwaswai, koyangni mus gwasən kəni.

33 I mi'shinkən ndakina nə dləmi'mbalən dādanu tənpatl ki Yesu kami ndə'ti ki shilən mul ndə'ti tən hillya ki mulban Yesu ge' mi'məshti. Ulkə zo'ki mul nalti tən kowon ngi ge'si,

34 hal ma mul hwol ulən də ge'siwai, tēngaki mus mi'gu ko libi sa ulitaka i, is mbəl ulpisi,

35 is zi' akina də mi'shikən, i bwasi kowonngi nda'ce nə ulkipəliwasi.

36 Age nəgu iki Yusupu, mul Balawiyə, gəsawasi mul ki tsibilin Kublus, gunə mi'shinkən də mbetti ki Balnaba, (ikə mul ndətl mbadli),

37 i' ul guwastaka, immbəl ulpisi i'zi akina də mi'shikən.

5

Hananiya nə Sapilatu

1 Amma mulən mul shin Hananiya, nə kəliwasi Sapilatu, i' ul ulən ginə nidda u taka.

2 Isə' kəliwasi is hwundəl nami age' ulpisi, iki is mbəl na ulpisi akina də mi'shinkən.

3 I Bitlus usu, "Ki, Hananiya, tu' imi kən Shaida ikkən mbatlwagi, hal i ləge Yal ki mbatl ki Lya, i' hwundəl na up ki gu wa'da?

4 Nə'uli taka u bə gu i bə gwa'kən waiya? Kal ki ka uli taka i dādanu, ulpisi gwakən waya? Yalaki i' dambəlki i' pəl unndi uluda? Mbalən kən ki ligesiwai Lya kən ki ligeti."

5 Nə Hananiya kum gu u, i' nda atli aləbi aləbi imməci. Mus ginə kumi u, i bəl bə' gopsi.

6 I gidənsiyen tləte'di, is kan hwuni is lati ge' lumutti is gadəlti, is kanti is pekəlti taka, is le' guti.

7 Kal ki cimbəlti ki dom maki i kəliwasi tetedi, bənə ma' ulnə nda uwai.

8 I Bitlus ul kəli su, "Dləmini, nəgu ki ulən gu u takawa?" Iki i' usu, "e nəguni."

9 I Bitlus ultisu, "Tu' imi kən ki manən bi ki cimbələn Yal ki mbatl ki mulban da? Kum lə' ki ginə gwu' mwaniwagu, hal sambəci dləbi i, sən ka'ki, as pe'nə hwunwagi."

¹⁰ Aləbi aləbi in nda a kinawasi imməci. Nə milgidaşi i tetedu, is mbiti məci, is kanti is pekəti taka, is guti ma'mwaniwasi.

¹¹ İki i bal ba' gop İkilisiya musswasən, nə mus ginə kum şilən ki usi nə nda u.

Milshinkən ndokəl mbalən dibəli

¹² Milshikən pəl lwađi nə ulki gagashinti mul dibəlti age' mbalən. Mi'bətl Yesu kal musswasən nə mbatl nəm kən si mati age lu shu'ti ki Sulemanu.

¹³ Amma age' na mbalən gon apəl ndətl ki mbatl ki te' ge'siwai, ngonənəgu mbalən də natlsi.

¹⁴ Mus nənəgu mi' ndə'ti nəti mwani nə mudli mbəttin ki sida ngətl ki kali.

¹⁵ Hal atala gunə si pekətl mi'gonti tən bishitu də latisi tən lumutti ki dom nə lumutti təngaki Bitlus bal beutu ko gwasənwas ma abəli tən nami wasən.

¹⁶ Mbalən bo is gop dopga te'ge' gatlen nə ki gandəli nə Ulshelima u, is gop mbətl mi'gonti nə ginə dumi'gatdli də hwottisi u, musswasən is ndoki.

Milshinkən də tle'bəna

¹⁷ İki i bal ləba ki Lya tləte' lya, nə mus-ginə ne'tu, nə mi' dalika ki Sadukiyawa, si kub dutu' iye,

¹⁸ is gop milshinkən yi, is la'si gelu kəndə'mbalən.

¹⁹ Amma age' gasi iki mul nje shinkən ki Lya kən ngu i' bəb'bul dlabi ki lu kəndə' mbalinisi, i' pekəlsi tođi, i' ulsisu,

²⁰ "Zən ga, a' dləni age' libi ki Lya, adləmi mus mbalən pyal shitu ki Lya."

²¹ Nəs kumi nəgu u, is tege' libi ki Lya nə kyau, is go' kulci mbalən. Nə bal ləba ki Lya ne' ginə si ne'tu mbə u, is taki mi' dləl şilən bi, nə mus mi'kina ki İsla'ilawa, is ta shinkən tya ge'lu kəndə'mbalən səm mbəlsi.

²² Amma nə mi' kəndə' dlom mbəkəci ge'lu kəndə'mbalən nisi u, sa mbisi ləbiwai. İki is palteđi' is pəlsi shinkən,

²³ İlə illembi lu kəndə'mbalən nisi ki idle, mi' butti dlabi sikə dlili abi dlabi, amma nən bəli u, ma mbi mulən agibiwai."

²⁴ Nə mi' kina ki butti dlabi ki libi ki Lya nə bas labasi nəs kumi nəgu u, is hwodəli iye tən gawasən, yakən tə ulu mbəli.

²⁵ İki i' mulən mbə i' usu, "Yanini! Mulu nə lakənti gelu kəndə'mbalən u si ngi ki dləli a libi ki Lya, si kulci' mbalən."

²⁶ İki i mul kina ki mi'kəndə'dlom nə mil kyautən wasi is lə is mbəl milshikən nisi. Sa şimsi nə ngeswai gaki si bultı ba mbalən la'si nə zəngga.

²⁷ Nəs mbəl milshinkən isi abidla şilən u, is dləsi akina də mi' dləşilən. İki i bal ləba ngəmsi,

²⁸ i' usu, "Ma ndəlinkin kəm bə kulcin ge' şhin u waiwa, in ngu kushtiwakən a dutya

Ulshelima i, hal kilyamti ki zimi alhaki ki hwula ki mulu aga inən."

²⁹ I Bitlus ne' mi'kina is pallisi is usu, "Hwelkən tən kumi Lya bi ngətl mbalən.

³⁰ Lya ki kolsisi inən ta tləl Yesu i, gunə tən gadlənnga ki tlwotu.

³¹ Ti Lya nalti a toh şimtwasi, mul kina nə mul pe'kətl mbalən, təngaki tə' bəli İsla'ila dlabi ki pe'ti də ge bezən ləba i, as mbi pashti ki bezən ləbawasən də dādanu.

³² Mi bo mi'yenti nə dwudənwas kəni atən usi, nəgu dādanu Yal ki mbatl ki Lya, gunə Lya bəl ginə də pəlitı kubbi u."

³³ Nəs kumi nəgu u, iki i mbatl lyewisi iye, asi lyamti kənə sə' tlosi.

³⁴ Amma mul Palise won mul şin Gamaliyal, mul kushti zhil ki Musa, gunə mus mbalən də natlti, i' hilya age' luddlət şilən, ibbəl zhil ki sə' pyakəl mbalənisi swadla pa.

³⁵ Aki kən tə usu, "Kini mil İsla'ilawa, pən dēmdēm tən ulnə ki lyamti ki' pəli mbalən gi u.

³⁶ Hwon u nə bəw u i mulun mbə, kise ti Tudas, ti patl gawasi ulən, mbalən kutl cen kutl ləbi upsi də bəttli, amma i tloti, i mi' bəttli dla'ga, is koni.

³⁷ Kalwasi dādanu, imulən mul Galili mul şin Yahuza mbə age' hwon ki bətl mbalən, illa dibəl mbalən də bəttli. Tima is tloti, mil bəttli mus is dla'ga.

³⁸ Təngaki nəgu, ulu tən ki ami pi'kin şilən, zakən mbalən sə zəga, in ulnə si lyap pəti u ko kyautən wasən ki mbalən u, nən dlatiga.

³⁹ Amma in ki Lya kən u, kikən ma'dləl mbalən iwai. Seko ki' dāmni mi'nge'ulnə Lya pəli u."

⁴⁰ İki is bəşşilən ki Gamaliyal, is taki milshinkən nisi bi is te' gıbi is li'si. Is matisi bəs saka şilən ge' şhin ki Yesu u nuwai, is za'si is zəga.

⁴¹ I' milshinkən nisi hilya is peki a kina ki mi'dləşilən, nə hol tugi təngaki sayeni i sakəm sə' tle bəna təngaki şhin ki Yesu i.

⁴² Hu cin u kəni, a libi ki Lya nə a libi nə libi, saza' kulci' mbalən şilən ki Lya wai, si ussu Yesu tiki Almasihu.

6

Otl mbalən Ninngi Mi'pətl Kyautən

¹ A ge' muttu nə mi'kushti də mbəttənkı u, iki Yahudawa mi' kup Helinanci is gob nalən tən İblaniyawa təngaki səda bətl mudli ginə mwani məcisi u ulki dāmi wai, kənə ngen wai, a ge' lu bwasti ulki dāmi ki ko cin u kəni.

² İki kutl nə lopi is taki mus mbalən mi'bətl Yesu kal bi, is usu, "Ambuni, tənza' dləb şilən ki Lya wai tēndēm tən şilən ki ulki dāmi katla wai.

³ Yelsəni mwani nə mudli, olən mbalən nənngi a ge' kini ginə manənsi u səkə njikanə nə Yal ki batl ki Lya nə ma' ulən, ginə tən bələnsi kyautən u.

⁴ Mini an bələn mba dlinən tən shilən nə Lya nə kushti shilən ki Yesu."

⁵ Ulnəs dləmi u i mus təmi mbalən bi, iki is ol Istipanus, mulnə ki ikəni nə la'ti mbatl u nə Yal ki mbatl ki Lya mul gunti nə Pilibus, nə Bulokolas, nə Nikanal, nə Timan, nə Balminas, nə Nikolas mulkə Antakiya gunə tedə ittege' atdini ki Yahudawa u.

⁶ Gi kən si mbəlsi kina ki mlilshinkən. Kal ki sa shilən nə Lya i, is zisi toh.

⁷ Shilən ki Lya mbəl tənki də, dəbətli ki mi'bətli Lya ge' gatli ki Ulshelima mbətli tinki də iye, ləbasi mi'dibətli iye is ndə nə la'ti mbadli tən Yesu.

Agop Istipanus si

⁸ Lya bəl Istipanus, ze'ləba wasi nə ndəlti, ki pəl ulki gagashinti mul nalti nə lwadfi a ge' mbalən.

⁹ I genge' ginə pe'to' ge' ginə mbi gawsən. Sə pe'to' ge' gatli ki Yahudawa ki Sayilin nə Aleszandaliya, nə atl ki Silisiya nə Asiya, is gob shotibi ne' Istipanas,

¹⁰ Amma ko ten sa mbə'ci sə'sho' bi ne'twai təngaki ta pəl shilən nə malləba i, nə Yal ki mbatl ki Lya də dlotiti.

¹¹ Is hom mbalən ki hwundəli, si usu, "Mə kumi Istipanus də byatl' Musa ati konnə shinkə Lya."

¹² Nənəgu is tləli mbalən mbadli nə kolsi, nə mi'bətli lashti zhil ki Musa, sine is nde' ga, is gopti, is mbəlti a kina də mi' dlətl shilən.

¹³ Iki is mbəl mi' dləb ulnə bə sayeniwai u, is usu, "Mulu tədə bwastiti nə dləp du shilən tən libi ki Lya u wai, nə kushti ki Musa,

¹⁴ tən gaki mə kum Istipanus ti ussu Yesu mulnazalat nən batti lu u, at shot ulnə Musa zaki mini u."

¹⁵ I mus mbalən ki bidla i is uti' Istipanus dwadən, is yen kinawasi kənə ki mul shinkən ki Lya.

7

Shilən ki Istipanus akina də mi'dləl shilən

¹ I bal ləba ki Lya ngem Istipanas, "Gu nəgu daya?"

² Istipanas usu: "Yelsəni ini nə mi'kina, gaki nən kəm. Lya mul nalti i' mbəlgawasi ma' mul zəmini Iblahim, age muttu nə ti a Bagadaza u, bə ta dəm a Halan uwai,

³ i' Lya ultisu, 'Hilya də ge' atlwakən, nə däge' yelsəniwagi, ki ləge' atlu nə ta mboki toh tənki u."

⁴ Iki i' hilya də ge' atl ki Kaldiyawa, i' dəm a Halam. Tyaka dādanu, kal ki məshti ki bwasi, i Lya bəlti atlu nə nəgun kini ki dəmi aləbi u.

⁵ Amma Lya a bəlti, na' atl ko ki zi' asən wai aki, iki i Lya pəlli' ndəti ge' kalwasi tən bəlti atlisi də gwasi, ge' cinisi amma Iblahim yakən ni' dawai.

⁶ I Lya shilən nə Iblahim: 'Gəsvasi sən dəmti səmbəsi ge' gatlu nə bə gwasən kən wai u, mbalən kige' gatli nən patlsi zheli as hwotisi bəna hal hwon kutl cetl upsi.'

⁷ I Lya usu, 'amma an hwoti atlu nə palkin zhelu u bezən ləba,' kalki nəgu sən pe'ti də ge' gatlu as nallən agelu u.'

⁸ Ta pəli Iblahim ndəti ki səlkən. Nə Iblahim zə' Ishayaku u mutti usəpsi nə zə'ti is səlti. I Ishiyaku zə' Yakubu, i Yakubu zə' mi'zə'mini kutl nə lopi.

⁹ "Mi'zə'miniyi ne, təngaki si dutugi nə Yusupu, is ulti taka, i talati Masal. Amma Lya nə ti,

¹⁰ i Lya pe'kəlti də ge' mus bənawasi. I' bəl Yusupu ma'ləba nə hwol hwula ma pil'auna Gu ki Masal. Ti Pil'auna ne i' palti mul gunti ki Masal, i kan mus mbalən ki libiwasi.

¹¹ "Iki, i kuzən nde mus atl ki Masal nə Kan'ana, təngaki bezən bəna u, hal mi'zə' mi'zə'mini is hol ulki dəmi.

¹² Amma nə Yakubu kumi alkama də a Masal u, lə'ki nən i' shin mi'zə' mi'zəmini.

¹³ Də lətwasən ki lop, i Yusupu bəlisi gawasi ma' yelsənwasi, i Pil'auna man mbalən ki Yusupu.

¹⁴ Iki i Yusupu shinshinkən tən Yakubu bwasi tən mbə, nə mus yelsəniwasi, mbalən kutl kutl ləbi ngingi nə namtam.

¹⁵ Iki i Yakubu lə Masal. Ti ne' mi'zə' mi'zəmini a tya ka si məci.

¹⁶ Iki is yem hwun wasən te'di is palsi tya Shekem, i la'si ge zə'di u nə Iblahim uli nə upki azulpa ama' mil ki Hamol aki a Shekem.

¹⁷ "Nə cin bəlli Lya nja tə' ikəni Iblahim pətl ndətwasu, dəbətli ki mbalən nisi a Masal a mbəltənkiyi iye.

¹⁸ I ki i pəl pyal guu won a Masal, gunə bə'man wokən ki Yusupu wai u.'

¹⁹ Guu u ta tlə dlə' mbalənyinən i', ati hwoti' mi'zəmini ishi ati la'tisi sə' la' hwal mil gunə zəsi u taka.

²⁰ "Age' muttisi sə zə Musa, yakəni mbunini. Lii maki a də ngaptiti a libi də bwasi.

²¹ Nə zəti a dla u, yakən ki Pil'auna yakənkəli it kanti it kyətəlti kəni yakuwasi.

²² Iki i kulci Musa mus ma' ləba ki Masalawa, ti kuma mul ndətl kəni age' shilən nə kautənwasi.

²³ "Nə Musa pəl hwon kutl ləbi upsi u, i' kəndi a mbatlwasi tə le' ya mbalənwasi, Isla'ilawa.

²⁴ Nə' eni si hwoti yelsewas ishu, iki illə də dətti i' li' mul masali im məci.

²⁵ Musa dā ziti mbalənwas mani tu mati tē Lya pəl kautən ki pekətsi, amma sima niwai.

²⁶ Lu cili nē Musa mbə ma'lu u nē mi' Isla'ilawa lop dā dlatu. Il lyami tē masi tən shitu ki ussu, 'Kini mbalən kənəmini yalaki ki lyap kumi' yelsəni ciwo dā?'

²⁷ "Amma mulnə kumi yelsewas ciwo u i' jakən Musa i' ussu, 'Wokən laki dā gunti nē pətl shilən tənmi?'

²⁸ Lyamti kida ki tloni kənə gunə tlo mulmasal a hwuḏwa?'

²⁹ Nə Musa kumi nəgu u, i' kitəli ippəl dāpki səmbəl tyā Madayana, ge'lu u tē zə mil mwani lop.

³⁰ Kalki hwon kutl kutl ləbi upsi, i mul nje shinkən ki Lya mbə ma Musa ge bələn utu, ge dālgən nja nē zənga Sinai.

³¹ Nə Musa yen gu u, i' kum gagashinti nē unnə yen i u. Nə 'sha'tya dā yati u, i' kum yalki Lya dā usu,

³² 'Ami ki Lya ki mul zə' mulzə' ki, Lya ki Iblahim nē Ishayaku nē Yakubu.' Iki i dli ki Musa gop nyapti, ta pətl ndətl ki mbatl ki yatiwai.

³³ Iki i' Lya ultisu, 'Tus kapptilanwagi lu u nē kida ki dləli u, lu mul gu'kəni.

³⁴ Balini, a en bezən ləba u nē si pəli' mbalən i'ni ki Masal u i, a kum kuluwasən i ki kup dli, a pe'sul lya i tēngaki ta pekətsi. Nəguni, mbə ta shinki tyā Masal.'

³⁵ "Ti Musa u nəs ngetu asi ussu, 'Okən laki dā mul kina inən nē mul pətl shilən?' Ti Lya nē gawaskən shinti sudi tē dām mul kina, nē mul pekətl mbalən, tuma' mul shikən ki Lya u nē mbə mati age dālgən ge' bələn utu.

³⁶ Ti pekətsi dā Masal, kalki pətl ulki gagashinti nē lwaḏi a ge' atl ki Masal, nē dākəshti gəu dləka, nē hwon kutl kutl ləbi upsi a ge dālgən.

³⁷ Guki Musa u nē ul Isla'ilawa usu, 'Lya nən tləli'kin mul nje' shinkən ki Lya ge' yelsəniwakən kəni ami.'

³⁸ Ti ne'kini u age dālgən, nē mul nje shinkən ki Lya u nē shilən nəti, tən zəngga Sinai u, ne' mi'zə'mi'zə'mini dādanu. Ti kan shilən mul bətl mbatl summa Lya im mbəlli mini.

³⁹ "Amma mi'zəmi'zəmini nge bəli'ti, is ngeti i mbatlwasən pal tyā Masal.

⁴⁰ Is ul Haluna usu, 'Pəlimi lya gunə tən ndemi kina u. Tən gaki Musa u, nē' pekəlmite' Masal u, məman unnə ndanətiwuwai.'

⁴¹ Age' cinisi iki is kən yakən tla. Is mbəli' hadaya is pəl hwoltuki nē kautən u nəs pəli nē tohwasən u.

⁴² Tēngaki nē gu i Lya bəlsi kal, is zasi dā bətl cin nē lyi nē cadləl. Kan u nāda ki laci ge' lwat bati ki mi'njeshinkən ki Lya u, i' usu,

" 'Kini Mbalən ki Isla'ila ami ki mbəllinən hadaya ki tlu ki ban hwon kutl kutl ləbə upsi ge' dālgənya?'

⁴³ Ai, du'ni nē kəs ki Molek nē lwa' cadləl ki Lapan,

lya nē pəlini aki ngepti u. Ami ne am patlkin tyā kina dā Babila.'

⁴⁴ "Mi'zəmi'zəmini si nē libi ki Lya amasi age' dālgən. Gunə pəltli kan u nē Lya pi Musa u, kənə kan u nē' eni u.

⁴⁵ Kal ki nje libi ki Lya, mi'zəmi'zəmini mbi is mbə nənali ge' atlu ge' hwon ki Joshuwa, kalki sa kan atlisi i mbalən ginə Lya katsi tən duwadənwasən u. Libi ki Lya u dā i mbəl hwon ki Dawuda,

⁴⁶ gunə mbi holhwula ma' Lya u i' gyemi tē pəlli Lya ki Yakubu libi.

⁴⁷ Amma Sulemanu kən kəni' libi nisi.

⁴⁸ Mus nē nəgu mul nalti tən dā dəp ge' libi i nē yakən mbalən kəni nē tohwai. Kan u nē mul nje shikən ki Lya dləmi u:

⁴⁹ Lya usu,

" 'Twa lya kən ki lu dəptini ki guntini, a atl kən ki luzə' asən ini.

Unndi libi u kən ki kənənəni?'

Ko kuma awu kən ki lushutini?'

⁵⁰ Ami nē gayikən a pəl usi wai ya?'

⁵¹ "Kini mbalən mil ndətl ki ga, nē ndətl ki kəm. Kənə mi'zəmi'zəkini kini dā: ko anəmi ki pəli Yal ki mbatl ki Lya natl ki ga.

⁵² Age' mi' nje shinkən ki Lya gukən mi'zəmi'zəkini a hwotisi bezən ləbawai? Kuma is tlo ginə dləm shilən atən mbə ki mul ze' mbatl, nē ngeti i tloti,

⁵³ kini kamən zhil ma' mi' shinkən ki Lya, amma ka bəliniwai."

A la' Istipanus nē Zənga i

⁵⁴ Nē mil dləl shilən kumi nəgu u, is kum du tuki hal is ash bi ki hwoḏi tən gaki kup du tugi tēnti.

⁵⁵ Amma Istipanus, ki ikəni nē Yal ki mbatl ki Lya ki gunti, i ut duwa dən twa lya, i' en natl ki Lya, a Yesu ki dləli tən toh shipti ki Lya.

⁵⁶ I' usu, "Yanini, a en lya ki buliyi yakən mbalən ki dləli atən tohship ki Lya."

⁵⁷ Amma is ca kəmwasən, is tləl yali, is nde ga nē mbatl nəm,

⁵⁸ is pekəlti tyā kal gatli is gop lalati nē zənga. Kuma, mil enti nē dwaḏən is zi lutuwəsən ma yakən gidən siwon shinwasi Shawulu.

⁵⁹ Asi lalatiti nē zənga, a Istipanus dā shilən nē Lya, "Mulban Yesu, kan mbadlini."

⁶⁰ Iki i' ngus nē ga hwulən i' tlii Yal nē dəlti, i' usu, "Mul ban, bə zisi bezən ləba u agawasənwai." Nē usu nəgu u, i' nde yenmbudi.

Agasisi, i bal bəna mbi Ikilisiya ki Ulshelima mus is dla'ga tyage' atl ki Yahudiya nə Samaliya, sai milshikən kən katl.

² I mi'bətl̄ Lya kalen gu Istipanus is kuli gawasi.

³ Amma i Shawulu go' pəli' Ikilisiya bezən pəlti. A ti bətl̄ libi libi, ti dədl̄ mwani nə mudli a ti la'tisi ge'lu kəndə' mbalən.

A dləm shilən ki Lya a Samaliya i

⁴ Ginəs dlakisi gayi is ge' dlib shilən ki Lya mus lu unəs ləda u.

⁵ I Pilibus su ge' gatli ki Samaliya ti dləb shilən ki Almasihu.

⁶ Nə hwu' mbalən kumi is yen gagashintu nə Pilibus də pəlti u, i mus səpə dəmdem nə ulnə' dləmi u.

⁷ Nə la'ti Yal i du mi'gatli pe' däge' mbalən difəli, mi'tle ki dli ne' dakkəlsi difəli is mbi ndo'ti

⁸ I hwoltu' pəldli bali a ge' gatli.

Saminu mul Yal lu

⁹ Mulənda mulshin Saminu, tedi ti pətl̄ gonti age' gatli, hal də bətl̄ mus mbalən ki Samaliyawa gagashinti. Ti daga'ga ti usu ti bal mbalən kəni,

¹⁰ Mus mbalən, bazi ni mil, is gakk' kəm asi usu, "Mulu də mbettiki dətl̄ ki Lya mul nalti."

¹¹ Si bəlti kal təngaki ta ləndəp də pəlisi gagashiti nə pətl̄ gontwasu i.

¹² Amma nəs la'mbatl̄ nə dləb shilən ki gu' ki Lya nə shin ki Yesu ki Pilibus, i pəlisi baptisma mudli nə mwani.

¹³ Saminu gawasi illa' badli i pəli' baptisma. Iki ibbəl̄ Pilibus kali, i' kup bənti nə ye' bal ulki gagashintu.

¹⁴ Nə milshikən ki Ulshelima kumi mi' Samaliya a ndə'nə shilən ki Lya u, is shin Bitlus nə Yahaya tya Samaliya.

¹⁵ Nəs mbəkəci u, is shilən nə Lya gaki mi'pyal̄ bətl̄ Yesu kal gaki səmm̄bi Yal ki mbat̄l̄ ki Lya də,

¹⁶ Gaki Yal ki mbat̄l̄ ki Lya a mbi gon wasən uwai; a pəlisi baptisma i katl̄ ge'shinki Yesu.

¹⁷ I Bitlus nə Yahaya zəsi toh, is mbi Yal ki mbat̄l̄ ki Lya.

¹⁸ Nə Saminu eni zəttəh ki milshinkən də bətl̄ Yal ki mbat̄l̄ ki Lya u, ibbəl̄si ulpi.

¹⁹ I' usu, "Amima bələnnən manti u gaki mus mulnə a zəttəh u ammbi Yal mbat̄l̄ ki Lya də."

²⁰ I Bitlus ndəgi i' usu: "Məshnə ulpwagi, gaki ki enti kən ma'ultl̄ bəlti ki Lya nə ulpa!

²¹ Ulən a lakki nə uluwai, gaki mbadlwa'da nəm akina də Lya wai.

²² Gaki nəgu za'pətl̄ bezən ləba a' ngem Lya dəgon a' okəlki də ge' ulnə' ngapi ge' mbadlwa gu.

²³ Gaki a eni i ka njikən nə dəshti nə ngapti bezən ləba i."

²⁴ I Saminu ndəgi, "Ngemən Lya gayini gaki ulnə' dlimini u bə ndanə ami."

²⁵ Kalkə dlib shilən ki Lya wasən nə ndə'twasən nə Yesu, Bitlus nə Yahaya is paltya Ulshelima, si dlib shilən ki Lya ge' mil gat̄l̄ ki Samaliya dəbili.

Pilibus isə mul Habasha

²⁶ I mul shinkən ki Lya ul Pilibus su, "Lə tu'tən tona ki shitu dəlgən gunə pe'te' Ulshelima dələ Gaza u."

²⁷ I' hilya ippeki, tən shitu wasi imma isə mul Habasha Ndamī bal mbalən mul nalti, gu' ni'da ge' gu' ki Kandakatu, tikə mul zi' ləba (Kə "Salauniya ki Habasha"). Muli mbə Ulshelima də ngep Lya,

²⁸ Ti patl̄ tya libi tiki dəmi ge' Bəsdomwasi, ti dlib lashti kəge' lwabbat ki Ishaya.

²⁹ I Yal ki mbat̄l̄ ki Lya ul Pilibus su, "Sha'tya ma' Bəsdomu."

³⁰ I Pilibus kitəl̄ tyage' Bəsdomi, i' kum muli də dlib lashti kəge' lwabbat ki Ishaya. "Kimanən ulnə ki dlimti ge' lashti uwa?" Pilibus usu.

³¹ "A mani una, i' usu, "Ai se nə mulən adlimini." Immbə Pilibus bi səddəm siti.

³² Gukə shilən ki Lya unə ti dlimti u: "A dəlti kənə mbila ge' lu poshtiti, kənə kan unə bəgəmdla də atoh də mul swattiti u, nəgu ta bulbiwai.

³³ A ge' shidətl̄gawasi is nge bəttli baliwasi. Wokən matl̄ dlib gəs ki mbalənwasi? Akan dliwas taka dətən dəb ləba i."

³⁴ I bali i ngem Pilibus, "Dlimini, mul nje'shinkən ki Lya u, shilən ki o ti dlimti, gwasə ko ki mulən?"

³⁵ I pilibus gob dlib shilən ki Lya itl̄ dlimi' shilən ki Yesu.

³⁶ Si ge' ləti is mbəkəci ma' bal malon i bali i usu, "Ya mal kən ngu. Ya la'tida bə kəkkən pəlitən baptisma wai?"

³⁷ I pilibus usu, inka la'mbatlu, nə mbat̄l̄ nəm mu, nən pəliki batisma." I bali i ndəgiti i' usu, "A ndəgi Yesu yakən ki Lya kəni."

³⁸ Ibbəl̄ zhil̄ tə dlil̄ bəsdomi. Ndən wasən Pilibus isə Bali i is suge' mali i Pilibus pəli' baptima.

³⁹ Nəs pe'toddə ge' mali u, i Yal ki mbat̄l̄ ki Lya kan Pilibus, Bali i a yenti nuwai. Izzaga ati pətl̄ hwoltugi.

⁴⁰ Ngonənə gu i Pilibus lə' mbi gawasi a Azontus. Ibbəl̄ gat̄l̄ tyai, a ti dlib shilən ki Lya mus ge' gatli hal immbəcci Kaisaliya də.

9

Palki shawulu ma' Lya

¹ Shawulu də ngalcik mi'bətl̄ Lya kali, ti usu tən ti tlosi, i' lə ma' bali ki bas ləbasi,

² i' gyehti ndəgini ki laci lwabati ki gəlu dopga ki yahudawa ki Dimaskus, gaki nəgu in a mbi mil bətl̄ shitu u mwani nə mudli, a mbəlsi ge' galt ki Ulshelima a kəndəsi.

³ Ti lək kən ngu, nə' bal nja ma' Dimasku u, bənə man tiwasau swai chilton kən ngu sul lya ki ga ndəli nēti.

⁴ I' nda atli i' kum yalon də usu "Shawulu, Shawulu ya lakida ki ngalci tēda?"

⁵ Ti kuma i' usu, "Kiwokəni Mulnalti?" I usu, "Amiki Yesu u nē ki ngalcitə u.

⁶ Amma hilya kələ ge' gatli, tya ka sə dləmi' ulnə ki pəli u."

⁷ Ellənsi u nə si lə ne'tu is hol ulki dləmi, si kup yali sayen mullan wai.

⁸ I Shawulu hilya, nə bul dwadən u taman yeluwai. Is nde' kina is sulti Dimasku.

⁹ Muttu maki bəti də yelluwai, bəti də dāmtiwai bəti də tletiwai.

¹⁰ Mulan də mul bəti a Dimasku shinwasi Hananiya. I Mulban shilniti age' dluti i' usu "Hananiya." I' ndəgi amingu Mulban."

¹¹ I mulban ultisu, "Hilya ki bəl shitu u nə də mbeti kitaki, a gyemi a libi də Yahuza ko mul Talsus nən ki, mul shin Shawulu, ti ngu də shilən nə Lya.

¹² A ge' tlu'ti i' en mullən mul shin Hananiya i' zi' toh ga gaki tə' yelluda."

¹³ Ngonəngu i' Hananiya ndəgi i'usu, "Mulban, a ləm mutti də kub shilən ki muluyi ma' mbalən di mbəli, ti pəli' mi'bətl Lya besən ləba a Ulshelima.

¹⁴ In ngu bas ləbasi sa bəlti ndəti tə' gob mus mi' mbe shinwagi."

¹⁵ Ngonəngu mulban i' ul Hananiya su, ləma' mulna oltu tə'dləm shin ini ma' ginə bə Yahudawa wai u nə gumsi nə mbalən ki Isla'ila.

¹⁶ Ami nə ga ini an mbokiti toh tən mbəna u nətə' tle u gaki shin ini."

¹⁷ Iki Hananiya lə i' tege' libini i'zi shawulu toh ga, "Yəse ini Shawulu, mulban kən shinəni, Yesu una peki tən shitu u nə bəli u, ti shinəni gawagi ki yellu də dādanu, a' nji kən nə Yal ki mbatl ki Lya ki gunti."

¹⁸ Aləbi aləbi i' ulən pekki Shawulu də dwadən kənə kal pəti, i'go' yellu dādanu. Iki i' hilya i' pəli' baptisma,

¹⁹ kal ki nə' dāmi u, i' ndəltwas palləbi.

Shawulu a Damasku nə Ulshelima

Shawulu ləm mutti a Damasku ne' mi'bətl Yesu kal.

²⁰ Aləbi aləbi i' gop dləb shilən ki Lya age' lu dobga ki Yahudawa, tən Yesu yakən ki Lya kəni.

²¹ Mus mi' ginə kumti is kum gagashinti is ngemi, "Tikə mul nə dlaki mi' shilən nə Lya ga nə shin u, a Ulshelima u waiwa? Tə mbəni gaki tə' təlası akina də bal ləba ki kəndi."

²² I Shawulu mbəl ndətl tənki, ti hwotti mbatl ki Yahudawa yi nə də dəb a Damasku, ti ussu Yesu tikə Almasihu.

²³ Kal ki ləb mutti i' Yahudawa kəndə bi tən sə' tloti.

²⁴ Amma i Shawulu kum ulnəs kəndə u. Gasi nə dloncin asi butti dlabi gatli gaki sə' tloti də.

²⁵ Amma a gasi i' mil kushtiwasi kanti is shimti ge' dəsı is shimti swage' dlabiwon tən dli gatli bi.

Shawulu a Ulshelima

²⁶ Nəm mbə Ulshelima u i' hilya də te'ge' mi' bətl Yesu kal, amma mus is kum bantwasi gaki sa la'mbatl nə ti mul bətl Yesu kal kən wai.

²⁷ I Balnaba kanti it təlāti ma' mi'shinkən. Ippisi kan unə Shawulu yen Lya tən shitu u, i' Lya shilən nēti, nə kan unə' dləm shilən ki Lya ge' shin ki Yesu bəni batwai a Damasku u.

²⁸ I Shawulu dām ne'si ati du' ne'si a Ulshelima, a ti dləb shilən ki Lya nə mbatl nəm age' shin ki Yesu.

²⁹ Ti shilən ne' Yahudawa mil kup bi ki Helinawa, ti shotti bi ne'si, amma is gob ngau shitu ki tloti.

³⁰ Nə mi' bətl Yesu kal mani nəgu u, is mbətl a Kaisaliya is shinti tya Talsus.

³¹ Iki i' mus dobga ki mi' bətl Yesu kal ki atl ki Yahudiya, nəkə Galili nəkə Samaliya i' mbi dəb ki zoki, si pətl ləbawasən nə banti Lya, a yal kə mbatl ki Lya də dətłsi, is mbəl tənki da.

I dokəl Iniyasu

³² To nə Bitlus gandəl atli mussu, illə də shini' mbalən ki Lya mi'dəb a Lidda.

³³ Aləbi tə mbi mulən mul shin Iniyasu, tinə tle' ki dli hwon usəpsi tən lumutti.

³⁴ I Bitlus ultisu "Iniyasu, Yesu Almasihu a ndokəlki. Hilya ki gadəl lumut twagi." Aləbi it hilya.

³⁵ I mus mbalən ki Lidda nə ki atl ki Salona nəs yentu, is pal temma Lya.

Bitlus tlil Tabita lya ge' mi'məshti

³⁶ A Yapa mul bətl Yesu kalon də mul shin Tabita gunə də mbetti kə Dokas dādanu, ti pətl ulkə zoki ati dətl mi'gini bə ulən nisi dawai u.

³⁷ I' goni imməci, nəs uti' malu, is zəti twage' kəps ki lya.

³⁸ Lidda nja nə Yapa də; Nə mi' bətl Yesu kal ki Lidda kumi Bitlus a Lidda u, is shin mbalən lop tya ma'ti, sə' ngemti, tətl dlewti tem ma'si.

³⁹ I Bitlus zəga ne'si, nəm mbəkəci u is tolti twage' kəps ki lya ni. Mudli i' nə mwani wasən məci is dlil nja nēti, asi kulu, asi mbo'ti toh tən lu'ləgəl gini Dokas pəłisi tēdi nəsı ne'tu.

⁴⁰ Amma i Bitlus pyakəłsi mus swadla, in ngus atli in ngem Lya. It juyati temma hwni, i' usu, "Tabita, hilya." İbbul dwadən, i' en Bitlus, ih hilya iddəm nə gəsi.

⁴¹ It takit toh itl tləti lya. Im mbe mi' ki Lya bi ne' mudli gini mwani wasən məcu ibbəlsiti karni.

⁴² I gu mandli mus a Yapa, i mbalən dibəli la'mbatl nə Lya.

⁴³ Illəm mutti dibəli a Yapa a libi də mul pətl bati mul shin Saminu.

10

Kaliniyas mbe Bitlus bi

¹ A Kaisaliya i pəl mulən mul shin Kaliniyas, mul kumti nə gawasi age' mi' dohga ki sojoji gunə də mbetti ki dohga ki Ataliya.

² Ti mulbəlt Lya kəni nə bulti Lya nə mbalən ki libiwasi ti bəlt mbalən ulkə toh wasi nə mbalt nəm, ati shilən ngwash ngwash nə Lya.

³ Gason dom maki ki su'ti, i' en mul shinkən ki Lya age' tluti, immbə i' ultisu, ki "Kaliniyas!"

⁴ Kaliniyas utti dwadən nə banti, i' usu mulban yakəni? I mul shinkən ki Lya ultisu, shilən nə Lya nə bəlti wagi a mbə kina də Lya i.

⁵ Nə gun u pəl shinkən swa Yapa sə' taki Saminu bi gunə si mbetti ki Bitlus su.

⁶ Ishiti ma' Saminu mul motti bati guna libi was nja ma' bal malu."

⁷ Nə mul shinkən ki Lya nə shin nitu zəga u, i Kaniliyas taki zheli was lob bi, nə mul kəndətl dmonon mul bətl shilən ki Lya ge' ginə də pəlliti kyautən hu gasi u kəni.

⁸ Nədl dlimisi mus ulnə nda u is shinsi tya Yapa.

⁹ Lucili a dloncin bal nja i, sə bal nja nə gatlu ngu, i Bitlus toge' kəpsi ki lya də shilən nə Lya.

¹⁰ Kuzən a gobti, ti lyap dāmti, amma də pətl ulki dāmi i, i tluti mbiti.

¹¹ I'en lya a buli, ulən də sussudfi kənə bal ul idlam mbalən, də shitti su' atli ge' zheltwas upsi.

¹² A gibi mus ləba ki dəlgən nəki ban, nəmi' dətl tugi, nə gala'sa nə yadli.

¹³ I yalon ultisu, "Bitlus hilya, ki' poci a' dāmi."

¹⁴ Amma i Bitlus usu o o, a dām bezən ulən gason wai ko ulnə bə mbunwai u.

¹⁵ I' kum yali dādanu, ki lop, usu, "Ulnə Lya a li'ni' u, bə palli besniwai."

¹⁶ I gu pə asən maki, aləbə aləbə i dəl ulisi twalya.

¹⁷ Uli də hwotti Bitlus kən ngu tən tlutu nəp pəltu, iki i mbalən i nə Kaliniyas shinsi tedu, tən dlabi, sa ləge sa ngem libi ki Saminu i.

¹⁸ Is tabi is ngemi Saminu gunə də mbetti ki Bitlus nən dawa.

¹⁹ Tun a Bitlus də dambətti tən tlutu, i Yal ki mbatl ki Lya ultisu, "I ngu mbalən maki də ngauki.

²⁰ Hilya ki' pe'swai, ki bəlsi kali. Bəcum bantwai, gaki ami shinsi tedu.

²¹ I Bitlus pe'swa ma' mbaləni, i' ultisu, "Ami ki ngautəma. Ya mbəlkini?"

²² Mbaləni usu, "Mə mbəni te'ma' ndəl mulən mul kina ki mil kəndə dmon gəni də mbetti ki Kaliniyas, mul zo' mbadli, mul banti Lya, gunə mus mbalən ki Yahudawa də ndwa'titi, mul shinkən ki Lya mul gunti ultisu, ti ta shinkən, ki lə libi dākka, tə' kum ulnə ki' dlimi u."

²³ I Bitlus mbəlsi a libini. Nə lucili i' hilya is zəga ne'si is dām sāməlswasi, ge' mi' bətl Yesu kal ki Yapa is la'ti shitu.

²⁴ Lucili im mbəkəci a Kaisaliya. Kaliniyas də la'ti mbatl ki mbə twasən, im mbe yelsəni bi nə yelənsi wasi.

²⁵ Bitlus də te' libi ni ngu, i Kaliniyas njeti in nda kina dā'ka, in nalti.

²⁶ Amma i Bitlus tləti lya, i' usu, "Hilya, amima yakən mbalən kəni."

²⁷ Nə Bitlus də shilən situ, it te' gibi in mbi mbalən dibəli a domga i.

²⁸ I' ultisu, "Kini nə gawakən ki manini, a mbunwai tə mul Yahudiya maga ko səl le' shinni mulnə bə biwas kən wai u. Amma Lya a mboki toh ba ul mulənsu mul bezən mbadlwai, ko mul ulkə ci'zhentwai.

²⁹ Gaki nəgu, nəs ta shinkən ta mbə u, a ngewai. To nəgun ami lyamti ta kumi ya laki i' takinən bida."

³⁰ I Kaliniyas usu, "Asəti mutti maki ngu, lu nəguni, ami shilən nə Lya ki dom maki ki su'ti a libi dā ka, bənə mantiwai sai mulən kən ngu ki dlili nə hwol luləgəl akina dā ka.

³¹ I muli usu, Kaliniyas, Lya akum shilən nətiwagi, bəlti wagi a dām ulki dambətti akina də Lya.

³² Gaki nəgu a' shin shinkə tya Yapa ti taki Saminu bi, gunə də mbetti ki Bitlus su, am mbə a libi də Saminu mul pətl bati abi bal mal."

³³ Aləbi aləbi ya taki' shinkən, a mbuni ni' mbə u, to nəguni i ngu mus ma mbə a kina də Lya i, gaki tən kum undi zhili u nə Lya piku."

³⁴ I Bitlus pisi i' usu "Nəgun amani balini Lya dā nge mbalənwai.

³⁵ Amma mus mbalən milbantiti nə mul pəl ulki zoki ulkə kamini amatti.

³⁶ Lya ta shinkən tu'ma' mbalən ki Isilaila, asi pitsi shilən multəmti ki holtugi tu'ma' Yesu Almasihu, tikə Lya kə kowagi.

³⁷ Kəmanən shilən u nə dā'ga age' alt ki Yahudiya, tun te' Galili kal ki pəli' mbalən batisma ki Yahaya atipi' mbalən shilən ki Lya

³⁸ məkum shilən ki Yesu Banazalat gunə Lya swati nə Yal ki mbalt ki Lya kə zoki

mul ndəltti, i' gobduti ati pətl ulkə zoki, ati ndokəl mus ginə shedan də bəlsi kalu gaki Lya matti.

³⁹ Mine mi'enti nə dwadəkəni ki Yesu nə mus ulnə pəli age' alt ki Yahudiya nə Ulshelima u. Iki is tlotti atən gadləta,

⁴⁰ Amma i Lya tləti age' mutti maki i' mbəlgawas ge' mbalən.

⁴¹ Ma' mbalən mus kən tə mbəlgawa swai, se mami' enti nə dwadənwasu ginə Lya oli tun te'di wato mini u' nən dəmini i' tle ne' tu kal ki hilyawas ge' mi'məshti.

⁴² Ippimini tən dləmi mbalən shilən ki Lya, mini ne mi'enti nə dwadənwasu kən ti Lya latti mul pəli' mbalən mi'dli nə mi'məshti shilən.

⁴³ Mus milnəshinkən is pəl enti nə dwadən də ussu tu' ma shin wasi mus mulnə alambatl tu' ma'tu tən mbi' pekəlti."

⁴⁴ Bitlus age' shilən kəngu, i Yal ki mbatl ki Lya i nde mus mi' kubti sudfi.

⁴⁵ I Yahudawa mi' ndəti nə səlkən is mbə ne' Bitlus su is kub gashiti hal ginə bə Yahudawa wai u is mbi bəlti ki Yal ki mbatl ki Lya ki gunti.

⁴⁶ Ama is kubmi si shilən nə bi dibəli asi natl Lya. I Bitlus usu,

⁴⁷ "Mul ma' hana pəlit mbalən i baptisma nə mal nən daya? Sima sa mbi Yal ki mbatl ki Lya i kan u nən mbini u."

⁴⁸ I Bitlus bəlsi zhil səpəlisi Baptisma age' shin ki Yesu Almasihu is ngemti tədəm kə mutti lob ne' si.

11

Bitlus a dləmi Mi' bətl Yesu kal ki Ulshelima shilin i

¹ Mi'shinkən ne' yelsəni gini ge' atl ki Yahudiya nə s kumi, mi' ginə bə Yahudawai u sa ndə' nə shilən ki Lya i.

² Nə Bitlus mbə Ulshelima u, ginəs ndə' nə səlkən u is shimi' shilən,

³ is usu, "I ngu ka te libi də min ginə bə sa səlsiwai u i, i' dāmi ne'si."

⁴ I Bitlus gop dləmissi mus shilən nisi,

⁵ "Ami, a ge' gatł ki Yapa ami shilən nə Lya, i tlu'ti mbi ni, yayen ulən sul lya də sussufi kənə bal ul idla mbalən, tuge' malgən upsi, i mbə ma'kəni.

⁶ Na wutti' dwadən u, yayen tlu ki dəlgən nə ki ban mi' asən upsi ki ge dəp ləba, ne' mi'dəl tugi, ne' yadlə a gifi.

⁷ Ya kum yalon ah ulənsu i', 'Bitlus. Hilya, ki' poci, adami.'

⁸ Ya' usu, a nge i, mulban, gaki bezən ləbawon a tee bi gasonwai.'

⁹ I Yal shilən sullya ki lop, i' usu, 'Ulnə Lya a li'ni' u, bə mbe besniwai.'

¹⁰ I pəngu asən maki, iki i dəl uli twalya dādanu.

¹¹ Bənə mantiwai he mbalən maki ngi ki dləli abidləbi u nə amida u, sə shinənsi ma'kəni te' Kaisaliya.

¹² I Yal ki mbatl ki Lya ulənsu ta zəga ne'si, bənə cetl mbadlwai. Yelsəni gi məkka i is zəga ne' kəni, illə libi də muli.

¹³ Itl dləmini kan unə en mul shinkən ki Lya mbəlgawas a libi dākka u, ti ussu, 'Pəshinkən swa Yapa səttaki Saminu bi, gunə simbetti ki Bitlus,

¹⁴ Təh dləmikkin shilən u, nə ki nə mus libi wagi ki mbi pekətl də.'

¹⁵ "Nə gopiti shilən ini, i Yal ki mbatl ki Lya ndesi sudfi, kan unə ndemi sudfi te' kalu.

¹⁶ Ya dambəl shilən ki mulban, kan u' nə' usu, 'Yahaya bo, nə mal kən ti pəli' mbalən batisma, kini bo nə Yal ki mbatl ki Lya kən səppəlīkini.'

¹⁷ Kan u nə Lya bəlsi manti u ndace nə gunə bəlenmini u, nə la'ti mbatl nə mulban Yesu Almasihu u, ami ki wongi ta dləli nə Lya!"

¹⁸ Nəs kumi nəgu u, is hol ulnə sədləmi u, is nal Lya is usu, "Ai, ginə' bə Yahudawa wai u Lya a bəlsi pe'ti də ge' bezən ləba nə mbim mbatldli."

Milbətl Lya a Antakiya ki Suliya

¹⁹ Ginə dlla' ga tən gaki bənə u nə nda gunə mbə tlo Istipanəs su, is lə tyage' atl ki pinikiya, nə calgatł ki Kubulus, nə gatł ki Antakiya, səda dləmi' mulən shilən ki Lya wai Yahudawa katł.

²⁰ Genwasən, mbalən ki Kubulus ne' ki Kulane, is lə Antakiya is go' dləmi' mi' ginə bə Yahudawa wai u, zo' shilən tən Yesu.

²¹ Toh ki Lya tənisi, i mbalən dəbəlī la'mbadli is pal temma' mulban.

²² I shiləni mbə'ci ge'lu libi ki mi' bətl Lya kal ki Ulshelima, iki is shin Balnabas tya Antakiya.

²³ Nən mbəkəci u i' en ulki zoki u nə Lya pəlisi u, ippəl hwol tugi, in ndəlīsi mbadli sə'dlil nə bali tən Lya nə mus mbadlwəsən.

²⁴ Ti mul zo' mbatl kəni, ki njəkəni nə Yal ki mbatl ki Lya nə la'ti mbadli, i dəbəl mbalən mbə ma' Mulban.

²⁵ Iki i Balnabas lə tya Talsus də ngau Shawulu,

²⁶ Iki nəm mbitu, im mbəlti Antakiya, i hwon njikən də Balnabas isi Shawulu asi ma'ga ge' libi ki Lya asi kulci' dəbəl mbalən a Antakiya sə go' mbe' mi' bədl Yesu kal ki Kilista.

²⁷ To a hwonisi mi'nje shikən kə Lya en pe'te' Ulshelima is mbə Antakiya.

²⁸ Nəm age' si, mul shin Agabus, i' hilya il dləmi nə ndəl ki Yal ki mbatl ki Lya nə pətl bal kuzən won ge' atl ki gu' kə Lomawa. (Pələn dli ge' hwon ci' gu' ki Kalaudiyas.)

²⁹ I milkushti dlilli, hu wonngi tən ndəl twasi, tənma' dətl yelsəni ginə də dəb a Yahudiya u.

³⁰ Nəgu səpəli, is shin bəltiwasən gaki dətl mi'kina tu'ma' Balnabas isi shawulu.

12

Gagashi' ki pe'ti ki Bitlus də ge'lu Kəndə Mbalən

¹ Age' cini i Guu Hilidus gop mil bətl Yesu kal təngaki tə' hwotisi bənada.

² Il laki i tlo Yakubu yelse ki Yahaya nə bal pəga.

³ Nə' en gu a mbuni Yahudawa u, i' gob Bitlus dādanu. Gu ndani ge' hwon ki doḡga ki daddabəl ki ulki dāmi u nəbə yis niddawai u.

⁴ Kal ki gobtiti, illa'ti ge'lu kəndə mbalən, ibbəl sojoji upsi upsi ləbi upsi sə' butti, lyamti ki Hilidus təm mbilti kina də mbalən, kal ki daddabəl ki dəkəshiti.

⁵ Iki is zə Bitlus a ge'lu kəndə' mbalən, doḡga ki mi' bətl Yesu kal is go' shilən nə Lya gawasi.

⁶ A ge' gasu nə ənlu a cilu nə Hilidus ti lyabti tə pekəlti kina də mbalən, Bitlus ati nde'emmbud'i ge' dlom ki mi' kəndə dlom lop, ki kəndə nə zhimdom lop, ami' butti dlabi atən bidlabi.

⁷ I mul shinkən ki Lya won mbə i lu kəndə mbalən ni cili. Illi' Bitlus tən malgən itl tiliti lya, i' usu, "Dleuki, dē tlə lya!" Iki zhim domi waki Bitlus də toh.

⁸ I mul shinkən ki Lya ni ultisu, "La' lu'ləgəl a shim kaptalanwagi." I Bitlus pəli nəgu. "Dla' ul idlakiwagi a' bələnkəl."

⁹ I Bitlus bəlti kal is pe' dəge' lu kəndə mbaləni, amma təman ulnə mul shinkən ki Lya dē pəlti u kənə baliwai; enti tida kənə tlu'ti.

¹⁰ Is dəkəsh mi' butti ki nəm nə ki lop is mbə tən dlabi ki dom ki te' ge' gatli. I dlabini bulisi nigawasi, is petya gibi. Nəs gollətu is mbəkəci lu u nē bal shitu i pa'da u, a ləbi a ləbi i mul shinkən ki Lya ni za'ti.

¹¹ Nə Bitlus pal ge' dliwasu i' usu, "Nəguni amani i, bənə bwasti mbadlwai Lya kən shin mul shinkən was sufi təppe'kələn te' toh dē Hilidus nə mus ulnə Yahudawa dē la'ti mbatli ki ndatwa su."

¹² Nəgu ndanəti u, illə libi dē Maliyamu dyaki Yahaya, gunə dē mbetti ki Malkus dādanu, lu u'nə mbalən domga dē shilən nə Lya da u.

¹³ I Bitlus du dlabi ki dla, i zheli won mul shin Loda ləte' dē ya' woki mul du' dlabi ni.

¹⁴ Nəm mani yal ki Bitlus kən u, ta bəl dlabi niwai i' kum hwoltugi ippal tya nə kal nə kitəl itl dləmi, "Bitlus tən dlabi.

¹⁵ Is ultisu "Ama ga niki dawa. Nə'go' dləmissi nəgu da u, is usu, mul shinkənki Lya was kəni."

¹⁶ Amma i Bitlus go' du' dlabi ni, nəs bəl dlabi ni u is enti, is kum gagashinti.

¹⁷ I Bitlus u nisi toh səddəm shot itl dləmissi kan unə Lya pekəlti dəge' lu kəndə mbalən u. I' usu, "Dləmi Yakubu ne' yelsəni mwani nə mudli tən ulu," is za'si illə ge' kundu lu.

¹⁸ Nə lu cilu i bal dlatl nda ge' dlom ki mi' kəndə dlom tən ulnə nda nə Bitlus su.

¹⁹ Kal ki nə Hilidus ngauti ta mbitwai u, i' gop pətl mi' buttiti i nə shilən il laki tə tlosi. Iki i Hilidus za' Yahudiya illə Kaisaliya iddəm tyaka.

Məshti ki Hilidus

²⁰ Hilidus dē leuwi mbatli tən mbalən ki Taya nə Sidon; is maga is mbəmati nə mbatli nəm, kal ki ngau dətl ma' Bilastasa, zheli ki guu is ngau dəp ki zoki, gaki tən atl ki guu nisi dē ga'tisi si mbə' ulki dāmi dā.

²¹ A tən cin unə zədli, i Hilidus la'lu'ləgəl guntwasi, i dəmtən lu dəmti ki gunti ippəli mbalən shilən.

²² Is la'yali, "Guki Yal ki lya, ki mbalənwai."

²³ Aləbi aləbi, gaki Hilidus a nal Lya wai, imul shinkən ki Lya li'ti atli, i zhəbəl gob dapti in mətci.

²⁴ Amma iki shilən ki Lya gop mbətl tənki a dē bultu.

Balnabas nə Shawulu

²⁵ Balnabas nə Shawulu nəs ngatl kautən wasən u, is palsu' Ulshelima, is mbə ne' Yahaya, gunə dē mbetti ki Malkus dādanu u.

13

¹ Age' lu doḡga ki mi'bətl Yesu kal ki Antakiya, mi'nje'shinkən ki Lya en dā nə mi'lashti: Balnabas, nə Saminu guni dē mbetti ki Baki, nə Lukiya ki Kulane, nə Manayan gunəs nal to'di isə Guu Hilidus nə Shawulu.

² Nəsi natl Lya nə ngaptibi dādanu u, i Yal ki batli ki Lya ki gunti usu, "A'wolinən Balnabas nə Shawulu gaki kyautən u nə mbesibi dā u."

³ Kalki ngaptibi nə ngep Lya wasən, is zəsi toh, is pallisi bi.

Shilən ki Lya a Kubulus

⁴ Si lopi, tən shitu wasən nə Yal ki batli ki Lya shinsi u, is lə Salukiya tyaka is tege' kundələn ki mal is lə Kubulus.

⁵ Nəs mbəkəci a Salami u, is dləmissi shilən ki Lya ge'lu lu doḡga ki Yahudawa, Yahaya ne'si ti dətisi.

⁶ Is gadəl cal gatli hal is mbə a Bapusa. A tyaka is mah ne' mul Yahude won mul pətl gonti, mul nje'shinkən ki ləgati, mul shin Balyashuwa'

⁷ gunə isə mukaddas Saljiyas Baulus, mul malləba, it taki ki Balnabas bi isə shawulu gaki ti lyap kup shilən ki Lya.

⁸ Amma Alimas mul idlatl dwadən u (gu iki shinwasi) in nge' shilənwasən, in ngayi təb bwəs mukaddasiyi də tən la'ti mbadlwasi nə Lya.

⁹ Iki Shawulu, gunə də mbettiki Bulus dādānu u, ki njikənə, nə Yal ki batl ki Lya, i'uti Alimas dwadən i' usu,

¹⁰ "Ki yakan ki shedan kənə, mul dutuki, nə ləba kizoki! Ka njikən i nə gədl mbalən nə shiptotugi. Kikən za'ti jitti shitu ki Lya waya?"

¹¹ In ngu toh ki Lya də leuh mbatl nəki. Kən dəmti dwa ki ləpdəmti, ki kən ma'etcił ki cinwai." Aləbi aləbi i wolkənndi nə dəmshal idlati, i'go' ngauti, tə mulən dəllit toh.

¹² Nəmul mukaddasi yen ulnə nda u, illa' mbadlə, i' kum ngapti bi tən shilən ki Mulban.

Bulus nə Balnabas a Antakiya ki Bisidiya

¹³ A te' Basusa, Bulus ne' yelənsi wasi is tege' kundələn ki mali is mbəkəci Baliyata ki Bampiliya, aləbi Yahaya za'si ippal tya Ulshelima.

¹⁴ A te' Baliyata is lə tya Bisidiya ge' atl ki Antakiya. Gas cinshu'ti is tege' ludopga ki Yahudawa is dəm atli.

¹⁵ Kal ki dləmissi lashti zhil ki Musa nə lwatbat ki mi'nje' shinkən ki Lya, mi'kina ki lu dobga ki Yahudawa shin shinkən tənsi, is usu, "Yelsəni, in shilən nikində ki ndəlli' mbalən mbadlu a' dləmini."

¹⁶ I Bulus hilya i' unisi toh, i' usu kumənnəni, "Kini Yelsəni Isla'ilawa nə kini mi' bətl Lya ginə bə Yahudawa u.

¹⁷ Lya ki mi' Isla'ila i' ol mi'zə' mi'zinmini; in nal mbalən wasi nə dəm a Masallu; nə ndətl ki naltwaskən tə pekkəlsi də ge'atli;

¹⁸ Hwon kutl kutl ləbi upsi ati ngashtibi nəsi age' dəlgən;

¹⁹ Itl tlwa mbalən gatł ninngi a Kan'ana, ibbəl mbalənwas atlwəsən də gwasən.

²⁰ Musgi akan hwon kutl cen upsi nə kutl ləbi nantam (450). "Kal kigu, i Lya bəlsi mi'pətl shilən hal cin ki mbə ki Sama ila mul nje'shinkən ki Lya.

²¹ I mbalən ngawi tə bəlsi gunti, Ibbəlsi Saul yakən ki Kish, mulisi ge' bi ki Bilyaminu, ippəl gunti ki hwon kutl kutl ləbi upsi.

²² Kalki tusti Saul taka, ippal Dauda də guu wasən. I Lya ndə'nəti, i' usu, 'A mbi Dauda i, yakən ki Jessi, mulnə ami lyapti ge' mbadli u; tən pətl mus ulnə ami lyamti təppəli u.'

²³ Age' gəskə mulgu Lya mbilli Isla ila mul pekkətl si Yesu, kan u nə dləli u.

²⁴ Kapən mbə' ki Yesu, Yahaya a dləmi Isla ilawa sə'za'pətl bezən ləba appəlisi baptisma muswasən.

²⁵ Nə Yahaya bəl nja ki ngwatłti kyautən wasu, i' usu: 'Wokən ki paltəni? Ami ki gunə ki buttən uwa. Amma mulən də ti mbə' ge' kalini gunə zhim kaptələn wasi akan mat təngəłtiwai.'

²⁶ "Kini mil ki Iblahim nə na mi'bantil Lya age' kini, mini shinimin shinkən ki pekkəltu sudi.

²⁷ Mbalən ki Ulshelima ne' guumsisi wasən saman Yesu wai, ngo'nə konnəti u is njikən dləmti ki mi'nje'shinkən gunə də dlipldi huh gas cin shu'tu.

²⁸ Ko nəbə sa mbiti nə bezən ləba ki tlotwai u, is ngem Bilatus tətł tloti.

²⁹ Nəs njikan mus ulnə lashedli təntu, is shitti suddə tən gədlənnə is la'ti ge' zudfi.

³⁰ Amma i Lya tləłti dəge' məshiti,

³¹ Mutti dibəli ati bətl gawasi ma' ginə mbə ne'ti a Ulshelima te Galili nəguni siki mi' yenti nə dwadənwasi ma' mbələn i nən.

³² Mi dləmi kin zo'shilən: Ki ndətu nə Lya pəl' mi'zə'mi'zinmini u.

³³ Ta njikəmini i, mini milwasi, tən tlətl Yesu lya. Kan unə də ki laci u ge' Zabula ki lop:

" 'Ki yakuyi kəni;

Asəti adəm bwagi.

³⁴ Lya tləłti ge' mi'məshti təngaki təkən patł ge' shukə bostinuwai, Lya usu,

" 'An bətkin albalka kizoki u na pəli Dauda dləłiti u.'

³⁵ Tən gaki Zabula won a dləmini:

" 'Kikən za'ti mul guntwagi təb bəswai.'

³⁶ Dauda bə, i' pəl ulnə Lya pitu age' hwonwasi, in nde yemmbudfi; i guti ne'mi'zə'mi'zitti i dliwas bosi.

³⁷ Amma gu nə Lya tləłti də ge' mi' məshuwai ta bəswai.

³⁸ "Gaki nugu yelənsiyini, ami lyamti ki'manini tu'ma' Yesu dlimi kini pashti bezən ləba.

³⁹ Tu' ma'ti mus mulnə ala' mbadlu ta mbi pekkətu ngu dəge' mus byasləba, gunə bə kushti ki Musa taman pekkətl kiniwai u.

⁴⁰ A' yanən lu gaki bə ulnə mi'nje'shinkən dlimi u ndanə kini.

⁴¹ " 'Ya nini, kini mi'mbətł ləba.

Kən pətl ga gashinti a gəlni, an pətl ulən ge' hwonwakən gunə kəkkən la'ti mbatl nə nali wai u, ko tə mulən dlimi kini.'

⁴² Nəki Bulus isə Balnabas də pe'ti dəge' lu dopga ki Yahudawa u, i mbalən mbesi bi səmmbil dləmissi shilən tən usi gas cin shuti mul mbəti.

⁴³ Nə dopga ki mbalən zəgga u, Yahudawa dəbəli ne' mi' ginə te'ge' undi bəłti ki Yahudawa is bəl ki Bulus kal isə Balnabas,

sine is pisi shilən asi ndəllisi mbadlā səccī kina dā, ge'alheli ki Lya.

⁴⁴ Nə cin shuti mbə dādanu u kənə mus mbalən kige' gatli domga tēngaki sə'kum shilən ki Lya.

⁴⁵ Nə Yahudawa en hwu' mbalən u, is kum dutugi, is gob nge' ulnə Bulus dē dləmti u asi byatli.

⁴⁶ I Bulus isə Balnabas is ndəgisi nə ndətl ki mbadli: "Kini mi' dləmtik shilən ki Lya pa. Amma tun nə' ka ngeni u, adəmi ki dā lyap mbatli mul ləshi pa'twai, mənpatli tya ma'gini bə Yahudawa wai u.

⁴⁷ Tən gu Lya zimi zhil:

"A la'ki, cili ge' mi'ginə bəs man Lya wai u, gaki ki dēm shitu mbi pe'kətl ki mbələn dā hal pa'ti ki dēp ləbādā.

⁴⁸ Nə ginə bə Yahudawa wai u kungu u, is kum hwoltugi is nal shilən ki Lya; i mus mi'mbi dli unə bə kən mēshtwai u is la'mbadli.

⁴⁹ I shilən ki Lya mbəl ləllolu' tənki mus age' atli.

⁵⁰ Amma Yahudawa gob hotti na mudli en mi'bantli Lya mi'bas lu kyautən ne' mi'kina kige' gatli. Is tlə ngashti tən Bulus isə Balnabas, is katsi dēge' atlwəsən.

⁵¹ Sine is bəkətl kushka ki asən wasən taka tē dēm dētlkəmda tənisi is lə tya Ikoniya.

⁵² Milkushtiwəs njikən nə hwol tugi nə Yal ki batli ki Lya.

14

Bulus nə Balnas a Ikoniya

¹ A Ikoniya Bulus isə Balnabas is tege' lu dobga ki Yahudawa kan u nəs kuda u is dləm shilən ki Lya hal i hwu' Yahudawa ne' ginə bə Yahudawa wai u la'mbadli.

² Amma Yahudawa ginə nge la'ti mbadli is ho' ginə bə Yahudawa wai u is kon nə dlomwasən ne' yelsəniwasən.

³ I ki Bulus nə Balnabas is ləmdəp tyaka, si dləp shilən ki Lya nə ndətl ki mbadli, i' pəl enti nə dwadən tən shilən ki alheli wasi gunə la'si dē pətl ulki gagashintu.

⁴ I mbalən ki ge' gatli bwassi; nami tən Yahudawa, genne si tən kal ki mi'shinkən.

⁵ I ki gye ginə bə Yahudawa wai u nə Yahudawa ne' mi'kinawasən, is kəndi səl la'si ge' sha as la'si nə zənga.

⁶ Amma nəs kum shilən nə u, is kitəl tyage' gatli ki Likoniya ki Listila nə Dalba, nə atl ki malgəni.

⁷ Aləbə sə mbəl dləp shilən ki Lya tənki.

A Listila nə Dalba

⁸ A Listila mulən dā ki dəmi atli dakəlkəni, nəgu sə'zətti ta ləm lə' gason wai.

⁹ Ti ga'ki' shilən ki Bulus kəm, i Bulus uti' dwadən, i' en la'ti mbatli ni'da akəm ki ndo'twasi,

¹⁰ it ultisu nə ndəlti, "Hilya tən asənwagi!" Gaki nəgu, i muli pe' lya i' gob ləti.

¹¹ Nə hwu' mbalən yen ulnə Bulus pəli u, is la' yali nəbi ki Likoniya is usu, "Inngu lya yen a ndemin sudə kənə mbaləni!"

¹² Balnabas is mbekki Zapsa, tine Bulus is mbekki Hamisa gaki tika mulkina ki shilən.

¹³ Iki i laba ki zapsa, gunə libi pətl gontwas a kal gatlu, immbəl bas tla nə dwadən ki buzha pətti abidləbi gatli, gaki ti ne' mbalən si lyap pəli'si hadaya.

¹⁴ Amma ki Balnabas isə Bulus, nəs kungu' u, is kyash lu'ləgəlwəsən is te'ge' mbaləni nə kitəl, asi tləlyal:

¹⁵ "Yelənsi, ya laki i' pələn nə guda? Mima mbalənni, kənə kini. Shilən ki Lya kən mi mbəlli' kini, dā utlkinsu ki' zakən ulnə bə mbunwai u, a' palni ma' Lya mul mbadli, gunə pəl lya nə atlu, nə basmal, nə mus ulnə ge'si u.

¹⁶ Tini tun tēdi is za' mbalən sə' bəl shitu u nə si lyamti u.

¹⁷ Ngo nənəgu taza' gawas ba mi' enti nə dwadəwai, tən gaki ti pəli' alheli, ti gunə dē pəli'kin mal ki lya ne' ləbə ki ge' gu ki watlin; ti bətlkin ulki dāmi iye, ti njəkənkin nə hwoltugi."

¹⁸ Mus nə shiləngi, nə ngeskən sə hane mbalən hadaya gawasən.

¹⁹ I Yahudawa yen pe'te' Antakiya nə Ikoniya is shel mbaləni. Is lalla' Bulus is dēlti kal gatli, si yenti kənə ta məcči.

²⁰ Amma i mi' bətl Yesu kal is dopga is gadəlti, i' hilya ippaltya ge' gatli. Lucili is lə Dalba isə Balnabas.

Patl te' Antakiya age' Suliya

²¹ Is dlim shilən ki Lya a ge gatli is mbi mi' bətl Yesu kal dibəli. Iki is paltya Listila nə Ikoniya nə kuma Antakiya,

²² Si ndəlli' mi' bətl Yesu kal mbadli, si dəlissi kəm sə' dlil tən la'ti mbalwasən. "Nə bəna mul dibətl kən tən ten ge' gu' ki Lya," Is usu.

²³ Bulus nə Balnabas is ollisi mi'kina hu lu dobga ki mi' bətl Yesu kalu kəni, nə shilən nə Lya nə ngap tibi, is za'si a toh dē Lya, gunə tənə sə la' mbadlu.

²⁴ Nəs pa' du' a Bisidiya u, is mbə a Bampiliya.

²⁵ Nəs dləm shilən ki Lya a Baliyata u, is su Ataliya.

²⁶ Te' Ataliya is paltya Antakiya ge' kudələn ki mal, ge' lu' u nə tēdi shilən nə Lya gawasən dā u is mbi alheli ki pa'ti kyautən dā.

²⁷ Mbəkəshtiwəsən tyaka, is domi mi' bətl Yesu kal ga is dləm mus ulnə Lya pəli tu' ma'si u, nə kan unə' bəldlābi imi' gənə bə Yahudawai u mbi pe'tu.

²⁸ Is ləm dēp tya ka ne' mi' bətl Yesu kal.

15

¹ I mbalən yen pe'te' Yahudiya is mbə Antakiya si kulci' mi'bət! Yesu kal: si usu "In a səlkin kan u nə mbidli ma' Musa u wai u, kikan mbi' pe'kəltwai."

² Tən shilən gu mbəlli ki Bulus nə Balnabas shotti bi mul ndəlti ne' si. Is la'ki təkə Bulus nə Balnabas, ne' mi'bət! Yesu kalen, sətto Ulushelima ma' milshinkən ne' kolsi tən shilə ni.

³ A si tən shitu wasən, kələ' tya pinikiya nə Samaliya, i Ikilisiya la'si shitu, asi dlib kan unə ginə bə Yahudawawai u bəl Yesu kal. Shilən gu i laki mus mi'bət! Yesu kal is kum hwoltugi.

⁴ Nəs mbəkaci Ulshelima u, i mil Ikilisiya nə mil shinkən nə kolsi ulisi dem, sine is dlimisi mus ulnə Lya pəli tu'ma'si u.

⁵ Na mi'bət! Yesu kalen, mi'bət! dəlika ki Palisiyawa is hilya is usu, "Ginə bə Yahudawa wai u nən sətsi la'si nə ngesi amus səbbəl zhil ki Musa."

⁶ I milshikən ne' Kolsi is maga sə'ya shilən u.

⁷ Kal ki shotti bi wasən mul ndəlti, i Bitlus hilya idləmisi shilən: "Yelsəni, kimanini te' ge' cinyen te' ka Lya a wolin nən ge' kini, abi daka ginə bə Yahudawa wai u sə'kum shilən ki Lya as la' mbadli.

⁸ Lya mul ma' mbadli, ta mbo toh i ta ndə'nəsi i, hal ibbəsi Yal ki mbatli ki Lya mul gunti, kan unə' bəli u.

⁹ Ta bwəs dloiminən ne'siwai, gaki ta okəl mbadlwəsən taka i gaki la'ti mbadlwəsən.

¹⁰ Gaki nəgu, ya lakida iki lyap cimbət! Lya da, ka zi mi'bət! Yesu kali kaya unnə mini ne' mi'zə' mi'zə'mini ma, mamanən kanti wai u?

¹¹ Ma la' mbatli tən alheli ki Yesu mə mbi pe'kəlt da, kənə kan u nə mbi u."

¹² I mus hwu' mbalən i dəm shot, si gakk! Balnabas isi Bulus kəm, nəsi dləmissi gagashintu nə Lya pəli ge' ginə bə Yahudawawai u tu'ma'si.

¹³ Nəs paki u, i Yakubu shiləni. "Kini yelsəni," Kumənnəni.

¹⁴ Bitlus dlimmimmi kan unə Lya gob likənti i otl mbalən ge'shin wasi te'ge' ginə bə Yahudawawai u.

¹⁵ Shilən ki mi'nje shinkən nda'ce kənda nəgu, kan unə daki laci' u:

¹⁶ " 'Kal ki gu an palti, dafanu akən libi ki Dauda gunə nda u. Ankənti a dlilli ləbi.

¹⁷ Gaki tən mbalənyi nə sa' i, sə ngau Lya da, hal ne' ginə bə Yahudawawai u nədə mbe'

shin i u, Lya usu, mulnə pəl usi u.'

¹⁸ Ləba ki Lya ki manida mati tun tedfi.

¹⁹ "Gaki nəgu, yenti ini, ginə bə Yahudawa wai u, a mbunwai tən zisi bal uləngawai mi'patl te'ma' Lya i.

²⁰ Age' shuki nəgu tən laccisi an dlimisi bəs dam ulki dami ki lya ki mi'pətgontwai, nə pətl kontwai, nə dāb tlu'unə bə apocwai u, nə dāb hwula.

²¹ Gaki shilən ki zhil ki Musa a dlimən dli mus ge'gatli tun tedfi, dā dləp lashti ge' lu dopga ki Yahudawa hwu gas cin shutu kənə."

Shin kan ki mi'dlitl shilən

²² I milshinkən, nə kolsi nə mus mi' Ikilisiya mus is kəndə səppekəl gen age' si as shinsi tya Antakiya nə Bulus isə Balnabas. Is pekkəl Yahuza (gunədə mbettiki Balsaba u) nə Sila, si mi'kinani ge' mi'bət! Yesu kal.

²³ Is bəlsi shinkən ki lwatbatl mul usu, Ma' yelsini wakən milshinkən nə kolsi, mil bət! Yesu kal, ma' yelsəni inən ginə bə Yahudawawai u ki Antakiya, nə Suliya nə Kilikiya: shinniti.

²⁴ Mə kumi gen pekki dā ge'mi bə nə ndətinənwai, si tləlinkin kin mbadli, ulnəs dlimi u a dā hwoti kini.

²⁵ In ndəgi musinən tən pekkəl gen inən an shinsi tya ma'kini nə yelənsi inən ki Balnabas nə Bulus,

²⁶ mbalən ginə bəlgawasən gaki shinkə Yesu Almasihu u.

²⁷ Gaki nəgu, mashin Yahuza nə Silas sə' dlimikin ulnən laci u nə biwasən.

²⁸ Gaki a mbuni Yal ki mbatli ki Lya i nə mi, bən zikin ulən mul dibət! aga tən ngətl ginə dā lyapdl u wai.

²⁹ Bə dāmən ulnəs poci lya ki mi'pətgontwai, nə dāp tlu nə hwula gifi, nə dāp tlu u nə s modəli' yalu nə pətya ne' mbalən. Kən dəmti lau ən ka zakən pətl undi gi u. Se agason.

³⁰ Sine nəs pallisi bi u, is su swa Antakiya, aləbi is dom mi' Ikilisiya is bəsi lwabbati.

³¹ Nə mbalən dləm lashti u is kum hwol tu' nə shikən ki ndəlli' si mbatlu.

³² Yahuza nə Silas, si ma gawasən mi'nje'shinkən kəni, is dləm shilən ki ndəlli' si mbadli iye.

³³ Kal ki ləp muttwasən tyaka, i mi'bət! Yesu kal pallisi bi nə hwoltugi, is paltwa ma'ginə shinsi sudfi.

³⁴ Silas yeni ambuni tətdəm ləbi.

³⁵ Amma Bulus nə Balnabas is dlil a Antakiya, aləbi si ne' gen dibəli asi kulci'si shilən ki Lya.

Bulus bwassi isə Balnabas

³⁶ Kal ki ləpmutti i Bulus ul Balnabas usu, "Tən paltyai ma' mi'bət! Yesu kal ki ge'gatlu nə mus nən dləm shilən ki Lya da u an ya kan unə si dā u."

³⁷ Balnabas dā lyamti sə' zəga nə Yahaya, gunə dā mbetti ki Malkus, ne'si.

³⁸ Amma Bulus yeni a mbuni sə' zəga ne'twai, gaki ta za'si a Bampiliya i, ta beukina ne'si dā kyautəni wai.

³⁹ I læshi manti tegge' dlomwasən, Hal is bwassi. I Balnabas kan Malkus is te'ge' kundələn ki mal is læ tya Kublus.

⁴⁰ Amma i Bulus wol silas is zəga, mi'bətl Yesu kal is shilən nə Lya gawasi tə əlheli ki Lya bəli nəti.

⁴¹ Is du tya ge' atl ki Suliya nə ki Kilikiya, ti ndəlli' Ikilisiya i mbadli.

16

Timothy bəl ki Bulus kal isi Silas

¹ Bulus mbə a Dalba nə a Listila. Mul kushti wonda mul shin Timothy, dyawasi mul Yehudiya ni, ti mul bətl Yesu kal kənə amma bwasi mul Helinawa ni.

² Mi' bətl Yesu kal ki Listila nə ki Ikoniya si dləb zo' shilən təniti.

³ Bulus də lyamti sə' zəga siti, is zəga siti i' səlti də gaki Yahudawa yi nədə dəb a ləbi u, mus simani bwasi mul Helinawani.

⁴ Nəsi bətl gatł nə gatł tya u, is gob dlimi' mbalən zhilu nə mi'kina ne' kolso ki Ikilisiya kəndə a Ulshelima u, gaki tə mbalən shindəl ga də.

⁵ Nəngu i mi'bətl Yesu kal ndəndəl ge' la'ti mbadlwəsən də, hu gasi ukəni si mbil tənki.

Tlu'ti ki Bulus tən mul ki Makidoniya

⁶ Bulus nə mbalənwasi is gadəl atl ki Pilijiya nə Galatiya, gaki Yal ki mbatl ki Lya a ndəgisi i sə'dləm shilən ki mulban age' atl ki Asiya wai.

⁷ Nəbə tən bisi ki atl ki Misiya u, is lyami səttege' atl ki Bitiniya, amma Yal ki mbatl ki Yesu a ndəgisiwai.

⁸ Is bəli malgən Misiya, is bəu swa Tal-wasa.

⁹ A gasi i Bulus tlu ki tən mul Makidoniya tikə dləlli ti ngepti, "Mbə a Makidoniya ki dəlmi."

¹⁰ Kal ki tlu'ti ki Bulus, in hilya də lə' Makidoniya, ma mani i Lya kən taki mibi tən dlimisi shələn wasi.

Lidiya ta Ndənə Lya i

¹¹ In hilya də Taluwasa in tege' kundələn ki mal illə tya Samutalas, lucili illə Niyabolis.

¹² Te' ləbi in zəga tya Pilibi, gatlu nə Lomawa pəlisi gunti bal gatł kənə Macidoniya. lləm mutti tyaka.

¹³ Gas cin shuti in pe' abidləbi gatli in su dləka, ge'lu' u nəmi la'ti mbadli mən mbi' lu shilən nə Lya u. In dəm atli in gob dləmi' mudlə i nə domga ləbi i shilən.

¹⁴ Nəm ge' mi'gaki'mi kəm kəli ki ge' gatł ki Tayatila mul shin Lidiya, mul utl gou lulut taka, mul bətl Lya kəni. I Lya bəl mbadlwasi i' ga'kəm tən shilən ki Bulus.

¹⁵ Kal ki pəli' kəliyi baptisma ne' mi' libi-wasu, im mbəmi bi a libi da'ka. I' usu "Ən ka

ndə' ni ami mul bətl Lya kal kən u," "Nganni ki' dəmni libi daka." I' shelmi.

Kəndə Mi'kina a Ge'lu Kənd Mbalən ki Pilibi

¹⁶ Gason mi zə'ga ge'lu shilən nə Lya, in ma ne' zheli yakən kəli mul yallu, ti domi' mulbanwas ləba nə yalluwasu.

¹⁷ Ibbəl Bulus kal ne' mi, a ti la'ti Yal, "Mbalən gi mi' ki Lya kəni, si dlimi' kin shitu ki pe'ti."

¹⁸ Ip pətl gu mutti dibəli. Il le'ci Bulus lo'si i' yalu kal i' ul mul yallu isu, "Ge' shin ki Yesu ami bətl ki zhil pe' dəge'ti!" Aləbi i mi'gatli za'ti.

¹⁹ Nə mulban yeni shitu mbi' ulpwəsən a caku, is gob Bulus nə Sila is dəlsi swa bi lu dōbga ki utl ləba taka akina də mi' pətl shilən.

²⁰ Is təlasi kina də mi'pətl shilən is usu, "Mbaləngi Yahudawani, ko animi si tləli'mi gatł lya.

²¹ Si kulci' mi shilən u nə bə ambuni tən bəliwai u təngaki mi Lomawa ni."

²² I hwu mbalən dopga tən ki Bulus isə Silas, i mul pətl shiləni laki tə tusisi lu' ləgəl a li'si nə kumbəl ki dom.

²³ Kal ki li'tisi iye, is la'si age'lu kəndə' mbalən, i la'mul kəndə' mbaləni təp bu'si ki zoki.

²⁴ Nə' kan zhilu u, is sulsi swa gifi i' ki ndəsi tən ancın ki ngapti asən.

²⁵ Age' dlom gasi Bulus nə silas si shilən nə Lya asi utl ul ki nətł Lya, nami' ki ge'lu kəndə mbalən də gakisi kəm.

²⁶ Nəgu katł, i pəl bal ukkə atli sai nə gəsbi ki lu kəndə mbaləni uni. Aləbi aləbi i dlabi ki lu kəndə mbaləni buli, i mus zhim dom ki kəndə mi'ki kəndəyi bəbatli.

²⁷ Nə mul kəndə' mbaləni hilya u, nə' en dlabi ni ki buli u, ittus bal pəga tətł tlogawasi, gaki ti yenti mi'kə kəndə i sa kitəli.

²⁸ I Bulus tləl Yal i usu, "Bə kumi gawa'! Ciwowai musinən mida!"

²⁹ I mul kəndə mbaləni ta' bi tə mbəlli' cilti, is su gifi in nda kina də Bulus nə Silas nə nepti ki dli.

³⁰ I ki ippekkəlsi totldla i' usu, "Mi'kina, ya tapəli ta mbi pe'ti də u?"

³¹ Is ndəgi, "La'mbatl nə Yesu, kən mbi' pe'ti ki nə libiwagi."

³² Iki is dləmi' shilən ki Lya ti mus ne' mi'libi wasi.

³³ Age' gasu imul kəndə mballəni yəmsi i' okkəlisi usuwasən taka; Aləbi ti mus ne' libiwasi i pəlisi baptisma.

³⁴ Im mbəlsi libi dakkə im mbəllisi ulki dāmi; in njəkən nə hwol mbadli gaki ta la'mbatl nə Lya i mus nə mi' libiwasi.

³⁵ Nəlu cilu, i mi' pətl shiləni shin mil shinkən ki guu, summa mul kəndə mbaləni nə zhił: "Tə za' mbalən i."

³⁶ I mul kəndə' mbaləni ul Bulus su, "Mi'pətl shilən a bil zhiłi ki tə zakkini ki zənga. Nə guni kən ma'zəgga. Zənga nə hwol tugi."

³⁷ Amma i Bulus ul mi'kina i su: "Age' mbalən kən sə li'mi bəma pəłisi ulənwai, mus nə mima Lomawa u, is la'mi ge'lu kəndə mbalən. Nəgun si lyap pe'kətl mi shota? Hwe səm mbə nəgawasən səppekkəłmi."

³⁸ I mi' kəndə dlom mi dlimi mi'pətl shiləni, nə s kumi Bulus nə Silas mi' Lomawa u, is kum banti.

³⁹ Is mbə də ngep pashti ma'si, is pekəłsi də ge'lu kəndə mbaləni, də ngepsi sə'za'gatl.

⁴⁰ Kalki pe'ti ki Bulus nə Silas dəge' lu kəndə mbalən u, is lə libi də Lidiya, lu unəs ma ne' yelsəni mil bətl Lya mwani nə mudli is ndillisi mbadli. Is zəga.

17

Dlati a Tasalonika

¹ Bulus nə Sila is bəu tya Ampibolis nə Apolloniya, is mbə Tasalonika, lu u' nə lu dobga ki Yahudawa də.

² Kan unə kuḏa u, i Bulus te'ge' lu dobga, gas cin shuti maki ati shoti bi ne'si ge' lwabbati,

³ Ti dlimissi nə ndəlti tən Almasihu nən tlebbəna atl hiliya dəge' mi'məshti. I' usu, "Yesu u nə ami dləmiki u tikə Almasihu."

⁴ Genge' Yahudawa is dəgi is maga nə Bulus isə Sila, nəgu hwu' mi' Helinawa mi'banti' Lya ne' bas mudli bə tengulen wai.

⁵ Amma na Yahudawa yen kum dutugi; is yem mi' ndətl ki ga tye' ge'lu utl ləba taka, is dom mbalən is tləł dlati age' gatl. Is lə libi ki Yason, si ngau Bulus isə Silas gaki səppekkəłsi to' kina də hwu' mbalən.

⁶ Ama nəbə sa mbisi wai u, is dəl Yason ne' na mi'bətl Yesu kal te' akina də mi'kəndə' dlom kige' gatl, asi la'ti Yal si usu: "Mbalən i nə də tləł gatllyi i sinngi sa mbəki i,

⁷ i Yason njesi libi ḏa'ka. Muswasən si nge' bətl zhił ki Kaisal, si usu, gu wonda, si mbeti ki Yesu."

⁸ Nəs kum gu u, i hwu' mbalən ne' mi' kəndə' dlom kige' gatl i mbadlwəsən tləh.

⁹ Sa za'si pa is zəgawai sai nəs kan up bətliti ma' Yason ne' yelsəniwasi.

Mi' kina a Biliya

¹⁰ Nə gas pə u, i mi'bətl Yesu kal shin Bulus nə Silas Tya Biliya. Nəs mbəkəci tya ka u, is tege' lu dobga ki Yahudawa.

¹¹ Yahudawa ki Biliya ngətl ki Tasalonika nə zo' mbadli, gaki sa kan shiləni nə lyamti,

asi ya' lwabbati hu anəmi sə' eni ko ulnə Bulus dlimi u balini.

¹² Gaki gu, dəbəli ge'si is la'mbadli, hal ne' bas mudli ki Helinawa ne' mwani Helinawa dibəli.

¹³ Amma nə Yahudawa ki Tasalonika kum Bulus də dlib shilən ki Lya a Biliya u, i gen lə tyaka asi co'tisi asi tləł mbadlwəsən.

¹⁴ Aləbi aləbi i mi'bətl Yesu kal shin Bulus tya dləka, amma Silas nə Timoty is dlił a Biliya.

¹⁵ Gini la' Bulus shitu i is mbilti a Atina, i Bulus za'si nə zhił səppi Silas nə Timothy sə'su mbəti.

Bulus a Atina

¹⁶ Nə Bulus də buttisi a Atina u, i'kum dutugi gaki gatl a njikən i nə lya ki mi' pətl gonti.

¹⁷ I' gob shotti bi ne' Yahudawa nə Helinawa mi'banti' Lya age' lu dobga ki Yahudawa, nə ge'lu dobga ki ulti nə ulti taka hu cin u kənə ginə ta mbisi ləbi u.

¹⁸ I dobga ki Abikuliya nə Sitokiyawa mi' ma' ləba is gob shotti bi ne'ti. Nami ge'si ngemi, "Ya mul shilən hutu də lyap dləmti ngu?" I gen usu, "Də yedli mul bətl lya ki Atlen kəni." Sə dləmən gu u gaki Bulus də dləp shilən mul təmti tən Yesu nə hillya was ge' mi'məshti.

¹⁹ Is kanti is tolti tən ḏani ki Alasa, lu unə mil dlətl shilən də dopga ḏa u aləbi is ultisu, "Kən dlimimi yakən pyal kushti u də mbillitiya?"

²⁰ Ki mbəłlimi səmbəl shilən a kəm ḏami, mi' lyamti tən man ulnə də dləmti u."

²¹ (Mus Atinawa ne' səmbəłsi ginə də dəb Atina u, si dəb katl ba pətl ulən, amma sai kub səmbəl shilən, nə mbəlti tənki.)

²² I Bulus hilya a dlom ki mi' dlətl shilən i' usu: "Mbalən ki Atina! Ayeni i hu tən shitu u kəni kini mi' ngau ma' Lya kəni.

²³ Nə ami duttya u, ami ya' ulnə ki pəli' mi'bətl Lya u, hal ya mbi bagadi ki kyətl ləba nə lashti tənki də usu: Tən Lya u nə bə mantwai u. To ulnə ki bətliti kalu ki manəntwai gu a mbə ta dlimi kini.

²⁴ "Lya unə pəl dəb ləba nə mus ulnə gibi u tikə Lya ki lya nə atli tida dəbge' lu dobga u nə mbalən kəni nə toh uwai.

²⁵ Nəgu ni tida ngau ḏətl ma' mbalənwai. Amma t inə gawas kən tibəł mus mbalən dli nə shu'ti nə mus ləba.

²⁶ Tən mul nəm kən təpəl mus mbalən, gaki sə dəb hu una adəp ləba ḏa; idlillisi dəmtwasən nə bisi ki atlwəsən.

²⁷ Lya pələn gu u gaki sən ngauti ḏa agon as mbiti, ko nə bə tida lolu nə nəmi nən wai u.

²⁸ 'Gaki tu' ma'ti mə mbi dli ḏa, ami malled ḏa nə ndal ləba inən ḏa.' Kan unə na

mi' utl ulwakən dlimi' u, 'Mima u nduwas kəni.'

²⁹ "Gaki nəgu tun nə mini gəske Lya kən u, məkən usu kənə zinaliya ko azulpa, ko yegən wai, ulnə mulən pəli' nə manti wasi.

³⁰ A te'bo Lya a zakən mbalən ge' ləshi matiwasən, amma nəguni ti bəl mbalən zhil hu a una səppəl tem ma' Lya.

³¹ Tun nə ta zi dəbləba cin ki zə' batlti ki ci'gontu, tu' ma' mulnə' la'tu. Tən tlətti mulu də ge' mi'məshti ila mbalən də ndəti."

³² Nəs kum shilən ki mi'tləlla ge' mi'məshtu, i nami la'ki'bi, amma i nami usu, "Mi lyab kub ki dafanu tən shilən u."

³³ Tən gu Bulus za'si.

³⁴ Nami ge' mbaləni is bəl Bulus kal is la'mbadli. Age' si hal ni Diyonisiya, yakən majelisa ki Alasa, nə kəlion mul shin Damalisa, ne'gen.

18

Bulus a Kolanti

¹ Kalkə gu, i Bulus za' Atina illə Kolanti.

² Tyaka is ma isə mul Yahudu won mul shin Akila, atl zətti ki Pantas, ta ləndəb patl su' Italiya uwai nə kəli wasi Biliskila, gaki Kalaudiyas bəl zhil mus Yahudawa sə'za' Loma. I Bulus lədə yas si.

³ Gaki kyautən wasən nəm kəni ki tlətti tanti ni, iddəmi ati kyautən ne'si.

⁴ Mus cin shuti ati shotti bi nesi a ge'lu dobga ki Yahudawa, ati tle ga ki Yahudawa ne' ginə bə Yahudawa wai u.

⁵ Nəki Sila nə Timothy pe'te' Makidoniya, i Bulus gob mbətl dləb shilən ki Lya tənki, ati mboki Yahudawa toh Yesu tikə Almasihu.

⁶ Amma is nge dləmti ki Bulus as biyatlti, ibba bat lulutwas taka i' ulsisu, "Hwula wakən a ga wakən! Ulən alakən wai. Nəguni an ləti ma' ginə bə Yahudawai u.

⁷ I Bulus za'lu dobga ki Yahudawa illətən dlabi libi ki Titus Yustus, mul bədl Lya libi wasi nja nə lu dopga ki Yahudawa.

⁸ I Kilibus, mul kina ki lu dobga, ne' mus libi wasi is la' mbatl nə Lya; Kolantiyawa dəbəli mi' kub Bulus is la' mbadlə i pəlisi baptisma.

⁹ A ge' gason i Lya shilən nə Bulus ge' tlu'ti: "Bəkum bantwai; gob shilən ki Lya, bi dəm shotwai.

¹⁰ Gaki ami miki, mulən kən tile' ki dləti a' kumi' ciwəwai, ami nə mbalən dibəli age' gatlu."

¹¹ I Bulus dəm a Kolanti ti kulcissi shilən ki Lya, hwon nəm nə bwasti dlom.

¹² Amma nə Galiyo də mul kina ki atl ki Akaya u, i Yahudawa ki Kolinti is maga is tlih Bulus nə mbatl nəm is mbəlti akina də mi'pəlt shilən.

¹³ "Mulgu," si usu, "Ti tle ga ki mbalən səbbəl Lya tən shitu u nə bə zhil kən wai u."

¹⁴ Nə Bulus də lyap shilən u, i Galiyo ulsisu, "Kini Yahudawa ki shilən tən lati asən gifi u, tə kapbi pəldli ma u, da an gaki' kin kəm.

¹⁵ Amma tun nə shotti bi katl ki ləntu, nə shin nə zhil lwakən u likənən nə gawakən. Akən shilənti tən undə giwai."

¹⁶ Iki i' katsi taka də bidla pətl shilən.

¹⁷ I mbalən ki ləbi is gop Sastanisu mul kina ki lu dobga is li'ti a kina də lu pətl shilən; amma Galiyo ta pəl ulən tən kiwai.

I Bulus pal tya Antakiya ki Suliya

¹⁸ I Bulus ləm mutti a Kolinti. Is za' yelsəni mudli nə mwənə it tege' kundələn ki mal illə Siliya, nə Biliskila nə Akila. Kapin təzzaga, i' utl ga taka a Kakiliya gaki dlətti u nə' pəli u.

¹⁹ Is mbəkəci Apisa, aləbi Bulus za' Biliskila nə Akila. Tinə gawasi it te'ge' lu dobga ti shotti bi ne' Yahudawa.

²⁰ Nəs ngemti təl ləm dəp ne' si u, in nge.

²¹ Amma nə' pal bi ne' si u, i' usu, "Anpalti tedi in Lya a ndəgu." Iki is za' Apisa i' tege' kundələn ki mal.

²² Nəm mbəkəci a Kaisaliya u, illə Ulshe-lima it shin ni Ikilisiya iki illə Antakiya.

²³ Kalki ləb muttwas tya Antakiya, i Bulus hiliya dələbi i' gob lət tya ge' lu nə lu ge' atl ki Galatiya nə Palijiya, ati ndəlli' mi' bətl Yesu kal mbadli.

²⁴ Iki i mul Yahudiya won mul shin Apolos, atl ki zətti ki Iskandaliya, immbə Apisa. Mul malləba ni, tə man shilən ki Lya ki lwabbati iye.

²⁵ A kulci' shitu ki mal Lya yi, ti shilən ki Lya nə mbotlti, ti dlib ləba tin Yesu kənə kan unə də u, amma baptisma ki Yahaya tə mani katl.

²⁶ Iki gob dlib shilən ki Lya bə nə bultwai age' lu dobga ki yahudawa. Amma nəki Bilkisu nə Akila kumtu, is mbebbi a libi dasi ka is mbəl dlimitti shitu ki mal Lya də iye.

²⁷ Nə Apolos lyam dəkəshti tya Akaya u, i yalsəni dəliti is laci mi'bətl Yesu kal sən njeti in ta mbə u, Mbəkəshtwasi ma ginə lambatl nə Yesu tu tən zo' ləba ki mulban i dəm nə dəliti iye tənsi.

²⁸ Gaki ta la' Yahudawa nə shotti bi mul ndəliti iye ge' mbalən i, ti dlimissi tu' ge' lwabbati Yesu tikə Almasihu.

19

Bulus a Apisa

¹ Apolos a Kolanti, i Bulus gandəli ge'atli immbəkəci Apisa. Aləbi immbi mil kushti yen.

² I' ul sisu, "Nə' lakən mbadlu ka mbi Yal ki mbatl ki Lya wa?" Is ndəgi, "Is ultisu, ma kum mbəkə Yal ki mbatl ki Lya wai."

³ I Bulus ngemi, "To unndə baptisma ukən ki mbini?" Baptisma ki Yahaya ni is usu.

⁴ I Bulus usu, "Baptisma ki Yahaya bo baptisma ki za'ti bezən ləba ti pəlti. Ti dləmi' mbalən səlla' mbatl nə mul mbə ge' kalwasi, tiki Yesu."

⁵ Nəs kumi nə gu u, i pəlisi baptisma ge' shin ki mulban Yesu.

⁶ Nə Bulus zisi toh u, i Yal ki mbatl ki Lya mbisi, is gob shilən nə biyen, asi dləb shilən tən ləba ki Lya.

⁷ Si mus mbalən kutl nə lop kən katl.

⁸ I Bulus tegge lu dobgə ki Yahudawa ti' dləb shilən ki Lya bəna bantwai lii maki, ati shotti bi ne' si ati patlsi tettən shitu guk ki Lya.

⁹ Amma i nami pəl ndətl ki ga is nge la'ti mbadli, si byatl shitu i akina də mbalən. I Bulus za'si. I' emmi' bətl Yesu kal ati shilən ne' si hu cin ukəni age' lu kushti ki lashti a Tilanas.

¹⁰ Hwon lob adə pətl gu, hal i mus Yahudawa ne' ginə bə Yahudawa wai u, ginə də dəb ge' atl ki Asiya u, is kum shilən ki Lya.

¹¹ Tu' ma' Bulus, i Lya pəl gagashin gunə bə a ki də pətl dliwai u

¹² Hal hankicin ko lulutwasi in sa tile mi' gontu, as ndoki a du mi' gatli za'si.

¹³ Na Yahudawa yen ginə də duti də katti du mi' gatli is lyap pətl shilən nə shin ki Yesu tən mi' bəna nə du mi' gatli. Si ussu, "Ge'shin ki Yesu unə Bulus də dlib shilən wasu, ami bətl kin zhil ki pe' ni."

¹⁴ Mil nin ngi ki Siba, bal ləba ki Yahudawa, sidə pətl gu.

¹⁵ Gason i du mi'gatli ulsisu, "Aman Yesu, a man Bulus, amma kini ki wokəni?"

¹⁶ I mul du mi' gatli pe' lya innədesi ga innəgətl si nə ndəlti mus. Ippəlisi li'ton hal is pe'də libini nə kitəl bə nə lulutwai nə hwula adli.

¹⁷ Nəgu, man dli ge' Yahudawa u, ne' Helinawa mi' dəp Apisa, i kummwasən butl gobsi, i shin ki Yesu mbi nalti.

¹⁸ Dībəli ge' mi' la'ti mbadli is mbə bə ki hwuniwai a si dləb ulnəs pəli u.

¹⁹ Mbalən dībəli mi' pətl gonti is mbil ulpətl gontwasən ge' lu kənəmi i kwetdli a kina də mbalən. Nəs cimbəl natl ki lwabbatu is en nən pət up ki azulpa zangu kutl ləbi nantam.

²⁰ Tu' nəgu i shilən ki Lya mbəl tənki nə ndilti.

²¹ Kalki ndakkə mus usi, i Bulus kəndi ge' mbadlwasi təs su' Ulshelima, abbəli tu' Makidoniya nə a Akaya. I' usu, kal ki alə tya ka, nə ngessi kən ta suti Loma."

²² I' shin lop mi' dətli, Timothy nə Alastas, swa Makidoniya, tine inna' ləmdəp ge' atl ki Asiya.

²³ Age' cin u ndəl dlakən pəl dli a tən shitu ki bətl Yesu.

²⁴ Mul guptishugupon də ti gubti palpalu mul shin Dimitiliyas, mul pətl Azulpa ki lu

dobga ki Altimas, də mbəlli' mi' pətl ulti nə ultitaka ləkkina aləbi.

²⁵ Immbe sibi ge' lu kənəmi, ne' mi' kyauteŋ ginə də pətl undi ulti nə ulti taka u, i' usu: "Kini yelənsi, ini ki manini ma mbi ləkkinaki zoki i tən ulti nə ultita gu i.

²⁶ Ki yenti a ki kumti kan unə mi' bətl Bulus kal də tle ga ki mbalən aki a Apisa, nə mus Atlik Asiya. Ti usu lya unə pəldli nə toh u lya kən wai.

²⁷ I ngu kuma bəna də kina kəni, bə ulti nə ultitaka u ti hwol zo'shin wai, amma hal nə bal libi ki lya ki Altimas nən dəmti kənə baliwai; ginə də bətl lya a Asiya nə tən dib ləba u, nən bwastiti nə naltwasi."

²⁸ Nəs kum gu u, i mbatl lewisi is tləl yal lya: "Natl tən Altimas ki Apisawa!"

²⁹ Ləbdəb ten i gatli hwodəli. Imbalən gob dətl Gayus nə Alistalkus, yelənsi dukkə Bulus su' Makidoniya, muswasən is dlewsu tya lu dopga.

³⁰ Bulus lyam lə' kina də hwu mbalən, amma imil kushtiwasi haneti.

³¹ Hal ne' na bas mbalən ki atl ki Asiya, yelənsi ki Bulus, is taki' shinkən tən bəga shelti təppe' dlawai.

³² Mbalən i nə dom ga u is hwodəli: Nami də tləl Yal də dləb gwasən a gen də dləb gwasən. Na mbaləni səman ulnə lakida is domga uwai.

³³ I Yahudawa kəge mbaləni is jakən Iskanadali tya kina, is tləl Yal si pətl shilən tənti. I' uu toh tə dəm shot gaki bul'ti dlati.

³⁴ Amma nəs mani mul Yahudiya u, i mus sə tləl yel lya ki dom lop: asi usu, "Natl tən Altimas ki Apisawa!"

³⁵ Nə mul kina ki Lashti lwabbat kəge' gatli shel mbalən u, i' usu: "Kini Apisawa, okən mani ki gatli ki Apisawa də butti bal libi nə shishipti ki Altimas swai, nə yegən u nə nda sul lya uwaiya?"

³⁶ Tun nə bəkən ma'shot tibi tən usi wai u, nən mbunti ki mudələn mbadlwakən bə' pələn ulən nə kitilwai.

³⁷ I ngu ka mbəllən mbalən i ki i, si kuma sa məgəl age' libi niwai bə sa pəl bezən ulən aləbi wai.

³⁸ In Dimitiliyas ne' yelənsi ultitakawasi shilən nisida ne' mulən u, lu pətl shilən kənnəgu ki buli mi' dlətl shilən kənnəgi. A' tələ dləmti.

³⁹ Amma in ulən ki lyab mbəlliti u, to a' telen kina də mi' dlətl shilən.

⁴⁰ Nəguda mige' bəna ki, pətl shilən ki nditl kiga ki ulnə nda səti u. Tən shilən gu məkən ma' dlib ulən tənkiwai, tun nə bə shutu was dawai u."

⁴¹ Kal ki dləb gu, ippalli mbalən bi.

20

Bulus a paltya Makidoniya nə Hellas

¹ Kal ki mutti ki mbatl ki mbalən, i Bulus mbe milkushti was bi kal ki ndəllissi mbadlə, ippallisi bi illə tya Makidoniya.

² Iddu tya ge' ləbə, ti dləmi' mbalən dəbəli shilən ki ndətlki mbadlə, ngwaltwasi immbə'ci ge' atl ki Hellas,

³ akikən tə dəmmi li maki. Nə na Yahudawa yen akəndə biwasu, nə' bal nja ki tə tege' kundələn ki malu təllə Suluya, i' kəndi tə patl tya tu' Makidoniya.

⁴ Ti isə' Sopata yakənkə Palus te' Beleya, Alistalkus nə Sakundas mbalən ki Tasalonika, nə Gayus mul Dalbe, Timoti nə Tikikus nə Talopimas, mbalən ki atl ki Asiya.

⁵ Mbalən ginəs zəga kina u is bəmumi a Taluwasa.

⁶ Amma in za' Pilibi ge' kundələn ki mal kal daddabəl gunə bə yisti nit dəwai u, in mbisi a Taluwasa kalki mutti nantam. In dəm ləbi mutti ningi.

Dopga ki patl bi a Taluwasa

⁷ Ge' cin ki nəm ki mutti ningi in mbə də dəmti ki catl bələdi. I Bulus dləmi mbalən shilən, gaki ti lyab zəga lucili, i' gob dləb shiləni hal a dlom gasi.

⁸ Cilti də dəbəli ge' libi ki lya u nən dōmga da u.

⁹ Yakən gidənsi won ti ki dəmi tən dləbi ko' yetil mulshin Aptikos, i yemmbu' kanti nə Bulus ləndəp də shilən u. Nə yemmbu' kantu, tikə dəmi ge' kəps ki lya mul lu tom maki innda su'atli i kanti hwuni.

¹⁰ I Bulus pe'su' atli, im muttwatən yakən gidənsi isi it kucenti, i'usu. "Bə hwok kiniwai," "Ti kami!"

¹¹ I ki ippal twage' kəps ki lya ni dədanu itcel biledi it dəmi. I' gob shilən halcitlkəlu izza' ləbə.

¹² I mbalən kan yakən gidənsi i tya libi kahmi, is kum hwoltugi iye.

Bulus palli Kolsi ki Apisawa bi

¹³ Mine in ndakina in tege' kundələn ki mali illə tya Asus, ge'lu unə tən kan Bulus da u. Nəgu tə kəndini tən təllə tyaka tən asən.

¹⁴ Nəm mbimi a Asus u, inkanti ge' kundələn ki mal in mbə a Mitilini.

¹⁵ Lucili in tege' kundələn ki mal tekka in mbə'ci a Kiyos. Lucili danu in dəkəci tya Samas, lucili danu in mbəkəci a Militas.

¹⁶ Bulus kəndi təd dəkəsh Apisa ge' kundələn ki mal gaki kitəli' dlət a Asiya, gaki ti dleuti təm mbəkəci Ulshelima da, in nən pətu, tən cinkə pentikos.

¹⁷ Te' a Milita, i Bulus shinshin kən tya Apisa tən kolsi ki ge'lu dobgə ki shilən ki Lya.

¹⁸ Nəs mbəci matu, i' ulsisu: "Ki manən kan u nadəm ge' kini u, tun ga siu na mbə ge' atlki Asiya u.

¹⁹ Ami bətl' Lya nə zo' mbadli hal nə luu, nə bəna dībəli na tle gaki dəshiti ki tu' ki na Yahudawa.

²⁰ Ki manən kan u nə bə a kum bakkə dlib ulnə nən dətł kini uwai u, ya dlimikini ge' mbalən nə libi libi bəkə hwuniwai.

²¹ Ami dlimi' Yahudawa ne' mi' ginə bə Yahudawa wai u səppal ma' Lya nə ngesi as dlim bezən ləbawasən as la'mbatl tən Yesu.

²² In ngu Yal ki mbatl ki Lya, də tənəni talə Ulshelima, aman ulnə tə ndani ami uwai.

²³ Amani katl hu gatlu kəni Yal ki mbatl ki Lya də dlimitəni kəndəti nə tle' bəna də bəttəni.

²⁴ Ngo' nənəgu, a pal gayi ulənwai; Lyamti ki mbadlini iki ta pa' taltu a njikən ulnə Yesu bələn u, dləb zo shilən təmi ki Lya.

²⁵ Nəguni a mani muswakən kəkən yəntən nəwai, kini u na bəlkin tyai də dləb shilən ki guk ki Lya u.

²⁶ Gaki nəgu, ami dləmikkin asəti, ape' dəge' alhaki ki hwula wakən i.

²⁷ Gaki a kum bakkə dlimikkin mus ngati ki Lya wai.

²⁸ Bütən gawakən, nə kuma mus hwu mbalən nə Yal ki mbatl ki Lya pəli kini, dəmni mi'zə' dwadən tənsi u, dəmni mi' byatl mi'bətl' Yesu kal ginə' ulsi nə hwulawasu.

²⁹ Amani kal ki zəgga ini, mi'dashti ki tugen nən tēti ge' kini, səkən kub ciggokə hwu mbalan i wai.

³⁰ Age' kini ma mbalən yen nən tləttodi, as gəl bali gaki səddəli gawasən mi'bətlisi kal da.

³¹ Gaki nəgu dlilni gal! Dambilini, hwon maki ngu aza' pikkin shilən wai gasi nə dloncin, hal nə lu.

³² Nəguni ami za'tikin toh də Lya, nə zo shilən wasi, i likə' kini abbəlkin gado ne' mus mi'zo' mbadli.

³³ Azi dwadən tən upki ko lulut ki mulənwai.

³⁴ Kini nəgawakən ki manini toh i kən də bəltən ulnə ami lyamti u, nə ki mi'ginə ami ne'si u.

³⁵ Age' mus ulna pəli u, ami nune' kini, tu'tən bətliti kyautən hwel kən tə dələn mi'ləshi ndətl da, aki dambətl shilən ki Yesu nə usu: "Bətlī ngətl kanti nə albalka."

³⁶ Nə Bulus ngwatł shilən wasu, in ngus atl mus ne'si is shilən nə Lya.

³⁷ I muswasən is go' kulu, is kucen Bulus asi swattiti.

³⁸ Ulnə mbəllisi du mbadlu iki shilən wasu nə' usu səkən yetti nuwai u. Iki is la'ti shitu tyama' kundələn ki mal.

21

Ləkkə Bulus Swa Ulshelima

¹ Kal ki bwastimi ne'si, inte ge' kundələn inta'mi swa Kos, tucili insu Lodas nə Patala.

² Nəm mbi kundələn mul dəkəshti tya ge' atli ki Pinikiya u, inte gibi inziga.

³ Nən yen Saipulus te'ka u inpalti tən tona, in few kina dələ' ge' atli ki Suliya, in shiti a Taya, aləbi təkundələn ki mali shi' kayawasi.

⁴ Nən mbi lu u nə milkushti dā u in dām ne'si mutti ningi. Tən ndəti ki Yal ki mbatl is pi Bulus bəllə Ulshelima wai.

⁵ Amma nə cin tləti nən pə u, in hilya in few kina dā ləti. Muswasən, mudli nə mil, is la'mi shitu tya kal gatl, iki ingus a tən bəgasi in shilən nə Lya.

⁶ Kal ki palli' yelsəni bi inən, inte ge' kundələn, sine ispal tya libi.

⁷ In gop ləti nən a Taya u in mbəci Talamayas, inshinni yelsəni, in mun nəm ma'si.

⁸ Lucili in hilya inmbə Kaisaliya, in tye libi ki Pilibus mul dləp shilən ki Lya, gunə nənkanə ge' ningi i' u.

⁹ Tinə mil mudli upsi, ginə bə apəl ki nditi wai u ginə dā dləb ləba ki Lya.

¹⁰ Kal ki mutti ten aləbi, i mul njeshinkən ki Lya won mbə, shinwasi Agabus inmbə te' atli Yahudiya.

¹¹ Nəmbə ma'mi u, i' kan ul kəndə dlom ki Bulus i' kəndə toh nə asənwasi, i' usu "Ulnə Yal ki mbatl ki Lya dləmi u ngu, 'Nəgu Yahudawa ki Ulshelima sən kəndə mul ul kəndə dlom u a bətti atoh dā ginə bə Yahudawa wai u.' "

¹² Nən kumi nəgu u, mi ne' mbalən i nə ləbi u in bəl Bulus bi bə su Ulshelima wai.

¹³ I Bulus usu, i' usu "Yakən ki kulu aki calitən mbatl dā? A mibo galkən aminda, amida bultti' kəndə twai sə lyami as tlo a Ulshelima tən shin ki mulban Yesu."

¹⁴ Nə bəta kum sheltwai u, indəm shot, in usu "Tə Lya pəl ulnə mbunitu."

¹⁵ Kal ki gu, in kan shitu ki su' Ulshelima.

¹⁶ Nə milkushti yen te' Kaisaliya is la'mi shitu is mbəlmi libi ki mulshin Manason, lu unətən dləda u. Mul ki Saipulus mul bəl Lya hwon di bəli.

Bə'citi ki Bulu a Ulshelima

¹⁷ Nəm mbə Ulshelima u, Yelsəni inən njemi nə hwol tugli.

¹⁸ Nə cilt kəlu i Bulus ziga ne'mi swa ma' Yakubu, kolso Ki Ikilisiya mus asi dā.

¹⁹ Nə Bulus shinnissi u, itl' dləmi shilən bi nə bi kə ulnə Lya pəllitu age' mi'ginə bə Yahudawa wai u atən kyautən wasi.

²⁰ Nəs kumi nəgu u, is nalt Lya. Is ul Bulus su: "Yani, zangu nəmi Yelsəni, Yahudawa bəl mbadlwəsən, ma' Lya singu mi'ndəti kəmbatl kəni ge' bətl zhil ki Musa.

²¹ Mbalən tle kup su usu tənki dā kulci' mus Yahudwa ginə bəda ge' mbalan ki Musa wai u sədlat zhil ki Musa taka, ki

dləmmisi bəst səl millwasən ko as bəl Ləba ki kolso inən wai.

²² Yakən təm pəlini ngə? Katlti dāwai sən kub mbəwa gi.

²³ Gaki nəgu pəl ulnə tən piku. Mbalən upsi ni mīda ginə kan dləlliti u.

²⁴ Kan mbalən i, a bələn zhil ki kushti ki zo'ki mus, a' bətl mus ulpi səmbi sə' utl gada. Tu' tən shitu gu, mus nən ma'dli ulnəs dləmi tənku, bali dā gībiwai, amma ki gawagi ki bətl zhil ki Musa.

²⁵ Tən ginə bə Yahudawa wai u mi'bətl Yesu kal, mashin lwabbat swai i tēngaki bəs dām ulki dāmi ki lya ki mi' pətl gontwai, bəs pəl kontwai bəs dām tlu u nəs ceti' yalu wai nə dāp tlu nə hwula wai

²⁶ Nəlu cilu i Bulus kan mbaləni asa likən gawasən i. I ki i' tege' libi ki Lya tə' dləmi cin ngatlti ki likə' gawasən, nə bətl Lya ləba ki ulkə okətl bezən ləba ki ko wonngi wasən.

A gop Bulus si

²⁷ Nə mutti ningi bal nja nəpa'tu, gen ge' Yahudawa te'ge' atli ki Asiya is yen Bulus ge' libi ki Lya. Is cəkəl hwu mbalən is gobti,

²⁸ asi dulle asi ussu Yelsəni inən Isla'ilawa, dələn mi! Mulgu ti dā kushti mbalən sə mbəl mbalən inən nə zhilin nən nə lu u dādanu, inmbəl Helenawa yen i kon nə lu bətl Lya."

²⁹ (Gaki tedi sa yen Bulus isə Tulopimus, mul Apisa, age' gatl, is eni kənə Bulus mbəllənti ge' libi ki Lya.)

³⁰ Mus gatl is hwodəli mbalən is tlətte' nə kitəl is gob Bulus is dəlti twa dla dā ge' libi ki Lya, is dləusi dā le'dlābiyi.

³¹ Si ge' ngau shitu ki tlotti gu' u, i shilən ləkina dā bali ki mi' ki ndə dlom ki Loman kise mus gatl ki Ulshelima dā dlati.

³² Aləbi i' em mi'kə ndə'dlom ki Loma nə na ki bazi ki mi'kə ndə'dlom is tlə swa ge' hwu mbalən. Nə mbaləni yen ki bali ki mi'kə ndə dlom nə mi'kə ndə' dlomwasu, is za' liti Bulus.

³³ I bal mulkina ki ndə dlo mi hilya i' gobti, i' laki sə'kəndəti nə zhim dom lob. Iki in gyem mi tikə on ngi ya tə pəli.

³⁴ Nami ge' hwu mbalən ni si la'ti yali gi dā dləp shilənwasi gen dā dləb gwasən. Gaki o'tilu dibəli hal bali i' ambi gas ki bəl shiləni wai, il laki sətəla Bulus ge'lu dəb kəmi' kəndə'dlom.

³⁵ Nə Bulus mbə tən lu dəkəsti u, sai nə mi'kəndə'dlom kanti ki kami gaki tləl mi'gatl ki mbalən.

³⁶ Dopga ki mbalən i nə bəlsi tedu asi la'ti yali asi ussu, "Mi tləti!"

Bulus Shilən nə mbalən

³⁷ Nə bal ki mi'kəndə'dlom təla Bulus a ge'lu dəb ki mi'kəndə dlo mu, i' ul mulkina ki mi'kəndə'dlo mi su, "Kən ndəti ta shilən

mika?" "Ki manən shilən "Nəbi ki Hel-lenanci bo?"

³⁸ "Kikə' mul masal mulu wai wa? Gunə hwon ki te'kal nə b̄ye u, i' tləlli mbalən ndəlt Kəga, hal it dəl mbalən za'ngu upsi mi'tlwam mbalən a ge' delgən u"

³⁹ I Bulus ndəgi, Ami mul Yahudiya ni, te' Talsus age' atl Ki Kilikiya, ami Yakan gatł kəni gatlu nə si kumti nə nali u. Mmi bətl ki bi zakəni tapi Mbalən i shilən."

⁴⁰ Nəmul kina ki mi'kəndə dlom bətl shilən u, i Bulus dləltən gəbsi i' ta'ki hwu' mbalən toh lya is dəm shot, muswasən ishinnisi nə bikə Alamaya.

22

¹ "Yəlsəni nemi' zə'mini, kumən nə ni ta dləmi kin ulnə nda u, gaki ta pikini a pəl bezən ulən wai."

² Nəs kummī tashin nisi nə biki Alamaya u, is dəmciv. I Bulus usu

³ "Ami mul Yahudiya ni, zəkkə Talsus ki Kilikiya, age' gatlu anali. Ami mul kushtini amalğən də Gamaliel gunə kulci zhil ki mi'zə'mi'zəm mini u. Ami nə bətl ki bətl Lya kənə kan unə muswakən ki pəltin sə'ti u.

⁴ Hal a la ki mbalən bətl ki bətl shitu u i, ami gobti mwani nə mudli a kəndəsi a atlosi.

⁵ Bal ləba nə mus mi' dlətl shilən wasi nən ziti nə dwadən. Ama'si akan shinkən ki elseni ini Yahudawa yasuli swa Dimas-cus, Ya b̄eu də gopti mbalən ta sulsi ge' lu kəndə' mbalən ki Ulshelima as pəlisi bezən ləba.

Bulus dləm u ndi patltem ma' Lya wasi

⁶ "Amige' ləti a bal dləncin na bal nja nə Dimashku u, bənə mantiwai i bal ciltton pe'sul lya i ga ndələni.

⁷ Ya nda atli yakum ya lon də ultənsu, Shawulu! Shawulu! Yaki pəltən bezən ləbada'?

⁸ "Yandəgi 'Ki wokəni, mul ban?' I' ulənsu. 'Amiki Yesu mul Nazaleh, mulnə ki pəllitti ngashtu.'

⁹ To, ginə ne' kən i yen ciltisi, amma sakum yal ki mul shilən nə amiwai.

¹⁰ Ya usu 'To, ya tapəli, mulban?' I mul ban ulənsu " 'hilya, ki'lə Dimas-cus, tyaka sə' dləmi' ulnə' ki' pəli u.'

¹¹ Na dəm dwa u gaki ciltu. Mbalən i nə' ne' kən u is goppi toh is sullən swa Damascus,

¹² "Mulən də mulshin Hananiyi immbə makəni. Ti mul bətl zhil ki musa mulnə mus Yahudawa ki dəmi aləbi də ndwatiti u.

¹³ Na' dləl malğən də kən u, i' ulənsu, Yəlsə ini Shawulu, tə Yelluwa' pali! A ləbi a ləbi idwadən i b̄uli Ya yenti.

¹⁴ I' usu, 'Lya ki kolsi inən a olki gaki ki man ulnə ge' mbadlwasu, Kin ye' mul zoki mbatlu, kən kub shilən abiwasi.

¹⁵ Kən dəp mul pətl yenti ki dwadən wasi ma' mus mbalən tən ulnə' enini nə ulnə kumini u.

¹⁶ To nəgun u yaki butti? Hilya, tə pəli' Baptisma a o'kalē' Bezən ləbawa' taka, tu' ma' mbe' shinwasi.'

¹⁷ "Na patl te' Ulshelima a ami shilən nə Lya age' libi ki Lya, i tlu'ti mbini.

¹⁸ Ya yen mulban də shilən nə ami. I' usu, dlewki! Ki'za' Ulshelima, gaki mbalən aki səkən ndə'ti nə pətl yenti ki dwadən u nə ki dləmti tən kən uwai.'

¹⁹ " 'Amine ya usu, mulban, 'Sima gawasən səmani hu lu dobga ukəni a kəndə mbalən ginə la'mbatl tənku ya li'li'si.

²⁰ Gasi unəs bəna hwula ki Istipanusu, mul pətl enti ki dwadən wagu, a ami ləbi ki dləli, ami bətl kal ki ulnəs pəli u, amine ya bu' lulu' kəmi' tlotti.'

²¹ "I mulban ulənsu, 'Hilya; ta shinki tya lolu ma' ginə bə Yahudawa wai u.' "

²² I mbalən dobga də ga'ti kəm tən shilən ki Bulus hal immbə tən shilən u də, is tləl yal is usu "Tloti! Tə bwas undi mulu nə dəb ləba a mbuni tət dəm tən ləba wai!"

²³ Asi matlti asi pe'ti lya nə dla'ti lulut-wasən asi tləl kushka lya.

Bulus a Loma

²⁴ Imul kina wasən bəl zhil ki sutl Bulus ge'lu dəb ki mi'kəndə' dlom. A gyemti nə dləmtəl, gaki tən man shitu u nə laki i mbalən də lakitti Yal də nəgu u.

²⁵ Amma nə kəndətti nə zhimu, i Bulus ul balmul kəndə dlo mu nə nja nəti usu "A mbunni ki pəli mul alt ki Loma dləmtəlla, bəka mbiti nə lati asən gimbi waiya?"

²⁶ Nə bal mul kəndə dlom ki Loma kumi nəgu u, illəmak mul bətl zhil ki kəndə dlom i' ultisu, "Yaki lyab pəltini? Mulu mul Loma ni."

²⁷ Imul bətl zhil ki kəndə dlo mi' ul Bulus su, "Dləmini ki mul Loma kəma?" I' usu, "E."

²⁸ Imul bətl zhil ki kəndə dlom, i' usu, amicibo sai na bətl bal ulpi ya mbi dəb yakən atlda." I Bulus usu, amicibo nə nali sə zənni."

²⁹ Gaki nəgu, ginə də lyab gyehti u, is mbə gi nə kali aləbi aləbi. Mul bətl zhil ki kəndə dlo mi' nəm mani, ti gawasi ta kəndə Bulus mul Loma u, i bult gopti, in ngu taləge ta kəndəti.

Bulus akina də mi'dləl Shilən

³⁰ Nə lucilu mul bətl zhil ki kəndə dlo mi' illyami təm man ulnə Yahudawa təla shilən tən Bulus də u, ittəngəti, idləlisi zhil nə bas ləbasi nə mik atlti səddomga, apa immbəl Bulus idl dləti a kina wasən.

23

¹ I Bulus uti mi'dləš shilən ki atl dwardən i' usu, "Yelsəni ini, bətl Lya kən amida nə mbətl ki zoki hal i mbəl cin ki səti də."

² Ananiya bal ləba ki Lya ul ginə ki dləli nja ma' Bulus su sə'op biwasi.

³ I Bulus ultisu, "Ki mul ngashtu, "Lya nən litiki, ase, ki dəmnı ki u bə zitən zhil kən ki dəya, ki ngu də usu tə duni, gu shot nə zhil ki Musa

⁴ Ginə ki dləli nja nə Bulus su is usu, "Bal ləba ki Lya kən ki byel twa?"

⁵ I Bulus ultisu, "Yelse ini, amani ti bal ləba ki Lya kən wai, Ki laciada: 'Bə'dləm bezen ləba tən mul kina ki mbalən wai.' "

⁶ Nə Bulus yeni, nami Sadukiyawa ni nə gen Palisiyawa u, itltəl yal age' lu domga i' usu "Yelsəni ini, A mi' mul palisiyawani, yakən Palisiyawa. Tən a dlil mbadli i tən tləl lya ki mi' məshti i ami tleb bəna də."

⁷ Nə' dləmi nəgu u, i dlan nda ge' dlom ki palisiyawa nə sadukiyawa, i dob gani bwəsi.

⁸ (Amma Sadukiyawa sa ndə nə hillya ge' ki mi'məshti twai, bə mi'shinkən ki Lya dəwai, bə yal ki mbətl ki Lya dəwai, amma mus palisiyawa is ndə' nə nali.)

⁹ I bal dla' hillya, gen ge' mi'lashti ki dəlika ki palisiyawa is tləlyal asi shottibi. Asi ussu "Mibo mambi mulu nə bezen ulən wai," is ussu. "Ko yalkə mbətl ki Lya ko mulshinkən ki Lya kən shilən nəti u pa?"

¹⁰ Nə shotti bi i ndəndəlu i mul kəndədlom kum mbulti bas kyakkyash Bulus. I' bəsi zhil tə mi' kəndədlom susudi sə' kanti də ma'si nə ndəlti sə' tələti ge'lu dobga ki mi' kəndədlom.

¹¹ Nə gas pə u i mulban dləl nja Nə Bulus i' ultisu, "Ndəl mbadli kan u nəpəl enti nə dwardən a tənken a Ulshelima u, nəgu ki' pəl enti nə dwardən ini dādanu a Loma."

Sa Kəndə i sə' tlo Bulus

¹² Nə lucilu i Yahudawa mabi is usu nə ndaltannaca sə' kən dəmti nə tletiwai sai nə sa tlo Bulus.

¹³ Ginə kəndə shilən u sə'ngətl mbalən kətl ləbi upsi.

¹⁴ Is lə ma' bas ləbasi ki Lya nə mi'kina is usu, ma dlil bal tannaca i məkən dəmtiwai nə tletiwai sai nə ma' tlo Bulus.

¹⁵ Gaki nəgu kini nə mi'dləš shilən dləmi mul'kina ki kəndədlom sə' mbəlli kinti, kənə ki' mbələn ngep gəs ki shilən was tən kini iye mi kuma ki dləli tən asən kən mi'da tən tloti nə mbətwasi.

¹⁶ Nə yakən ki yelse ki Bulus kumi nəgu u i' suge' lukəndə mbalənisi idləmi Bulus.

¹⁷ Iki Bulus taki bal mulkina ki kəndə dlom gudəl nəm bi i' usu, "Kan yakən gidənsi u ki tələti ma' mulkina; tinə shilən u nə təl dləmi tu."

¹⁸ I' kanti it tələti ma'mulkina, i' usu, "Bulus, ki lu ki kəndən mbalən, shinəni takami' yakən gidəsi u tedi tən gaki ulki dləmi ni' də."

¹⁹ I mulkina ki kəndə dlom goppi yakən gidəsi i' tōh tedi, amaləni in gyemti, "Yaki lyamti ki' dləmini?"

²⁰ I usu: Yahudawa sa kəndə i sə' gyemki ki mbəlisi Bulus ma mi'dləš shilən akyau kənə sə' gyemti ki zokini tən shilənwasi.

²¹ Amma bə ndəgiswai, gaki mbalan ginə ngətl kutl ləbi upsi sibuttiti age' dəlgən. Sa dlil bal ndaltannaca i səkən dəmtiwai nə tletiwai sai nə sa tloti butti səda katl ki ndəgisi."

²² I mul ki ndədlomi dəlli' kəmu i' za' yakəngidənsi isi is zəga nə: "Bə' dləmi mullən shilən u nə' dləmi uwai."

Is pal Bulus tya Kaisaliya

²³ I mulkina mbe bas mi' kəndədlom was gudəli lob bi i' ultisu, "Gadlən mi' kəndə dlom kutlt cen lob nə mi' kəndə dlom mi'to'tən bətsi, kult ləbi ninngi, nə mi' dlati nə zo kult cen lob sə'su Kaisaliya nə dom nətapsi ki gasi.

²⁴ Ngayi Bulus bətsi tətə' tənki asulənti ma' gobna ki Pelis."

²⁵ I mulkina ki mi' kəndə dlom lash lwa-bati kənə nəgu:

²⁶ Te'ma' Kaldiwas Lisiyas, tu Ma'mulnalti, Gobna Pelis. Shilniti mul nalti.

²⁷ Mulgu Yahudawa si lyam tloti, amma yalə nə mi' kəndə dlommi yakwacati, a kumi timul dəm ki pit a Loman kəni.

²⁸ Ami lyamti taman yakən laki singettida, ya mbəlti ma' mi'dləš shilənwasən də.

²⁹ Yambi si dakətti tən shilən ki kushti-wasən, amma bezen ləba u nəs zitu atala ki kəndəti ko tlotwai.

³⁰ "Nakumi sa kəndi bezə' uləntintu, iki ya shini sə'talati maki. Ya ul mi' pətti nə shilən ni su sə' dləm ulnə pəli u akina wagi.

³¹ Tən gaki nəgu imi' kəndə dlom kan Bulus ne'si a gasi is talati Antipatlis.

³² Nə lucilu is za' mi'kəndə dlom mi'təttən bətsi sə'zəgane'ti, is paltya gelu dəmtwasan.

³³ Nə mi'kəndə dlom mi'təttən bətsi mbəci Kaisaliya u, is bəl Gobna i lwabati is za' Bulus atoh wasi.

³⁴ Nə gobna ya lwabatisi u, i' gyem Bulus kibo age'lu u kənkida. Nə'kumi a Kilikiya u,

³⁵ i' usu, "Anga'kiki kəm ən mi' pəl ki nə shilən sa mbə u." I gobna i bəl zhil sə', dləl Bulus a bidla ki Hilidus.

24

Sa tələ Bulus akina də Bilatus si

¹ Kal ki mutti nantam i bal ləba, Ananiyas, is su Kaisaliya nə mi'kinayen

nə lauya mulshin Taltulus, is təla shilən ki Bulus akina də gobna.

² Nə sul Bulus gifi u, i Taltulus mbəl shilən akina də Apilikus: "Mul nalti tu'maki mbalən mbi dəp kizoki mul mbunti, tu'ma' yellu loluwa' kən likən dəb ki mbalən inən də.

³ Ko a nəmi, mbalən inən si godeki ko a una.

⁴ Amma gaki ba dəmbəl ki, Ami ngepki nə zo' mbadlwa gu ga' kimi kəm tən ndo'ləs ulnə tən dləmiku.

⁵ "Mə mbi mulu mul ngaushilən kəni, mul mbətl dlatl kəni adlom ki Yahudawa nə ko a u nə age' dəb ləba, kuma tikə mulkina ki dəlaka ki Nazalawa.

⁶ Hal ti lyap kon nə libi ki Lya; in gobti. Nə lati mbatl ki tən pəli' shilən tən zhillinən.

⁷ Amma mul kina Lisiyas kəm shiləni u i' mbə i' kanti də mami nədəlti.

⁸ In ka cetti nə gawagu, kən ma' bali tən mus ulnə mi dləmti təntu."

⁹ I na Yahudawa yen pə kal ki shilənisi, is ndəgi shiləni nəgudə.

¹⁰ Nə gobnayi ndəgiti tə' shilən u, "I Bulus usu, amani hwon dimbəli ka tle pəli' mbalən i shilən i. Nə hwol mbatl kən ta pal shilən ini.

¹¹ Kimanini a ngəl muttu kult nə lob nə patl tai ini a Ulshelima də shilən nə Lya wai.

¹² Mi' mbətl shilən i sa mbi də shot bi nə tilit gatl lya nə mbalən age' libi ki Lya wai, nə age lu dopga ki Yahudawa nə age' gatli.

¹³ Sə'kən ma' dləmi'ki ulnə lakida is mbələn də makuwai.

¹⁴ Amma a ndəgi, nə shitu u nəsi mbeti ki 'Dalika u, nə ami bətl Lya ki kolsi i nən də u, ami lati mbatl nə mus ulnə ki laci ge zhil ki Musa nə ge lwatbat ki mi' nje shinkən ki Lya u.

¹⁵ Ami la'ti mbatl nə Lya, kan u nə gi də La'ti mbadlu, nən tlətl mi'məshti, mi'zo'mbadli nə mi'bəsən mbadli.

¹⁶ Gaki nəgu, ko a nəmi ami dətł mbadli gaki bədəm ulkə dləmi ma' mbalən nə ma' Lya.

¹⁷ "Kal ki zati Ulshelima nə hwon ten ngulen, Ya paltya ta dətł mbalən inən, a bəlsi ulki toh ini nə ulki keli' Lya.

¹⁸ A mi ge' pəlti nəgu is mbi nə ki peshti age' libi ki Lya. Bə ami də ne' hwu' mbalən wai bə a tili mbalən mbadlwai.

¹⁹ Amma Yahudawa yen də tye'ge' atl ki Asiya, ginə a mbuni asi ki a kina da'ka, si təlla shilən i ma'ki ən shilən won nisida tənkon u.

²⁰ Ko aza Mbaləni sə' dləb lati asən gifi u nə mbi nə nali u, gasi u nə a dləl kina ki mi'dlətl shilən u,

²¹ Atən shilən nəmon kən katl na tləl yali a ami ki dlili akina də si, ya usu 'Gaki tlətl lya

ki mi' məshti si pəlitən shilənda akina wakən a sətti.' "

²² Pilikus nə dəm niki timul ma'ləba a tən shitu u, i' dlətləsi. I' usu, "In Lisiya mulkina a mbə u," "An poci'kin shiləni."

²³ Ibbəl bal mul kəndə'dlöm bəl zhil təl le Bulus, amma ibbəlłti mbul ki təza' yelənsi wasi səmbə sə ngawi' wunnə ti lyamti u.

²⁴ Kalkə ləb mutti i Pilikiya mbəna kəliwasi Dulisila, yakən Yahudiya. I' shin shin kən sə'mbəlli' Bulus i' gakk' kəm tən la'ti mbatl nə Almasihu Yesu wasu.

²⁵ Nə Bulus də dləb ulkə zoki, nə ngapti ga nə zə' batltu nədə bətu, I Pelikus kum bultu i' usu, "Nə guni apə i! Kən ma'zə'ga. In a mbi mbulu an ta'ki ki bi."

²⁶ Gaki ti la'ti mbadli dəgon a Bulus bətl ulpi, i lakida i' gob takinti bida ati shilən siti.

²⁷ Kalki hwon lob, Bolkiyes pəstas nje Pilikus. Pilikus ne gaki ngau holhuwla ma' Yahudawa i'za' Bulus age' lukəndən mbalən.

25

Bulus Təla Shilən kina də Kaisal

¹ Nə Pestus mbə'ci ge' atlwasu, Kal ki mutti maki i' za' Kaisaliya illə Ulshelima,

² Iki i bas ləbasi nə mi'kina ki Yahudawa is təla shilən ki Bulus ma'ti. Is bəl Pestus bi

³ tə' dəlsi, səm mbəl Bulus a Ulshelima, amma is kəndi tə gen hwun tən shitu gaki sə' tloti.

⁴ Amma i Pestus ndəgi i' usu, "Bulus ki i dle Akaisaliya, ami nə gayini ami lyab ləti tyaka ge' muttuni.

⁵ Hwe tə na mi'kina wakən mbə ne' kəni, in a mbi mullisi nə lati asən gifi u as mbəl shilən wasi."

⁶ Pestus a ngətl mutti usəpsi ko kutl a tine'siwai, i lə Kaisaliya. Lucili i' totən kundən guntwasi, illaki səm mbəl Bulus a kina da'ka.

⁷ Nə Bulus tette' gifi u, I Yahudwa ginə mbə te' Ulshelima i is gadəl ti galgal. Asi mbətl shilən dimbəli tənti bəsni, gini sima bəs Mani wai u.

⁸ I Bulus dləli gawasi: i' usu "Amibə a lew nə zhil ki Yahudawa wai ko libi ki Lya ko Kaisallwai."

⁹ Pestus, ne gaki ngau hwol hwula ma' Yahudawa, i' ul Bulus su, kən ndə'ti ki'su Ulshelima səp pəli shilən a kina daka tən usi nəsi zi'ki gawa?"

¹⁰ I Bulus usu: "Nəgun u ki dləli ami də abidla shilən ki Kaisal, a ge'lu unə mbuni tə pəli shilən da u. A pəli Yahudawa ulən wai, ki gawagi ki mani nəgudə.

¹¹ In lati asən gifi i u atala tlotu, ai, a kən dlali məshtwai. Amma in bal shilən nisi də tən ulnə si ngauti tən kən u wai u, to mul

bətl Yahudawa ami dawai. Ya ngayi tə mbəl' shilən ini a kina də Kaisal!"

¹² Kalkə shilən ki Pestus ne' mi'dlədl shilən wasi, indəgi i' usu, "To ka ngayi tə tala shilən wa' kina də Kaisal. To ma' Kaisal kən ki'lə!"

Bulus akina ki Agalipa nə Banis

¹³ Nə tləp mutti tenngulen u, i Guu Agaliba nə Banis is mbə Kaisaliya gaki sə' uli Pestus dem.

¹⁴ Is ləm mutti tyaka dibəlu, iki i Pestus dləm shilən tən Bulus u. I' usu: "Mulən aki gunə Pelis za'ti ge'lu ki ndə mbalən.

¹⁵ Na lə Ulshelima u, i bas labasi nə kolsisi ki Yahudawa is mbəl shilən tənti, is usu ta poci' shilən.

¹⁶ "Amne ya ulsisu Lomawa aku də pətl guwai, tə'zi mul lati asən gibi batltwai, gaki tələ' mulən də hwol tugwai, sai nəti nə mi'pəlti nə shilən sa mbə sa makina də pətl shilən, ammbi abmbun gawas tən shilən u nəs mbəli təntu.

¹⁷ Nəs mbə kummwasən u, a dəmbəl shiləni wai, citl ki lu ya totən kundən gun-tini ya bəl zhil sən mbəli mulisi.

¹⁸ Nə mi'ship shilən hilya u, a kum bezən shilən u nə a la'mbadli sən dləmti tən tuwai.

¹⁹ Sai hwu'shilən yen kən sə mbəlli tənti tən bətl Lya wasən, nə mulən kise Yesu, gunə məcū, amma i Bulus dləl katl tən ta məcūwai.

²⁰ Amine a hol kan unə ta bəl gəs ki shilən u da u i: Ya usu ko tən suti Ulshelima gaki sə' pəllit shilən swaka.

²¹ Amma i Bulus ngayi sə' dləl shilən wasi, i Augustas ya shilən nisi, iki ya bəl zhil sə' idlati sai gasi u nə a taki Kaisal ti u."

²² I Agilipa ul Pestus su, "Ami gayi ma ami lyap kup ulnə tə mulu dləmi u." I Pestus usu Akyeu kən kubti."

Bulus akina ki Agilipa

²³ Nə citl kəlu Agilipa nə Balniki is mbə age' naltwasən ki gunti is te'ge' kəs ki dləl shilən ne' mi'kina ki dlati nə bas mbalən kige' gatli. I Pestus, bəlsi zhil sən mbəl Bulus.

²⁴ I Pestus usu, "Guu Agilipa, nə mus mbalən i nə ne' mini u, kən də ye' muluwa gunə Yahudawa mbəl shilən was a Ulshe-lima nə a ki a Kiasaliya, asi matltti ambuni təzati tə' dəm tən diwai.

²⁵ A yen ulnə' pəli i a kəmməsh tuwai, tun nə ti nə gawas kən tə ngauyi sə' palshiləni akina ki Augustas, ya usu an takkitki tiswai.

²⁶ Amma ulən nida gunə ta laci mul ban ini gawa suwai. Tən gaki nəgu ambəlti kina wakən da, nə akina da'ka Guu Agilipa, ko gaki kal ki gyepti an ammbi ulnə talaci u.

²⁷ Tən yati ini, ndokkəkkəni tətə' mul ki kəndi bənə mbitti nə ulnə' pəli uwai."

26

Bulus Dləli Gawasi Akina ki Aglibas

¹ Iki i Aglipa ul Bulus su, "A ndəgi ki'shilən a'dləli gawagi." I Bulus ta'toh lya l'gob shilən l'usu:

² "A mbi zo' asən i Guu Aglipa, nə dəmniki akina da'ka ta dləli ta shilən asəti u tən mus ship shilən u nə Yahudawa pəli u,

³ Nə dəm niki Ki mul ma' ləbani ge'dəb ki Yahudawa u nə shilən wasən u. Ami ngepki ki' ga'ki kəm nə ngaptibi.

⁴ "Mus mbalən ki Yahudawa səman dəmtini a də ya'ni, tun tlə tini age atlini, nə a Ulshelima.

⁵ Səman nəni tun tede ən sən dləb ulnəs mani tənkan u, Səmani ami mul bətl dalika mul ndəl tuni ge' bətl Lya inən, a pələn dəpkə mul palisa.

⁶ Nəguni tən gaki la'tti mbadlə tən dləlliti u nə Lya pəli mi'zə' mi'zəm mini u i lakida ami ki dləli tə pəli shilən da asəti.

⁷ Guki dləlliti ki bi inən kutl nə lop ginə də la'ti mbatl nə bətl Lya gasi nə dləncin si la'ti mbadli sə'en njikən twasi. Guu Aglipa, gaki la'ti mbaldlu Yahudwa də pəltən nə shilən da.

⁸ Yalaki da tən yenti wakən Lya kən ma'tlil mi'məshwaiya?

⁹ "Tedi ammi gayi ni ya yeni kənə mbunni tapəl ləba iye' ki kon nəshin ki Yesu mul nazalat.

¹⁰ Nəgu apəli a Ulshelima. Tən ndə'ti ki bas ləbasi ala' mbalən mi'bətl Yesu kal dimbəli age'lu kəndə' mbalən, hal bəl tl-wassi u, ami pə' kal ki nəgu.

¹¹ Cin dibəli atle bətl lu dobgə ki Yahudawa a ami pəlissi ngashti, ami la'tisi sən nge Lya. Gaki kub dutugwasən, a ami bətlsi kali hal tyage' atlen a ami pəli'si ngashti.

¹² "Age' nəguni, ami lə' Dimaskus nə ndə'ti ki bas ləbasi nə shinkən wasən.

¹³ Adlocin, Guu Aglipa, ami tən shitu nəgu, yayen chilti sul lya, ngətl chin, nə chilti, də chilt a malgən ini ne' elsəni dutini.

¹⁴ Musi nən in nda atli, yakum yalon də ussu nəbi ki Alamai, 'shaulu, shaulu, Yaki pəltən besən ləbada? Bəna ki da katl nəki nge tən u.'

¹⁵ "Ya usu ki okəni, mul nalti? I mul ban usu. "Amiki Yesu, gunə ki pəltən ngashtu,'

¹⁶ Hilya ki' dləl tən Asən wagi. A mbən ma'ku ki'dəm mul kyautən i dani, a' dləm ulnə' eni tənkan u da, nə ulnə ta dləmi' a kina ki u.

¹⁷ An pekətl ki dəge' mbalən wagi nə ginə bə Yahudawa wai u, ginə tashin ki swa ma si u.

¹⁸ Gaki ki' bulisi dwadən, səppete dəge' dəmsal, as paltya' tən chilti, as pə'dəge' gukki shedan as pəltən guk ki Lya, nənəgu nən pacisi besən laba wasən da sən dəm ne'

mus nəginə peshsi u, tən gaki sa la'mbatl nə ami i.'

¹⁹ "Gaki nəgu, Guu Aglipa, a nge ndə'ti nə tlu'tu nə pe'sul lya uwai.

²⁰ A Damascu a pisi shilən ki Lya pa, nə a Ulshelima nə mus alt ki Yahudiya, a pa ya pəli mi'ginə bə Yahudawa wai u, shilən ki Lya sə'za'pətl bezən ləbawasan sə' palte' ma' Lya aspəl kyautən u nə mbo'totin patl te ma' Lya wasən u.

²¹ Gaki nəgu Yahudawa goppən də a ge'libi ki Lya is ngayi sə'tloda.

²² Amma i Lya dələni hal i mbəl nəguni; i laki də ami dləmi' mbalən shilən ki Lya bazi nə mül a ami dləb ulnə bə a shoti nə mi'nje'shinkən ki Lya nə Musa dləmi nən ndatu.

²³ Sə usu Almasihu nən tle' bəna ti hilya də ge'mi'mashti pa, atl dləmi Yahudawa cilti ki pe'ti nə ginə bə Yahudawa wai u."

²⁴ Bulus age' shilən kən ngu, i Pestus tləl yali nə ndə'ti i ultisu! "Ki Bulus ga a gəliki, "Pətl lashtiwa' eye u də gəlli'ga."

²⁵ Amma i Bulus usu. "Mulnalti Pestus," Ga a gəliwai, "Balini ami dləmti nə mbatl nəm.

²⁶ Guu Aglipa amma' shilən nəki nə mbatl nəm. A mani ka zi mus usi nə dwadə, pəlin dli ki hwundəliwai.

²⁷ Guu Agilipa, ka ndə' ni nəmi' nje shinkən ki Lyawa? Amani ka ndəgi."

²⁸ I Agilipa ul Bulus su, "Kən də yenti ge' yakən cin u kən la'təni adəm Kilista ya?"

²⁹ I Bulus usu, "Ko ge' yakən cin, koge' pya'si, ami shilən nə Lya bə ki nəmwai nə mus ginə də gakti kəm asəti u, sən dəmti kənə ami, kidai bannə zhim domu."

³⁰ I Guu hilya, nə mul kina Pestus nə Balniki, nə ginə ki dəmi ne'tu.

³¹ Kalkə za'ti kəb swasən, is pal shilən ne'elsani, "Mulgu tapəl ulnə tə mbalən tləti kə kəndə'twai.

³² Agilipa ul Pestus su, "Tə gaki tə bəwlən shilən u kina ma' Kaisal lwai u, a ndali tə za' mulu."

27

Bulus te ge' Kundələn ki Mal is su Loma

¹ Nə kəndi də hilya də su' Italiya ge' kundələn ki malū, is ta' Bulus a toh də bal mul kəndə' dlom ne' na mi' ginə ge' kəs kəndə' mbalən u, mulshin Yuliyas, nəm age' mi' kəndə' dlom ki domga ki Agusta.

² Nən te ge' kundələn te' Adalamatiya mul lyap su'ge' gatlen a malgən Asiya u, in gob ləti, a Alistalkus mul Tasolonika won ki atl ki Makidoniya, tine' mi.

³ Nə lucilu in mbəci a Sidom. Yuliyas ne ippəli Bulus ulki zoki, is za'ti təs su ma yelənsi wasi gaki sə' dəlti də.

⁴ Nən tlə aki age' kundələn ki mallu gaki ki etəl tləti tetən kina inən, in gandəl tu kal calgatl ki Kublus.

⁵ Nən pedə ge bal mallu nə nja nə atl ki Kilikiya nəki Bampiliya u, in mbə'ci Mila a ge' atl ki Likiya.

⁶ Bal mul kəndə' dlom mbi kundələn ki Iskandaliya mul lə' ge' altki Italiya, illa'mi a gibi.

⁷ In ləm mutti ami ləti' ten ten, nə ngeskən mə mbəci nja nə Kinidas. Nə bə yetəl a zamiwai u, in gandəli akal calgatl ki Kalita nja nə Salmoni.

⁸ Nə nges kən mə bəw nja nə bəgasi in mbəci ge' lu u nə də mbeti hwu' ki zoki, nja nə gatlt ki Lisiya.

⁹ Nə dəmniki lətisi a dlewtwai u, ləti sima i' dəm ulki ci' banti, cinkə ngaptibima a bəwyi, i Bulus dəlisi kəm,

¹⁰ I' ulsisu, "Ami yenti lətinən u nən dəmti ulki ki ci' bulti, bə hwotl ləba nə kundələn ki malū katlwai, nə dli inən ma."

¹¹ Amma bal mul ki ndə'dlom a ndə' nə ulnə Bulus dləmi u wai, tə gətl nə kub shilən ki mul kundələnə nə mul dətl kundələn u.

¹² Nə dəm niki lu hwuntu a mbuni kundələn i' sə' ci watlən agimbi wai u, mbalən dibəli is mbəl shilən sə'tlə dəki, kowongi si ngashti bi mbəci tya Ponokiya sə'dəm tya ka. Age' lu hwu ki calgalt ki Kalita, gunə dəya' bəgasi ki alewa nə kudu u.

Bundələn a dlalka

¹³ Nə yetəlu gop hotti te'di ten ten u, tən lati mbadl ki mbalənisi sambi ulnə si lyamti u i; is dəl kundələn ki mali nə kali nə zhim dom is bəli tya malgən calgalt ki Kalita nja nə bigasi.

¹⁴ Aləm dəmtwai, i bal etəl tlətoh ge' calgatli gunə də mbeti ki Yulokilidon.

¹⁵ Nə etəl li' ku ndələn ki malisi u, hal taman nga'ti etəli ndan wai, in zaki katl i etəlli si go' jakənmi.

¹⁶ Nən bəli kal yakən calgatlon u mulshin Kauda, lu unə etəl bosda u, nəngeskən mi dləl ya kən kundələnə.

¹⁷ Is sul yakən kundələnəni swa ge' bali u, si kupbanti is kə'kəndə zhim is gandəl bal kundələnəni də, gaki bə suge tisən ki bəgasi ki Siltis mul səga' mus ləba, iki is shit luluti ki tən kəndələnəni sikə tən gaki tə yetəl jakən kundələnəni sifa.

¹⁸ Gaki bundələn mul ndəlti də kundələnəni eye', nə citləlu i mi' ndətl kundələnəni gop utti kaya taka swage'mal.

¹⁹ Nə mutti maki nə toh wasan kən sədlə' ul kyautən ki kundələnəni taka.

²⁰ Mutti di bəli mayen cin nə cadləlwai, sai bal yetələn kən də li'ti mi, in pe'kəl mbadl ki pe'ti.

²¹ Nə dəm niki aləm mutti ba dəp ulki dəmi, i Bulus hilya gal adlom də si i'usu: "Mbalən, təkə kumən shilən i u tən bə zakən calgatł ki Kalita wai u, da kəkən ndati ge' ulkə ci' bultuwai nə hwol ləba u wai.

²² Ammi ndələn mbadli, gaki nəgu mullən gudəl nəm kən gətł age' kini wai, sai dai tə hwol ku ndələn.

²³ Age' gaski hwuđi mul shikən ki Lya shilən nə ami. Ami zheli ki Lya kəni, ti ami pəlitti bəna. I' shin mul shinkə wassuđi təm mbə makəni.

²⁴ I usu, 'Bəkum bantwai Bulus. Kən dləti kina də Kaisal, i ngu Lya a kumki ta ndəgi mus yelənsi lətwagi sən pe'ti.'

²⁵ Gaki nəgu ndələn mbadlwakən, kini mbalən, a la' mbatl nə Lya tən usu, kan u nəş dləmi u, nəgu tə pəđli.

²⁶ Amma nə ngeti etəl nən la'timin tya tən bəgasi."

²⁷ Age' gas ki mutti kutł nə upsi asi dətł mi age' dləka ki Adaliya, abal gasi mi'dətl kundələn siyenti mə bal nja nə bəgasi i.

²⁸ Is cimbəl lolu' ki mali is mbi asan kutł cen nəm nə kutł ləbi lop. Nən lə kina ten ngulen u is cimbəli dədanu is mbi lolu tisi asan kutł ləbi nətapsi.

²⁹ Gaki kitəli' li'ti zənga, is la' dom gudəl upsi ki kal kundələn, is shilən nə Lya tə lu dləwti də cilti.

³⁰ Mi'dətl kundələn is ngau kitəli' də ge' kundələn, hal sashi' yakən kundələn age' mali, gaki tə yen dli kənə sə shit dom ki bikina ki kundələn ni is za'si.

³¹ I Bulus ul bal mul kəndə dlom ki Loma su nə mi'kəndə dlom, in mbalən i adlə ge' kundələn uwai u, ka mbə'cini ki' pe' twai."

³² I mi'kəndə dlomi is bəbatł zhim ki tən yakən kundələn is za' kundələn i mal kami.

³³ Nə lu bal nja tə cilu. I Bulus ulsisu sən na'dəm ulən, "A səti mutti kutł nə upsi ngu, aki dəp ki butti, bə ka dəmən ulən wai."

³⁴ Gaki nəgu ami shetł kini ki'dəmini, gaki dliwakən, gaki nəgu mulən gudəl nəm medlən ki gawakən kən gəltwai.

³⁵ Nətl dləmi nəgu u, i' kan biledi i' shilən nə Lya akina wasan, i' chali it gop dəmti.

³⁶ Musswasən is kum ndəlti, sima is dəm ulki dəmi.

³⁷ Musi nən age' kundələn mi kutł cen lop nə kutł ləbi ningi nə mə'ka ni.

³⁸ Nəs dəmi nə kəmsi u, is gop bosi' kundələn di bətl taka, is gop utti alkama swa ge' mali.

³⁹ Nəlucilu, saman atlu nəsi ləbi uwai, amma is yen luwon multisən is kəndə shilən is usu in mul pəkkən u as təla kundələn atən tisəni.

⁴⁰ Is bəbatł zhim domi taka is zaki age' mali, age' cini a si təngəl ul jakkə kundələn, is tləl lulut ki tən kina ki kundələn tən kina yetəl. Is nga bəgasi tya.

⁴¹ Amma nəm mbəci gelu unə dləka pəl dandle u, is jakən kundələn i gami te'ge' tisən, hal kundələn taman utti nuwai i kal kundələn kan tətłti gaki tlitti ki bəs ki mal.

⁴² Amma mi'kəndə dlomi lyami sə'tlwa mi' ginə ge'lu kəndə mbalən i, bəs pe' ge' mali as kitəli.

⁴³ Amma nə bal mul kəndə dlom ki Loma lyami tə pekəl Bulus su, in nge. I' balsi zhil i' ulsisu mulnə man malu as ndaswa ge' malu as lə tən bigasi,

⁴⁴ Gen ne is to'tən ancın ki kundələn genne tən use ki kundələnisi. Nənəgu is mbəci lau.

28

Bulus tən Bigasi ki Malta

¹ Kal ki ma pe'ti nən in kumi shin ki dani i ki Malta.

² Mbalən ki ləbi is pəlimi ulkə zoki is njemi mus, is hwotimi utu gaki mal də mbəti a etətl kən ngu.

³ Bulus dwam ancın te'đi ti utti utu ngu, i uci won pe'tođi nən kum utu i' gobpi Bulus toh.

⁴ Nə mbalən ki ləbi yen uci a sənkalı Bulus toh u, is ul elsenisu, "Mulu mul tlo' mbalən kəni; ko nə' ta pe' ki bal malu, ngonənəgu ngashtwas də bətlı kali sai nə ta məci."

⁵ Amma I Bulus dladla'toh wasi idldla'uci i swa utu amma ulən a mbıtwai.

⁶ Mbalən ni də yenti ləbi nən kətti ko anda amməci, amma kalkə ləb dəmti nəbə sa yen ulən a mbıtwai u, is shilən dədanu is usu ti lya won kəni.

⁷ Nja nə Ləbi, lu ki mul kina ki dani i, mul shin pūbilus. Ti njemi a libi dəkka, i' shimmi ge' nalti hal mutti maki.

⁸ Mulzə' Babilias tə ki muđi atlı ti gonti. I Bulus su mati, i' shilən nə Lya i' zi' toh ga i muli ndokati.

⁹ Nə nda nəgu u, i mus ginə də gonti kitən də ni, is gop mbəti asi mbi' ndo'ti.

¹⁰ Is nalmi tən shitu dimbəli; nətən tlə ge' kundələn ki malu, is domimi mus ulnə mi lyamti u.

Bulus Mbəkəci a Loma

¹¹ Kal ki limaki in tlə ge' kundələn ki mali ki Iskandaliya, gunə ci watlən atən dani u. A pəl' lwađi kənə ngugəs ki lyayen.

¹² Nəm mbəci silakusu in mu'maki aləbi.

¹³ Nən za'ləbə u in gandəli mingu sai a Lhegium. Nəm muđu, i etəl tləte'kudu Nə lucilu in mbə'ci a puteoli.

¹⁴ A kikən məma ne'elsəni mi'bəlti, is ngyemmi tən pəl mutti ningi ne'si. Nənəgu immbəci Loma.

¹⁵ Nə elseni inən mi' bəlti ki Lom kum mbətinən u, is mbə sə ullimi dəm hal Age'lu dobgə ki Abiyus, gu nə si mbətti ki maciya

maki. Nə Bulus ma ne'mbalə ni u, i'gode Lya i ndətl mbiti.

¹⁶ Nən tye Loma u, i ndəgi Bulus tə'dəm tən gawasi nə mul kəndə'dlōm mul buttiti u.

Bulus də Dləp Shilən ki Lya a Lom a də Buttiti

¹⁷ Kalkə mutti maki, i Bulus taki bas mi' kina ki Yahudawa bi. Nəs domga u, i Bulus ulsisu: "Yelsəni ini, ko nəbə aleu wi mbalən inən mbadlwai u, ko pətl gokkə mi'zə'mini, ngonə nəgu is goppəni a Ulshelima is bəl ami ki kəndi a toh də Lomawa.

¹⁸ Nəs ngyemən u si' lyamti sə za kəni, gaki a pəl bezən ulnə təla tlōtu wai.

¹⁹ Nə Yahudawa nge' ndətu, i dəmi hwel ta təla shilən u a kina də Kaisal. Gaki mbalən i kən ta təla shiləni dāwai.

²⁰ I laki ya lyam shilən ne ki də, gaki zə' mbatl ki Isla ilawa i ami ki ki kəndi nə zhim dom də."

²¹ Is ndəgiti, "Mibo ma mbi lwabbaton ma' Yahudawa gawagwai, mulən a mbəl shilən wa' gi ge elsəni inən wai, ko idlēm besən shilən won tən kwai.

²² Amma mi lyamti tən kum shilən a bi wagi, mə mani mbalən hu a una si dləb bezən shilən tən pyal kushti kəlagatu."

²³ Nəs zə cin ki ma' ne' Bulus, sə'en Bulus age' cin u nəś dləli u, Is mbə nə mbalən dibəli age' lu unə tida nə dəmtu. I' pallisi shilən daga nə kyau hal a su'ti, ati dləmissi shilən atən gu' ki Lya, ati lyap shetlsi tə ndəlsi te' ma' Yesu tən shitu zhil ki Musa nə lwabat ki mi'nje' shin kən ki Lya.

²⁴ Gen is ndə nə shilən wasi gen ne is nge'ndətti.

²⁵ Nəs nge ndətti nə elsəni dādđasi u, nəś bəlkə sə'za' ləbi u i Bulus dləmisi shilən nəm i'usu, "Ase yal ki mbatl ki Lya a dləm bali, nə' dləmi mi'zə'mi zə'kini tu'bi də Ishaya mul nje'shinkən ki Lya də usu,

²⁶ " 'Ləma' mbalən i ki' usu, "Kən kumtini amma kəkən mantini wai; kən yentini amma kəkən mantini wai."

²⁷ Gaki mbatl ki mbalən i a ndəndəli, sa cak kəmwa sən i sa idla dwadən wasən i. Gaki bas yeni nə dwadən wasən as kumi nə kəmmwasən. Gaki səp mani nə' mbadlwəsən as palte' makəni a ndokəlsi."

²⁸ "To manin ca, Lya shinkən ki pekətl mbalən, hal ginə bə Yahudawa wai u, sikuma sən ga'ti kəm!"

²⁹ (Nədləmi nəgu u, i Yahuawa hilya is gob shotibi ne' elsəni.)

³⁰ Hal hwon lop a Bulus ki dəmi age' libi ki batlti, ti nje'mus ginə mbə ma'ti sə' entu.

³¹ A ti dləb shilən ki te' ge' gugkə Lya ati kulci' mbələn ləba ki mulban Yesu Al-masihu nə ndətl ki mbadli bənə bultwai!

YAKUBU

Shinniti

¹ Tu'ma' Yakubu, zheli ki Lya, nē mulban Yesu Almasihu, swamak gās kē kutl nē lopi ginē dla'ga tēn dēp lēba u. shinni' mulnalti.

La'ti mbadli nē Shindətl ga

² Yelsəni ini, ən undi' bəna kē shoti a mbi kini u a' pəllin hwol tugi,

³ Kē manini cimbətl la'ti mbadlwakən u, nən dē zə' ngashtibi.

⁴ Ikē ngashtibi nən njikē' kyautən wasi, nən la'ti a' dēm mul nalti nē ngaptiga, i la'ti bē kəkən hwotl ullən wai.

⁵ In gonwakən a hwol ma'ulən u, an ngyem Lya, mul bəlti nē toh kē zoki, bənē la'ti biwai, Lya nən bətti.

⁶ Amma an gyemi nē la'ti mbadli, bənē cetl mbadlwai, gaki mul cetl mbadli kənē lakumi kəge' balmal kən sifa, ginē etəl dē katti u, a dē jakənti

⁷ Bē undi mulu la'mbadli tən mbi' ulən ama mulban wai.

⁸ Gaki timul mbatł lob kəni, tida zəm mbatłwas nəmmwai age' lu mus kyautən waswai.

Ulkətoħ nē Bəna

⁹ Mul shindətl ga təppə bulmən nē nal twasi.

¹⁰ mul usən təmpətl bulmən nəshindətl gawasi, ama tēm pa'ti kənē buzhamē.

¹¹ In cin a cēga nē mattwasu, mē nən kəkənti, a buzhewas lwaki a mbuntwas gəli. nəgu təmul usən gəli ge' dlom kē təletu nē palliti wasi.

Bəna nē Cibəlti

¹² Albalka tən mul ngacci' cimbətl bi, inta ngash bi ge' cimbəltu, tən mbi' ul kəndə ga kē Gu kē mbidli, gunē mulban pəli mi' lyapti ndətu.

¹³ In ka mbi cimbil tu, bē' usu "Lya kən dē cimbil ki wai." Gaki Lya dā cimbil mulən nē bezən lēba wai, kən pəti a cimbələn Lya nē bezən wai;

¹⁴ Amma in mulən ambi gawas ge' cimbil tu lawaskən shelti, a tle gawasi.

¹⁵ Bezən lyap lēba in apəl tugu, nənza' byas lēba. in byas lēba analu nən mbətl məshiti.

¹⁶ Bəs gəl kini waica, mi l yelsəni ini mudli nē mwani.

¹⁷ Mus mbuni bəlti ki njə'ni, sul lya kən dē pe'ti, mul mbə'sum ma' Mulban kē cilti, gunē bē dā shottwai u kənē gwasən mul sha'ti.

¹⁸ I' oli tēp bələn min zəti tu'ma shilən ki bali, gaki tən dəmni kənē nyoh ki kina kē mus halitta wasi

Kub Shilən nē pəlti

¹⁹ Mil yelsəni ini mudli nē mwani, manəngu: dleuwonkin dē ga'ti kəm, bē dlewon kin dē shilən kō dē leutl mbadli wai,

²⁰ gaki leukə mbatł ki yakən mbalən dā tala'ti dē pətl kyautən ki zoki ki Lya wai.

²¹ Gaki nəgu, a' lakan mus kyautən ki bezən lēba taka nē ngyem mbiti ki mbalən, shilən u nē dlilli ge' mbadlwakən u, ndə'ni nē nali ge' shindətl ga, gaki tinē ndətl kē pekkətl dliwakən.

²² Dəmni mi' petl shiləni, bəmi' kumti katlwai, aki shatł gawakən wai.

²³ gaki mus mulnē mul kup shiləni katlu, bē mul pəltiwai u, kənē mul nē dē yak kinawas age' boka u ni.

²⁴ gaki tən yak kinawasi azzəga, aləbi aləbi am musni nē tetwasi.

²⁵ Amma mus mul nē dē ya' njikē' kē zhil ki mbi' ga u, innəgash bi tənki u, tadəm mul kumtikatł ammus niwai, addəm mul pəlti nē bəttli, gu səppəli' albalka age' ulnē ti pəlti u.

²⁶ In mulən dē patł gawasi ti mul bətl Lya kən u, amma bē ta ngab biwaswai u, iki bətl Lya wasu bali wai.

²⁷ Bətl Lya ki zoki gunē bē bezən ulən dā gifi wai u, akina dē Lya bwasinən', iki kizi gulsu mudli, nē' milu nē bē mi' zəssi dawai u, dwadən ge' bəna wasən u, a' pekkəl gawa'taka dəge' bezən lēba ki dēp lēba.

2

Matti tange' elsəni

¹ Yelsəni ini mudli nē mwani, mi' la'ti mbatł tən Yesu Almasihu mul nalti, bē' shimən otl elsəni ge' mbadlwakən wai.

² In mul ulkə shimi toh kē zinaliya nē lu' ləgəl kē zokki a mbə'ge' lu dobga wakən u, i mul nē bē ulən niddawai u a tete' kē dlili nē keci lu' ləgəlu.

³ In ka ngətlin nē natł mul la'ti zo' lu' ləgəlu, i' ulən tisu, "Kundən kəngu kē zoki gawagi," Amma i' ulən mul nē bē ulən niddawai usu, "dlil tyaka" kō "kuma dēm atli a kina daka."

⁴ Ase bē otl elsəni ge' dlomwa kən nē dambətl kē ngashti age' dlomwakən wai wa?

⁵ Kumini yelsəni ini mudli nē mwani: Ase, Lya wolən mi' ləshi ulən kē dēp lēba səddəm mi' usən ge' la'ti mbadlwai? si kē mi' mbi' gu' kē Lya nē pəl dləti tən ginē dē lyapti uwai ya?

⁶ Amma ki mbətl mi'gini bē ulən nisi dawai u. Ase, mi'usəni dē mbil kini waiwa? sidə dətl kin twakina dē mi'pətl shilən waiwa?

⁷ Si dē dləb shilən kē kabbi tən shin mul naltu nē dē mbekkin nē nali uwai wa?

⁸ In ka shindælən ga tən kushti kə gu' kə Lya u gunə ge' shilən kə Lya kə laci u də ussu, "Iyam else dəm twagi kənə gawagi," ka pəlin kə zokki i.

⁹ Amma in ka pələn lyab ga ge' dlomwakən u, ka pələn bezən ləba u ngu, tən kushti kə Musa ka dəmni mi' cetl zhili.

¹⁰ Amma mus mul nə də katli' zhil kə Musa u, amma it cel gudəl nəmu, to mus ta cel zhilu balu.

¹¹ To ti u nə' usu, "Bə pəl kontwai u" Ti usu dāda nu, "Bə tlo mbalən wai." To, in kapəl kontwai u, amma i' tlo mbalən u, to, ka dəm mul cetl zhilu balu.

¹² Gaki nəgu, shilən wakən nə kyaütən wakən tə dəm kə mi' ginə nən pəlissi shilən kə zhil kə mbi' ga.

¹³ Amma gas pətl shilən Lya kən zə' gontwai ma' mulnə bə dā zə' gontwai u. Amma zə' gonti nən də tle' ga kə zə' batlti.

La'ti mbadli Bə nə Kyautən kən wai u Use Kəni

¹⁴ Kini yelsəni ini, ya kə mbuntwasi tə yakən mbalən usu la'ti mbatl nidda, bə kyaütən was dawai u? anya, la'ti mbadlwasu nən pekkətl ti wa?

¹⁵ Cibəlti, in yelsəni mudli ko mwani, si dəmti bə lulut nisi dawai u, hu anəmi bə ulkə dāmi dā kəpsiwai.

¹⁶ In gon wakən a ulsisu, "To, mbəkəcin swaca, tə Lya bəkin ulkə dāmi nə ulkə tle, nə ulkə laki" Bəka bələnsi ulənwai u, mbuntwas nuna?

¹⁷ Nəgu dā la'ti mbadli nəm nə gwasi, bəna kyaütən waswai u məcini.

¹⁸ Amma mulən nən ussu" ai, kibo la'ti mbatl ni' dā, ami ne bo sai kyaütən." To, mboki toh tən la'ti mbadlwagu, bə nə kyaütən wai u, ami ne a mboki' toh tən kyaütən, yenti kə dwadən kə la'ti mbadli.

¹⁹ Ka ndəgi Lya bo nəm kəma? A mbuni! to mi' gatl ma sa la' mbatl nəti i, amma hal si nepti kə dli nə banti.

²⁰ Ki mul ləshi ma' ulən! ko kəndə lyamti hal nəguni ki' mani la'ti mbadli bə nə kyaütən kən wai u, use kəma?

²¹ Cin u nə bwasi nən Ablahim ta' yakuwas Ishiyaku tən lu kyetl ulnə də mbilli' Lya u, ashe gaki kyaütən waskən manti ti mul zo' mbatl kən waiya?

²² Ka yeni la'ti mbadlwas dā lə' ne' kyaütən wasi, kuma la'ti mbadwas a njikən tu' ma' kyaütən wasi.

²³ I njikən shilən kə Lya nə usu, "Iblahim a la' mbatl nə Lya i, la'ti mbadlwasu i bildli mbatl kə zokini ma' ti," I mbekki yelən ki Lya.

²⁴ To ka yenini, Lya dā pekkətl yakən mbalən gaki kyaütən wasi, bə gaki la'ti mbadlwas nəmwai.

²⁵ Gaki nəgu Lahab mul pən ne' mwani mbi pe' ti gaki kyaütən wa swaya? nən nje mi' shinkən i u, ippekkəlsi tu' tən shitu won.

²⁶ Kənə kan unə dli dā bə lu shu' ti nidda wai u hwunini, nəguma la'ti mbadli bəna kyaütən wai u hwunini.

3

ləga mul kon nə shila

¹ Kini yelsəni ini, bə dəmni kumwakən mi' kulci' mbalən wai, gaki manti wakən kəni, mi' mi' kulci' mbalən nən pəlissi shilən nə bəna iye.

² Gaki musinən mini mi' lwetini dibəli, in yakən mbalən dā dləb use ge' shilən wa swai u, to muli kə njə' ni tida, tən ma' ngapti mus kutlakən ki dli wasi.

³ Cibəlti ngu, in a shimi bəs ul kəndə bi u gaki tə' kumimi bi dāni, nənəgu mən ma' bəlti nəti mus lu u nəmi lyamti u.

⁴ Nə yanən kundələn kə mal, ko nə si bazi u ndətl kə yetəl dā jakə' si, mus nənəgu nə yakən domkən mul dətl dā gandətl ti mus lu u nə tin ngaki dā u.

⁵ Nə gu ləga ma dā, tigu yakən ulən kəni, sai bas la' tibi! yanən kan unə yakən masdī dā lakik bal dəlgən utu u.

⁶ Ləga ma utu ca! Age' mus ku tlakən kə dli inən, ləga tikə gəskə bezən ləba ti kon nə mus dli, mul hotti mbadli atliti, tine libi kə utu dā hottiti.

⁷ Yakən mbalən nən ma' tlegga kə mus ləba kə dəlgən nəkə ban, nəkə ge' mali nə yadli nə mi' dətl tugi.

⁸ Amma yakən mbalən kən ma' tlegga ki ləga wai, ngashti ni gunə bəken ma' dlətl ti wai u, kə nji' ni dā nə igən kə tloti.

⁹ Nə nali mi natl mul ban nə bwasi nən, nə nali mi byatl mbalən ginə pəlsi ge' te' kə Lya u.

¹⁰ Nə bi nəm kən dā natlti, nə byalti dādanu, yelsini ini, ai, gu a mbunwai!

¹¹ Ko shu mal nəm nən ma' bətl mal mul təmtə, nə mal mul kukkudu ya?

¹² Mil yelsini ini, pəkkə kə nəm ma' utti mil kə zaitu ya? ko pəkkə innabi nəm ma' zəm mil kə ka ya? Tu' nəgu shu mal mul bətl mal kə kukkudu kən bətl mal təmiwai.

manti kə bali

¹³ Mul manti nuna nə mul kal ləba laplap a ge' kini? An mbo' tohtənki tuma zo' dəm twasi, nə kyaütən kə zoki gunə ti pəlti nə shindətl ga gunə dā pe' ti ge' ma' ulən u.

¹⁴ Amma in bezən nget mbalən nikin dā nə lyap ga u age' mbadlwakən u, bə pən bulmən nə nə guwai, aki nget baliwai.

¹⁵ Undi manti gu sul lyā kən dā ndassudwai kə dāp ləbani, kə lyap mbatl kəni kə shedan.

¹⁶ mus ge' lu unə nget dā nə lyap ga u, aləbi dlati nə mus bezən ləba ma dā.

¹⁷ Amma manti kə sul lya u, kə kina kə zokini, mul shindətl ga kəni, mul natl kə ga kən wai, mul zo' mbadli, mul lyap dəb kə zoki, alhelini, mul zo' mbadli mul bi nəm, mul pətl bali, mul nə bə də wotl mbalən wai u.

¹⁸ Undi mutti kə mbadli gunə u mi' bwasti dlati də watlti u, i mbətl zo' mbadli.

4

Pətl Yelən nə dəp ləba

¹ Yakən də mbətl nge' elsəni nə dlati a ge' dlomwakən? ase, bə lyap ləba hukken də latikin də dlan nə yelsəni ambadwakən wai ya?

² Kən lyap ləba a' hwolini, a'tlo mbalən. kən lyap ləba, bə kəkkən mbitini wai, a' tliən dlati. Ki hwoltini gaki ki də shilən nə Lya wai kəni.

³ Kən shilənti nə Lya a' hwolini, gaki ki nə bezən mbatl kən ki pəlini, gaki ki konni nə nali tən kup təp kə gawakən.

⁴ Kini mi' ləshi zo' mbadli! Ki manini yelən nə dəp ləba ngel Lya kən waiya? gaki nəgu, mus mulnə də lyap pətl yelən nə dəp ləba u, ta pal gawas mul ngel lya u ngu.

⁵ Kin nə yentini tən swi kən shilən kə Lya usu, "Yal kə mbatl kə Lya gunə Lya shimi ge' mini u nən də mbuttimi iye ya?"

⁶ Amma ti bətl min alheli dibəli. I laki də shilən kə Lya usu: "Lya də nge' mi' natl kə ga, amma ti pəli' mi' shindətl ga alheli."

⁷ Gaki nəgu takkən gawakən ma' Lya, a' nge ləba kə shedan, ti kuma tən kitəlli 'kini.

⁸ Sha'ni ma' Lya tima tən sha'ti makini. Dəmni nə mbatl kə zokki, kini mi' bezən mbadli, wokələn mbadlwakən taka, kini mi' mbatl lop.

⁹ Pələn du mbadli, kulni, pələn lu. hwe tə getltwakən pal kulu, hwol tuggwakən təpal du mbadli.

¹⁰ Shindələn gawakən ma' mulban, tima tən natl kini.

Bə'zi yelse kapbi wai

¹¹ Kini mil yesəni ini, bə'byalən yelsəni wai. Gaki ko wokən byal yelse wasi mul bəlti, ko mul nə a zi yelse was kapbi u, ta byal pətl shilən u bəlu, ta zi' kapbi u ngu. In ka zi pətl shilən kapbi u, ki mul bitl tiwai, ki mul zitti kapbi ni.

¹² Mul bətl shilən nəm kəni, tikə mul pətl ti, tikə mul ndətl kə pekkəlti nə məcəlti. to, kikə wongi ki zi yelke wa' kapbi?

Bə'pəl la'ti bi gaki kyau wai

¹³ Gakən kəm, kini u nə də usu, "Asəti ko akyau mən ləti ge' gatl gwa", an pəl hwon tyaka, ami ulti nə ulti taka am mbi ulpi."

¹⁴ I ngu kə manən ulnə tən nda kyau uwai. Undə dli ukən nikini? ai, kənə wolkəndə də, aləm dəmtu nən gəlti.

¹⁵ Mbun ni kə ulnisu, "In Lya a ndəgu, in mi ge' mi' dli u, mən pətl gu nə gu."

¹⁶ Amma i ngu, nəguni ki la'tibi nə dun ngesi. Undə la'tibi gu bezən ulən kənə.

¹⁷ Gaki nəgu, mus mulnə a man zo' ləba u, in nge pəlti u, ta pəl bezən ləba u ngu.

5

Dəli' mi' Usən Kəm

¹ To kumini kini mi' usən! Kulni nə la'ti yali gaki bəna u nətə mbətan kini u.

² Usən wakən mus bosini, lu' ləgəllwakən mus shishil a dam i.

³ Zinaliya nə azulpa wakən sa koni, kont-wasən u nən dəmti yenti kə dwadən tən kini, kən dəp tlu kə dli dakini kənə utu. Ka domi gawakən usən i age' pa'ti kə ndalləba i.

⁴ Yanini! upkə mi' kyautən u nə' nge bətl tisi u si kulu ma' Lya. Kulu kə mi' otlikin ləba taka a mbəkəci kəm də' "Lya mul nalti i.

⁵ Ka pələn dəp ləba i ge' təmti, ki dəmti nə tleti nə kon nə ləba. To, ka katlən gawakən i gaki cin kə poshti.

⁶ Ka poci mul zo' mbatl bətliti, kuma tloti, bə ta lwe mbatl nə kini wai.

Ngashti bi age' Bəna

⁷ Gaki nəgu mil yelsəni, ngacem bi, hal gas patl kə mulban. Yanən kan unə mul kotl lu də ngashti bi də butti cin unə tə guwas bəl gwe kə zoki u. Nə ngashti bi iye ti butti mal kə otlti o nə mal kə gisi.

⁸ A' dəmni nə ngashti bi. A' dləllən mbadlwakən, gaki mbə' kə mulban bəl nja i.

⁹ Yelsəni bə nalən ni tən yelsəni wai, gaki bə zikin bətliti, i ngu mul pətl shilən bəltən bidlabi i!

¹⁰ Tən cimbəlti nə ngashtibi ge' bəna, yelsəni, yanən mi' nje' shinkən ki Lya ma nəš shilən nə shin kə mulban u.

¹¹ I ngu, mənəndə ndwa'ti ginə ngashbi i, ka kumən un ndi ngashtibi unə Ayuba pəli u, ka yenən un ndi pa'ti bisi u nə "Lya kə nji' ni, nə kup ci' gonti, mul zə' gonti.

¹² Amma tən ko yan ngi, yelsəni, bə' lenceniwai, ko nə lya, ko nə atli, ko mus undi lenceti ukəni. Ənka ulnisu "E u," A dəm tən "E" katl, ən ka ulnisu "O' o", A diltən "O' o" i katl, gaki in nəgu wai u nən zikin bətliti.

¹³ Ən gon wakən də tle' bəna u, to, a' shilən nə "Lya, ən gon wakən də kup hwol tuga? To, a' ul wul kə dwati "Lya.

¹⁴ Ko gon wakən nən də gonti? To, am mbe kolsi kə Ikilisiya bi as ngemi' "Lya, asi swatitti mil nə shin kə mul ban.

¹⁵ Ngep Lya ki la'ti mbadli, nən ndokətl mul gonti Lya nən tiliti lya, in ma tapəl bezən ləba u, nən pecitti.

¹⁶ Gaki nāgu, a 'gopən dlimi' yelsəni bezən ləba wakən, a ki ngemi yelkəni Lya, gaki ki' mbi do'ti da. Shilən nə Lya kə mul zo'mbadli kyautənwas ndəlɲi iye.

¹⁷ Iliya yakən mbalən kəni kənə mini, amma nə' gob ngep Lya u gaki bə mal mbəwai u, sai nəpəl hwon maki nə li məkka bə mal a mbə ge' atliwai.

¹⁸ Kal ki nāgu nən ngem Lya dādanu u, i mal mbə sul lya, atl ne ibbəl gwei ləba wasi.

¹⁹ Yelsəni ini, in gon wakən a za'shitu kə Lya u, a gon wakən palti te'tən shitu.

²⁰ Am maninca mus mulnə a pal mul pətl bezən ləba te'tən shitu u ta pekkəl mul bezən ləba i dāge' məshti, gu nən dəmɲi shitu kə peshti lipən dibəli.